

ای لرننگ کورس میان استمائی انسانی حق ء اگبالانی اسٹینڈر (استاندار) ء ایران

پَجَار

انسانی حق ء اگبالانی جہانی جارانک ء ردا، بس پیدائی ء حساب ء، چہ نسل، جنس ء جنسی رُجھان، چاگردی ء سیاسی ہمگرچی ء ابید، مارا درستان ابرمی حساب ء لہتیں حق ہست آنت۔ چو کہ ایشاں چہ بازیں حق ء اگبال جہانی تک ء وقی کنگ ء مٹگ بوتگ آنت، بلے گیشتر چہ سرکاری نیمگ ء ایشانی ہلاپ ورزی کنگ بیت کہ آ ایشانی دیمپانی کنگ ء برجہ کنگ ء وعدہ کن آنت۔ ہمیشکہ، یک شہری ے ء بستار ء، اے حقانی، ایشانی دیمپانی ء ہاترا جوڑ کرتگیں میان استمائی ریبند ء اے ریبندان دیما آروکیں ملکی قانونانی زانگ ء سرپد بوگ آلمی آنت۔

شما بوت کنت مردم جہانی تک ء مَن اِتگیں حق ء میان اُستمانی استاندارانی وعدپانی بابت ء گپ کنگ ء دیستگ آنت، بلے شما کدی جیڑ اِتگ کہ اے اسل ء چی آنت ء پرچا آرزشت دار آنت؟ آیا شما انسانی حقانی استاندار (اسٹنڈر) آنی بابت ء گیشیں زانگ ء ہدوبہنکی دار اِت؟ آیا شما اے زانگ لوٹ اِت کہ شما سرکار ء انسانی حقانی درگت ء اے وعدہ ء ردا وقی جُست کرت کن اِت؟ اگاں آنچوش اِت گڈا، اے کورس شیمے کمک ء کرت کنت۔ میان استمائی انسانی حق ء اگبالانی استاندار ء ایران ء انسانی حقانی مول ء مراد ء میان استمائی استاندار، اے بابت ء شیمے قانون زانقی ء سیاسی سرپدی ء گیش کنگ ء کمک کنت۔

اے کورس شمارا اے آنچیں سرپدی ء زانت اوں پُجارینیت کہ ایشاں چہ شما ملکی قانوناں گہترین وڑاں سرپد بئے ء ایش کہ اے قانون سرکار ء انسانی حق ء اگبالانی پھریز ء دیمپانی ء ہاترا میان استمائی وعدپانی جوابدہ بوگ ء چون کارمرز کنگ بوت کنت۔

اے کورس چار درونتانی تھا بہر کنگ بوتگ:

- میان اُستمانی استاندار ء تپاکی راجانی گل (یونائیٹڈ نیشن)
- انسانی حقانی کولبدانی ہاترا میان استمائی وعدہ ء ایشانی سرکار ء کار ریبند؛
- میان استمائی کولبد ء ایران ء قانونی ریبند؛ ء
- شہری چاگرد (سول سوسائٹی) ء انسانی حقانی میان استمائی استاندار۔

بہر درونت ء گڈسر ء، شما ہرچی کہ دربرتگ ایشانی چگاسگ ء ہاترا چہ شما یک کسانیں چگاسے گرگ بیت۔

اے کورس ء بہ زور

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن اِت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن اِت: @nabziran

درونت یک: میان استماني استيندر (استاندار) ء تباكي راجاني گل

اے درونت شمارا انساني حق ء اگبالاني میان اُستماني استانداراني ديمروئي ء آپاني پھريز ء هاترا هستيں میان استماني ادارگان سرپد بوگ ء یک بُنياتي فريم ورکے پُجارينيت۔

وهديے شما اے درونت ء سرجم کن اِت، گڈا شما اے لائک بے:

- انساني حق ء اگبالاني بابت ء گپ کرت کن اِت؛
- میان اُستماني انساني حق ء اگبالاني ادارگ ء کولبنداں نشان کرت کن اِت؛ ء
- میان استماني کولبنداں گون همگرنجيں کاراں سرپد بوت کن اِت۔

پُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ء انساني حق ء اگبالاني لگتمالياني بابت ء سرپدي گيش کنگ ء هاترا کنوکيں

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُک فالو به کن اِت @ايران نبض

مارا توئٹر ء فالو به کن اِت @nabziran

انسانی حق ء اگبال کجام آنت؟

”انسانی حق ء اگبال ہمیش آنت کہ ایش رد بوت نہ کن آنت ء ایشان ء بُنیاتی حق زانگ بیت، کہ ایشانی ہر انسان، انسانے ء بستارے ابری دروشم ء حقدار بیت۔“

انسانی حقانی جہانی جارانک

اولی ء دومی جہانی جنگ ء مصیبتانی سگگ ء پد بازیں ملکاں اے مار اِتگ کہ دنیا ء دائمی ایمنی برجہ دارگ ء انسانی حق ء اگبال ء شرپ ء عزت ء پھریز ء ہاترا یک میان اُستمانی ادارگے ء ٹھنگ اَلمی اِنٹ۔ اے لیکہ ء ردا 1945ء ء تپاک راجانی گل (United Nation) جوڑ کنگ بیت۔

1948ء ء تپاکیں راجانی گل ء انسانی حقانی جہانی جارانک (Universal Declaration of Human Rights- UDHR) من اِتگ، ایشی ء انسانی شرپ ء پھریز ء ہاترا یک نوکیں باریگے ء بُنگیج کرتگ۔ اے جارانک ء

اولی رندا انسانی بُندپتر ء تچک ء اے بُنیاتی شہری، سیاسی، معاشی، چاگردی ء دودمانی حق ء اگبال نشان دیگ بوتگ آنت، کہ ایشانی سرا ہر انسان ء ابید پرک ء تیاوت ء پائدگ چست کنگ ء حق بوگ لوٹیت۔ وھد گوزگ ء گوں اے جارانک انسانی حقانی جہانی بستار یا استاندار ء دروشم ء مزین کساسے ء مَنگ بوتگ، ء ایشی ء را یک آنچیں بُنیاتے مَنگ بوتگ کہ ایشی ء شرپ ء پھریز ہر مردم ء ریاست ء ذمہ واری اِنٹ۔

(UDHR)، شہری ء سیاسی حقانی درگت ء انسانی حقانی جہانی (ICCPR) ء ہواری ء اے دو اختیاری پروٹوکولز، ء معاشی، چاگردی ء دودمانی، میان استمانی حقانی وعدہبانی درگت ء سرجمیناں ہوار کنگ آنت کہ ایشان ء ”میان اُستمانی انسانی حقانی منشور“ گوشگ بیت۔ [International Bill of](#)

تپاکیں راجانی گل ء انسانی حقانی کمیشن ء سروک ء بستارے، ایلنور روزویلٹ ء انسانی حقانی جہانی جارانک ء جوڑ کنگ ء بنجائی کردے پیلو کرتگ۔

تپاکیں راجانی گل (UN) ۽ ادارگ

اے وهدان تپاکیں راجانی گل ۽ 193 باسک ملڪ آنت ۽ آميان استماني حقاني اسٽينڊر (استاندار) ۽ كولبند، كار ۽ نگهواني ۽ درستان چه آرزشتي اين ميان استماني ادارگ ۽ ذريعه زانگ بيت۔

تپاکیں راجانی گل ۽ گورنگ سسٽم ۽ تها، [Office of the High Commissioner for Human Rights](#)

(OHCHR) انساني حقاني نگهواني ۽ بازيں کاران پُرمندی ۽ کمک پُجارينيت ۽ ايشي ۽ وت واکين زانتکاری ٿولي ۽ هست انت که اے باسک ملڪاني (که ايش اسٽيٽ پارٽي ۽ نام ۽ چه اوں زانگ بيت) كولبند ۽ ذمه وارياني پيلو کنگ ۽ نگهواني ۽ چار ۽ گذار ۽ کاران کن آنت۔

OHCHR تپاکیں راجانی گل ۽ چارٿر ۽ هوارين ادارگ، ايشي ۽ همرائي ۽ انساني حق ۽ اگبالاني کونسل، ۽ ميان اُستماني انساني حقاني كولبنداني ردا جوڙ بوتگين ادارگاني پله مرزي ۽ کنت۔ [United Nations Human Rights Council](#) (UNHCR) یک ميان سرکاری ادارگ که اے سرجمين دنيا ۽ انساني حقاني ديمروئي ۽ پهریز ۽ مهکم جوڙ کنگ ۽ انساني حقاني هلاپ ورزياني ويلان چه رگهينگ ۽ ذمه وار انت۔ (OHCHR) تپاکیں راجانی گل ۽ انساني حقاني ادارگ ۽ دو بهر ۽ درجه بندی کنگ بيت: چارٿر ۽ ردا ادارگ (باڏين) ۽ كولبنداني بُنياد ۽ ادارگ (ٿريئي بيسٽ باڏين)۔

چارٿر ۽ ردا ادارگاني ديم په ديمي گون كولبنداني بُنياد ۽ ادارگان

چارٿر ۽ ردا ادارگ	کولبنداني بُنياد ۽ ادارگ
✓ تپاکیں راجانی گل ۽ چارٿر ۽ بُنياد ۽ جوڙ بوتگ آنت	✓ یک هاسين کولبندي ۽ هستين دانکاني ردا جوڙ کنگ بوتگ
✓ انساني حقاني مزنيں کساي ۽ واک دار آنت	✓ کولبند ۽ تچک کرتگين هوارين جيڙباني بُنيات ۽ واک دار آنت
✓ مردماني مزنيں کساي ۽ ديم پيش بنت	✓ بس چه بما ملکان جُست گيپت که آبان کولبند من اُتگ۔
✓ گيشين ووٽ ۽ بُنياد ۽ کار کن آنت	✓ ايشاني فيصله ۽ بُنيات گون تپاکیں ليکه ۽ بيت۔

ديما

پُشتا

نېض ايران: ايران ۽ انساني حق ۽ اگبالاني لگتمالياني بابت ۽ سرپدي گيش کنگ ۽ هاترا کنوکين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُک فالو به کن ات @ايران نبض

مارا ٿوٿر ۽ فالو به کن ات @nabziran

تپاکیں راجانی گل ۽ ادارگ (برجاه انت)

چارتر ۽ ردا ادارگ

- [Human Rights Council](#) (پیسرا [Commission on Human Rights](#) بوتگ)
- [Universal Periodic Review](#)
- [Special Procedures of the Human Rights Council](#)
- [Human Rights Council Complaint Procedure](#)

کولبندانی بُنیاد ۽ ادارگ

ایشی ۽ تها ده انسانی حق ۽ اُگبالانی کولبندانی ردا جوڑ بوتگیں ادارگ آنت که اے میان استمانی تک ۽ انسانی حقانی کولبندانی ردا بوکیں کاراں چار آنت۔

- [Human Rights Committee](#) (CCPR)
- [Committee on Economic, Social, and Cultural Rights](#) (CESCR)
- [Committee on the Elimination of Racial Discrimination](#) (CERD)
- [Committee on the Elimination of Discrimination against Women](#) (CEDAW)
- [Committee against Torture](#) (CAT)
- [Subcommittee on Prevention of Torture](#) (SPT)
- [Committee on the Rights of the Child](#) (CRC)
- [Committee on Migrant Workers](#) (CMW)
- [Committee on the Rights of Persons with Disabilities](#) (CRPD)
- [Committee on Enforced Disappearances](#) (CED)

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اُگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ایت @ایران نبض

مارا توئٹر ۽ فالو به کن ایت @nabziran

تپاکیں راجانی گل ۽ ادارگ (برجاه انت)
تپاکیں راجانی گل ۽ بازیں ایندگه هاسیں ادارگ هست انت که ایشانی سیادی انسانی حق ۽ اگبالانی دیمروئی ۽ دیمپانی ۽ انت۔ بلے، اے ادارگ یو ایچ سی ایچ آر ۽ نگهوانی ۽ نه انت۔ ایشانی تها هوار انت:

- [United Nations General Assembly](#)
- [Third Committee of the General Assembly](#)
- [Economic and Social Council](#)
- [International Court of Justice](#)

تپاکیں راجانی گل ۽ بازیں ایجنسی ۽ شریک وتی دلگوش ۽ شعبه ۽ بُنیات ۽ انسانی حقانی دیمروئی ۽ دیمپانی ۽ کارا کن انت ۽ انسانی حقانی آرزشتی ایں ادارگاں گوں گپ ۽ تران کن انت۔ ایشانی تها هوار انت:

- [United Nations High Commissioner for Refugees \(UNHCR\)](#)
- [Office for the Coordination of Humanitarian Affairs \(OCHA\)](#)
- [Inter-Agency Internal Displacement Division](#)
- [International Labour Organization](#)
- [World Health Organization](#)
- [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization \(UNESCO\)](#)
- [Joint United Nations Programme on HIV/AIDS \(UNAIDS\)](#)
- [Inter-Agency Standing Committee \(IASC\)](#)
- [DESA \(Department of Economic and Social Affairs\)](#)
- [Commission on the Status of Women \(CSW\)](#)
- [Office of the Special Adviser on Gender Issues and the Advancement of Women \(OSAGI\)](#)
- [Division for the Advancement of Women \(DAW\)](#)
- [United Nations Population Fund \(UNFPA\)](#)
- [United Nations Children's Fund \(UNICEF\)](#)
- [United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women \(UNWomen\)](#)
- [United Nations Development Programme \(UNDP\)](#)
- [Food and Agriculture Organization of the United Nations \(FAO\)](#)
- [United Nations Human Settlements Programme \(HABITAT\)](#)
- [United Nations Mine Action](#)

دیما

پُشتا

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا توئتر ۽ فالو به کن ات @nabziran

تپاکیں راجانی گل ۽ کولبندانی ریبند

کولبند ریاستانی میان ۽ رسمی کولبند آنت که اے وت ماں وتی ذمه واری ۽ ذمه واریانی تچکی ۽ کن آنت۔ میان استمانی انسانی حق ۽ اگبالانی کولبنداں تپاکیں راجانی گل ۽ باسک ملکانی میان ۽ گپ ۽ باوست ۽ ذریعه ۽ تیار کنگ بنت که ایشانی مول ۽ مراد لس وژاں منگ بوتگیں استینڈر (استاندار) ۽ ٹولی جوڑ کنگ انت۔ ریاست پدا فیصله کن آنت که آیا کجام کولبند ۽ گیشینتگیں استاندار یا استینڈرانی ردا قانوندی وژاں پابند بوگی انت۔

انسانی حق ۽ اگبالانی میان استمانی کولبندانی سَوَب ۽ دو هاسیں پائنگ دیما کائنت:

❖ میان اُستمانی استینڈر ۽ فریم ورک ۽ جوڑ کنگ ۽ ہمرائی ۽، کولبند باسک ملکان بروبریں حق ۽ آجوئی ۽ شرپ، برجہ کنگ، ۽ گہتر کنگ ۽ ردیں تب ۽ دارگ ۽ پابند کن آنت۔ اے کولبنداں منگ ۽ ایشانی سرا کار کنگ ۽ چہ، ریاستاں اوں وتی شہریاں حساب دیگ کپیت۔

❖ دگہ ایش کہ، نگہوانی ۽ وژ ۽ پیم کجام کولبند یا کنونشن ۽ تھا ایشی ۽ مناسیں برجہ کنگ ۽ مانزمانی دیگ بنت، گیشیں سدکی دیگ ۽ ہاترا اوں کار کرت کن آنت که ریاستی سروک اے کولبند ۽ ہاترا راستی ۽ جزم دار آنت کہ آہاں ایشی ۽ سرا تپاک کرتگ۔

شہری ۽ انسانی حقانی میان اُستمانی کولبند (ICCPR) چہ ریاستی گلاں لوٹ کنت کہ آ انسانی حق ۽ اگبالانی کمیٹی ۽ وتی انسانی حق ۽ اگبالانی ذمه واری ۽ کولانی برجہ کنگ، گہتری ۽ سرجمی ۽ بابت ۽ وهد بہ احوال پیش بہ کن آنت، هاسیں وژاں ہما کہ اے کولبنداں نبشته آنت۔

یک ملکہ دززند ۽ ذریعه ۽ یا کولبند ۽ دیما برگ، منگ، منظوری یا ہوار بوگ ۽ کجام اوں کولبند ۽ ردا قانوندی حق ۽ ذمه واریاں پیلو کنگ ۽ ہاترا وتی رضامندی ۽ دیما کاریت۔ اے کولبند دیما کثیت ۽ اے وهداں ریاست قانوندی حساب ۽ پابند بیت وهدیے آ اے کولبند ۽ بہر جوڑ بیت۔

کجام اوں کولبند ۽ بہر بوگ ۽ کار ۽ درستاں چہ گیش ارزشتی این کارے کولبند ۽ سرا دززند کنگ انت۔ کولبنداں دززندانی دفعہ ہوار آنت کہ اے دززند ۽ جاہ، دززند ۽ روچ ۽ وهد نبشته بنت۔ اے دروشم ۽ کولبند ۽ ہما وژ ۽ پیمانی لڑے اوں بیت کہ ایشی ۽ ذریعه ۽ دززند کنوکیں ملک کار، منگ، منظوری یا ہواری ۽ کار کنگ ۽ دروشم ۽ آئی ۽ بہر بوت کنت۔

دیما

پُشتا

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو بہ کن ات @nabziran

تپاکین راجانی گل ۽ کولبندانی رېمبند (برجاه انت)

دَزرند: کولبند ۽ دَزرند کنگ ۽ چه، یک ملڪ کولبند ۽ کمک کنت ۽ کولبند ۽ سوچ ۽ سلاڀانی ردا کار کنت، ۽ چوشین کار نه کنت که آکولبند ۽ چپ به بنت. یک دَزرندی، چوناها یک ملڪ ۽ را قانوندی حساب ۽ کولبند ۽ پابند نه کنت. ٻما ملڪ ۽ را لوئیت که آٻم کولبند ۽ ردا قانوند ساچی به کنت ۽ وتارا ٻم دروشم ۽ قانوندانی پابند به کنت. برے برے چو اوں بیت که یک ملڪ کولبند ۽ دَزرند کنت بلے کولبند ۽ ردا کار نه کنت.

منگ: کجام کولبند ۽ منگ ۽ چه یک ملڪ اے کولبند ۽ پابندیانی وتی کنگ ۽ وتی بدوبنایی ۽ پدَر کنت. وهدی یک ملڪ ۽ قانوند جوړ کنوکیں ادارگے ایشی ۽ من ایت گدا ملڪ اے کولبند ۽ نبشته این ذمه واری ۽ دفعه آنی قانوندی حساب ۽ پابند بیت. اے کار بازیں ملکان دگه رنگ ۽ بوت کنت. کجام اوں کولبند ۽ دَزرند ۽ پد ایشی ۽ منظوری یا وتی کنگ ۽ قانوندی سان منگ ۽ حساب ۽ بنت، ۽ ٻم قانوندانی پیلوکنگ ۽ ذمه وار بیت، تان وهدی که کولبند ۽ دگه چیزے نبشته مه بیت. کولبند آبیڊ پیشگی دَزرند ۽ منظوری یا وتی کنگ ۽ اجازت دنت، گدا اے منظوری یا وتی کنگ ۽ ٻمگرنج (accession) بوگ زانگ بیت، ۽ ٻمگرنج بوگ ۽ حساب ۽ قانوندانی ذمه وار بیت.

ٻمگرنج: کجام ریاستے ٻما وهدان کجام یک کولبندی ۽ ٻمگرنج بوت کنت وهدی آ ٻما هاسین کولبند ۽ شرتان قانوندی حساب ۽ منگ ۽ راضی بیت، ٻما که پیسرا ٻما ملکانی میان ۽ گیش اِنگ ۽ آئی ۽ سرا دَزرند بوئگ آنت. ٻمگرنجی ۽ قانوندی سان، منظوری یا وتی کنگ ۽ وژا بیت، بلے ٻمگرنجی ۽ چه پیش دَزرند کنگ نه بنت. ایشی ۽ بدل ۽ ”آله الحاق“ بزاں ٻمگرنجی ۽ کاگدی جم کنگ بیت، که ایش ملڪ ۽ سروک ۽ نیمگ ۽ چه تپاکین راجانی گل ۽ کارگشاد بزاں جنرل سیکریٹری ۽ دیم دیگ بیت که اے یک رسمی نمدی ے بیت. کجام اوں ملڪ یک کولبندی ۽ گون ٻما وهدان ٻمگرنج بوت نه کنت تان وهدی که آئی ۽ کولبند ۽ اجازت دیگ مه بیت، یا کولبند ۽ سرا دَزرند کنوکیں ملڪ ایشی ۽ سرا راضی مه بنت.

په کار ۽ گیشین سرپدی ۽ هاترا بچار اِت. [United Nations Treaty Handbook](#).

دیما

پُشتا

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن اِت @ایران نبض

مارا توئٹر ۽ فالو به کن اِت @nabziran

تپاکیں راجانی گل ۽ کولبندانی ریبند (برجاه انت)

ایران تپاکیں راجانی گل ۽ زهگانی حق ۽ اگبالانی کنونشن ۽ هوار بوتگ۔ بلے ایشی ۽ منگ ۽ سرا یک شرته ایر کرتگ ۽۔ اگان اے کنونشن کجام اوں وهده ۽ یا کجام اوں دروشم ۽ ملکی قانون ۽ اسلامی ریبندانی چپ بوت گدا اسلامی جمهوریه ایران ۽ سرکار ایشی ۽ پابند نه بیت۔

چوکه اے کنونشن اے هبر ۽ تچک کنت که 18 سال ۽ دراپیں مردم گونڈو زانگ بنت ۽ آہاں ہر دروشم ۽ سرجمیں فوجداری ذمہ واریاں چہ گسری بیت۔ بلے ایران ۽ بازیں جرمانی هاترا سرجمیں فوجداری ذمہ واری ۽ عمر انگت اوں جنکانی هاترا نو سال ۽ بچکانی هاترا پانزده سال برجاه کرتگ۔

وهده یک ملکہ کجام یک کولبنده ۽ سرا دززند کنت، ایشی ۽ من ایت یا ایشی ۽ هوار بیت، گدا آ بازیں وهداں تکانسری یا جاراں هوار کرت کنت، که ایشانی مول ۽ مراد کولبنده ۽ کجام اوں هاسیں شق ۽ قانونی اثر ۽ ساناں در کنگ یا ایشاں بدلی کنگی بیت۔ تکانسری ریاست ۽ اے هبر ۽ اجازت ۽ دنت که آکولبنده ۽ بهر به بیت بلے همرائی ۽ کجام یک هاسیں دفعه، شق یا بهر ۽ سرا عمل کنگ ۽ چه وتا گسری کنت، ہما که آہانی سرا عمل کنگ نه لوئیت۔ په درور ایش که، بنگله دیش ۽ [Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women](#) (CEDAW) ۽ تکانسری هوار کرتگ آنت چیا که ایشی ۽ بازیں شق شریعت (اسلامی قانون) آنی چپ بوتگ آنت۔

دگه ایش که کجام یک ریاست کولبنده ۽ گون اختیاری پروٹوکول اوں هوار کرت کنت۔ اختیاری پروٹوکول کولبنده ۽ کار ریبند ۽ درگت ۽ ریشونی پجارینت کرت کن آنت یا کولبنده ۽ درگت ۽ کجام یک هاسیں تکه ۽ را تچک کرت کن آنت۔ گیشتر وهداں، انسانی حقانی کولبندانی درگت ۽ اختیاری پروٹوکول کسان، وت واکیں کولبندانی دروشم ۽ کار کن آنت که ایشانی سرا ہما ریاست اوں دززند، منگ یا هوار بوت کن آنت که اے اسل کولبنده ۽ بهر نه بنت۔

په درور ایش که [International Covenant on Civil and Political Rights](#) (ICCPR) ۽ گون دو اختیاری پروٹوکول هوار آنت: یک پروٹوکول مردم ۽ ہما حق ۽ اگبال ۽ درگت ۽ آنت که آتپاکیں راجانی گل ۽ گنگ نبشته کنائینت کنت، وهدیکه دومی پروٹوکول مرگ ۽ سزا ۽ هلاسی ۽ بابت ۽ آنت۔ ایران ۽ ICCPR دززند و کرتگ آنت، بلے اے دوئیں اختیاری پروٹوکولاں هوار بوگ ۽ انکار کرتگ۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو به کن ات @nabziran

پابند ء آبيد پابنديں فيصلہ

تپاکين راجاني گل ء تها کرتگين فيصله دو دروشم ء بهر آنت: پابنديں ء آبيد پابنديں فيصله۔ پابنديں کاگد قانوندی ذمہ واری یا فرضان گيشين آنت یا ايشان جوڑ کن آنت۔ که ايشان سكين قانوند گوشگ بيت، وهديکه غير پابنديں کاگد کار ء وڑ ء پيم ء پاليسي ء درگت ء اصولانی سرا سفارشان پيش کن آنت، که ايشان نرمين قانوند گوشگ بيت۔

- کولبند قانوند، پروٹوکول(پروتکل) ء کنونشن هما باسک ملکانی هاترا آلمی بنت که آهان ايشان ء منّ إتگ یا اودا هوار بوتگ آنت۔
- جار، اصول، ريشوني ريبند، استينڈر(استاندار) ريبند ء سفارش(توصيه) قانوندی حساب ء پابند نه بنت، بلے ايشانی یک مهکمين مردم گری بستارے بيت ء اے ملکان کاریگی ريشوني دئيت، بلے که ايشانی میان اُستمانی قانوندانی ردا قانوندی بستارے نيست۔

تپاکين راجاني گل ء جنرل اسمبلی ء منگ نامه سكين قانوند بنت۔ پميشکه آ پابنديں قانوندی کاگد جوڑ کنت۔ سكين قانوندانی درورانی تها تپاکين راجاني گل ء کولبند یا دستور هوار آنت، چوشکه تپاکين راجاني گل ء دستور که ايشی ء تپاکين راجاني گل ء بُنهشت اير کنگ بوتگ۔

نرمين قانوند وه ء بهمرائی ء میان اُستمانی ريبیدگی قانوند جوڑ بوت کن آنت ء جہانی تک ء منّ إتگين بوت کن آنت۔ انسانی حقانی جہانی جار(UDHR) نرمين قانوندانی گهترين درور آنت۔ يو ڈی ایچ آر ء 1948 ء تپاکين راجاني گل ء جنرل اسمبلی ء یک آبيد پابنديں کولبنديں ء دروشم ء منّ إتگ آت، بلے نوں ايشی ء میان استمانی ريبیدگی قانوندی زانگ بيت۔

بل که نرمين قانوند یا آبيد پابنديں کاگد گيشتر میان استمانی ريبیدگی قانوند جوڑ بنت، بلے ايشانی برجاه کنگ ء کار ء آرگ ء بههار ديما آنت۔ نرمين قانوند لس وژان کجام اوں جيڑه ء سرا دلگوش گور کنگ ء گيشين آنت، وهديکه سكين قانوند چار ء دلگوش ء برجاهی ء هاترا قانوندی حساب ء پابنديں ريبندے پُچارين آنت۔ نرمين قانوند ء نزوريانی گرگ ء هاترا بازين وڑ ء ريبند هست آنت:

❖ تپاکين راجاني گل ء کاریگی ٹولی(ورکنگ گروپ)، هاسين رپورٹیور یا سيکريٹری جنرل ء جہگیر چار ء دلگوش دگه راه سوچ دات کن آنت۔

❖ آبيد سرکاری گل(اين جی اوز)، چاگردی ٹولی، هندی گل، هما مردم که آہانی حق ء اگبالانی لگتمالی بيت(آماچين مردم)، ملک، رسانکدر، وت واکين زانتکار ء هما ايندگر که تچک ء بندوبست ء بهر نه بنت، اے درا کولبند ء ہر آرٹیکل ء سرا کار برجائی، ايشی ء ديما برگ ء دي مروئی ديگ ء نگهوانی ء هاسين کردے پيلو کرت کن آنت۔ يکشل ء نگهوانی ء ذريعه ء شہری چاگرد ء گل(سول سوسائٹيز) سرکار ء چپ روگ ء سرا جُست کرت کن آنت۔

پُشتا

ديما

نہض ايران: ايران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گيش کنگ ء هاترا کنوکين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُک فالو به کن إت @ايران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن إت: @nabziran

ایندگه میان استمائی ادارگ ء اسلامی تعاون تنظیم ء انسانی حق ء اگبال

(OIC) [Organization of Islamic Cooperation](#) که ایشی ء پیسرا اسلامی کانفرنس ء گل گوشگ بوتگ ات، 1969ء ء جور بوتگ ء تپاکین راجانی گل ء پد دومی مسترین میان سرکاری ادارگ انت۔ او آئی سی ء 57 باسک ملک انت که اے چار براعظمائی تها هست انت۔ ایران 1969ء ء چه اے گل ء باسک انت۔ اے گل ء مول ء مراد مسلمان دنیا ء هوارین توار ء دیما کاریت ء آہانی پائندگانی دیمپانی ء کنت، تاکہ دنیا ء بازیں راجانی تها میان اُستمانی ایمنی ء وت ماں وتی ء دیمروئی دیگ بوت به کنت۔

2008ء ء، او آئی سی ء [Charter](#) ء بدلی کنگ بوتگ تاکہ ایشی ء مول ء مراد [Independent Permanent Human Rights Commission](#) هوار کنگ بوت به کنت۔ 2011ء، او آئی سی ء باسک ملکائی دری کارانی وزیراں یک نوکیں انسانی حقائی کمیشنے جور کرتگ: وت واک ء دائمین انسانی حقائی کمیشن (IPHRC)۔ آئی پی ایچ آر سی یک وت واک، میان دَمگی انسانی حقائی دیمپانی ادارگے، ء اے گل ء دری کارانی وزیرانی کونسل ء هاترا شئور ء سلاپی ادارگ ء دروشم ء کار کنت۔ اے کمیشن ء 18 باسک هوار انت۔ افریقہ، ایشیا ء عرب دَمگانی شش شش جھگیر انت، کہ ایشاں همود ء ملک نامین انت ء او آئی سی ء دری کارانی وزیرانی کونسل گچین کنت۔

[statutes](#) ء ردا، کار ء ریبندانی هساب ء، اے کمیشن ء ایشی ء 18 وت واکین زانتکار انسانی حقائی دیمروئی ء باسک ملکائی نیمگ ء چه شہری، سیاسی، معاشی، چاگردی ء دود ء زبیدگی حقائی برجائی ء جہداں کمک ء هاترا کار کن انت۔ اے کمک بُنیاتی هساب ء باسک ملکاں شئور ء قانونی ریشونی پُچارینگ ء ذریعہ ء کنگ بیت۔ ایشی ء تپاکین راجانی گل ء رپورٹ دیگ ء کار ریبند، یا انسانی حقان راجی قانوند ساچی ء هوار کنگ ء وژین معاملہاں ریشونی هوار بوت کن انت۔ ایشی ء آبید سرپدی جُز، پٹ ء پول ء ایندگہ انسانی حقائی گلاں گون کمک اوں ایشی ء بہر انت۔

بلے، اے کمیشن تپاکین راجانی گل ء انسانی حقائی کونسل ء وژا انسانی حقائی هلاپ ورزیانی یک یک ء کیساں گوش نہ داریت، بگندے اے شئور ء سلاپی ادارگ ء دروشم ء کار کنت، آنچو کہ تپاکین راجانی گل ء انسانی حقائی کونسل ء شئور ء سلاپی کمیٹی انت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

درونت یک: هاسین دانگ په یات دارگ ء

- انسانی حقانی جهانی جاراگد لس وژان انسانی حقانی استیندر (استاندار) ء بُنیاتی ریبندانی دروشم ء مَنگ بیت، که ایشانی شَرپ ء دیمپانی هَریک ء کنگ لوئیت.
- تپاکیں راجانی گل ء چارثر ء رد ء ادارگ تپاکیں راجانی گل ء چارثر ء ردا جوژ کنگ بوتگ انت، آہانی گُورا انسانی حق ء اگبالانی سک باز واک هست انت، اے دراہیں قومانی جہگیری ء کن انت ء گیشیں ووٹنگ ء بُنیات ء فیصلہ کن انت.
- تپاکیں راجانی گل ء کولبندانی سرا هستیں ادارگ کجام هاسین کولبندانی شقاں برجم کنگ بوتگ انت، ایشانی واک کم بنت ء ایشانی بس ہما جیڑہ بنت کہ اے کولبند ء نبشتہی دروشم ء هست بنت. اے بس ہما ملکانی بابت ء بنت کہ آہاں کولبند مَن اتگ انت ء فیصلہ آں گوں تپاکی ء کن انت.
- ده انچیں کولبندانی ادارگ انت کہ بُنیادی میان استمانی انسانی حق ء اگبالانی کولبندانی سرا کار ء نگہوانی ء کن انت.
- کجام اوں کولبند ء بہر بوگ ء کار ء درستان چہ مسترین گامگیچ ہما کولبند ء سرا دَرزند کنگ انت.
- تکانسری یک ملکہ ء اے اجازت دنت کہ آکجام یک کولبندے ء بہر بہ بیت بلے ہمرائی ء کجام یک شق، دفعہ یا بہرے ء سرا عمل نہ کنگ ء واکاں وقی گُورا بہ داریت کہ ہماہانی سرا آتپاک نہ کنت.
- اختیاری پروٹوکول کولبند ء کار ریبندے ء درگت ء ریشونی پُجَارین انت یا کولبند ء درگت ء کجام یک هاسین سرہالے ء دیما ایر کن انت.
- تپاکیں راجانی گل ء تھا بوتگیں فیصلہ دو دروشم ء بنت: پابند ء آبید پابندیں فیصلہ.

دیما

پُشتا

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

1. انسانی حق ۽ اگبالانی ساڙا ایشانی تها کجام بوت کنت؟
 - ا. ٻما حق ۽ اگبال که انسان ۽ وتی جوڙ کرتگین نه آنت بگندی دلیل، انسانی أبرم، یا هُدا ۽ پرممانانی ردا بنت۔
 - ب. ٻما حق ۽ اگبال که کجام یک چاگردی ۽ دود ۽ ربیدگی، قانود، رببند یا قانود ساچیں ادارگانی گامگیچ بنت۔
 - ج. ٻما حق ۽ اگبال که لس دروشم ۽ بدل نه بوکیں بُنیادی انسانی حق ۽ دروشم ۽ زانگ بنت، که ایشانی یک انسانے بس ٻمه حساب ۽ حقدار بیت که آ انسان ۽۔
 - د. شهریانی سیاسی ۽ چاگردی آجوئی ۽ برابری ۽ حق۔

2. تپاکیں راجانی گل ۽ چارٹر ۽ ردا کجام ادارگ جوڙ کنگ بوتگ آت؟
 - ا. چارٹر ۽ ردا ادارگ
 - ب. کولبندانی ردا ادارگ
 - ج. دوئیں، چارٹر ۽ ردا ۽ کولبندانی ردا ادارگ
 - د. نه چارٹر ۽ ردا ادارگ ۽ نئے کولبندانی ردا ادارگ

3. ایشانی تها کجام کاگد میان استمانی انسانی حق ۽ اگبالانی بهرانت؟
 - ا. معاشی، چاگردی ۽ دود ۽ ربیدگی حقانی میان اُستمانی ادارگ
 - ب. انسانی حقانی جهانی جارانک (UDHR)
 - ج. شهری ۽ سیاسی حقانی میان اُستمانی کولبند (ICCPR)
 - د. اے دُراپینانی هواری

4. جهل ۽ دانگیناں چه کجام ادارگ تپاکیں راجانی گل ۽ انسانی حقانی ادارگ نه انت؟
 - ا. انسانی حقانی کمیٹی
 - ب. اسلامی تعاون تنظیم
 - ج. پناه گیریں پوریاگرانی کمیٹی
 - د. تپاکیں راجانی گل ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی کونسل

5. هورکیں جاه ۽ پُر به کن: کولبند باسک ملکان اے هبر ۽ پابند جوڙ کن آنت که آبروبریں انسانی حق ۽ آجوئیانی شرب، آپانی سرا عملدرآمد ۽ ایشانی تها گهتری بیار آنت ۽ رَدیں تب ۽ هلاس به کن آنت۔ اے کولبند ۽ وتی کنگ ۽ منگ ۽ پد، ملک ۽ را----- ۽ نیمگ ۽ چه ذمه وار کنگ بوت کنت۔
 - ا. شهری
 - ب. سرکاری کارنده
 - ج. اشرافیه
 - د. مذهبی ریشون

6. راست یا رد: کجام یک کولبندی ۽ سرا دزرنده ملک ۽ را قانوندی دروشم ۽ ایشی ۽ پابند کنت۔
 - ا. راست

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو به کن ات @nabziran

ب. رد

7. کجام شق ریاست ء کولبند ء بهر جوژ کنگ ء همرائی ء واک دنت که اکجام هاسین شق، دفعه یا بهر ء
سرا عمل مه کنت که همائی ء سرا آتپاک نه کنت؟

أ. اختیاری پروژوکول

ب. تکانسری

ج. همگرچی

د. چارتر

8. راست یا رد: أبید پابندی فیصله وهد ء همرائی ء میان استمانی زبیدی قانودے جوژ بوت کنت ء جهانی
هساب ء منگ بوت کنت.

أ. رد

ب. راست

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

درونت دو: میان اُستمانی کولبند ء برجای ء کار ریبند

وهدے شما اے درونت ء سرجم کن ات، گڈا شما سرپد بوگ ء لائک بے:

- میان اُستمانی انسانی حق ء اُگبالانی کولبنداں برجاه کنگ ء هاترا کارمرز بوکیں کار ریبند؛
- میان اُستمانی استاندار (استینڈر) ء هاترا آبد کولبندی کار ریبند؛ ء
- ایران ء آبد کولبندی کار ریبندانی سان ء اثر۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

برجاء کنگ ء کار رېبند

تپاکيں راجاني گل چار هاسيں برجابهی کار رېبندانی کارمرز ء کنت تاکه ملکانی نیمگ ء چه اے کولبند، کنونشن ء پروٹوکولانی سرا عمل کنگ ء سدک جوړ کنگ بوت به کنت همابانی که آباسک جوړ بوتگ أنت:

1. کولبندانی سرا هواریں انسانی حق ء اگبالانی کونسل
2. چارٹر ء ردا هستیں انسانی حقانی کونسل
3. چارٹر ء ردا یونیورسل پیریاڈک ریویو (UPR)
4. چارٹر ء ردا هاسيں کار رېبند (Special Procedures)

کولبندانی ردا انسانی حق ء اگبالانی کمیٹی

کولبندانی سرا هستیں ادارگ وت واکیں زانتکاری کمیٹی بنت که بُنیادی انسانی حقانی کولبندانی برجائی ء نگهوانی ء کن أنت۔ اے کار بُنیاتی دروشم ء ریاستی بهرانی نیمگ ء چه جم کنائینگ بونگیں کار ء اهوالاتی تپاس ء گرانٹ۔ لهتیں کولبندانی ادارگ مردمانی گلگان زورگ ء ایشانی سرا تپاس گرگ ء پٹ ء پول کنگ ء واک اوں دار أنت۔

ملکی بهرانی اهوالاتی ابید، اے کمیٹی ایندگه گل، چوش که درسکاری گل این جی اوز، راجی انسانی حقانی ادارگ ء تپاکيں راجانی گل ء ایندگه ادارگان چه اوں زبانی یا نبشتهی اهوالاتی ذریعه ء سریدی گر أنت۔ اے کار ء بُنیات ء کمیٹی چوشکه گڈی تپاس بزان Concluding Observations گوشگ بیت، شنگ ایش کنت۔ که ایشاں ریاست ء نیمگ ء چه کولبندانی سرا کار ء جوانیں پهنات ء هما تک هوار بنت که اودا کمیٹی ریاست ء گیشیں گامگیجانی سفارش کن أنت۔ همه درگت ء ادارگ اے اوں تپاس گپت کنت که آیا ریاست ء اے سفارشیانی سرا کار کرتگ ء وتی بندوبست ء هوار کرتگ أنت یا ناں۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

کولبدانی ردا انسانی حق ء اگبالانی کمیٹی (برجاء انت)

آنچو که اولی درونت ء کیم گپ بونگ ات، انسانی حقانی ده کولبدنی ادارگ بزاں کمیٹی انت که اے بنیاتی میان استمانی انسانی حق ء اگبالانی کولبدانی سراکار ء نگهوانی ء کن انت۔ اے ده کمیٹی آنی نگهوانی ء ہمنچو کولبد کائینت، ایران ایشاں چه نیم کولبدان هوار بونگ۔

❖ Human Rights Committee

انسانی حق ء اگبالانی کمیٹی وت واکیں زانتکاری یک ادارگ که ہما ملکانی نیمگ ء چه [International Covenant on Civil and Political Rights](#) شہری ء سیاسی حق ء اگبالانی میان استمانی کولبد (ICCPR) ء سراکاری نگهوانی ء کنت ء ایشی ء بہر انت۔ آئی سی سی پی آر ء ہژده باسکاں هواریں انسانی حقانی کمیٹی جوڑ کرتگ که اے ریاستانی نیمگ ء چه جم کنائینگ بوتگیں اھوالانی تپاس ء گیپت۔ اے اھوال چونہا ہر چار سال ء پد جم کنائینگ بنت ء ایشاں ہما گامگیجانی سرجمیں اھوال دیگ بوتگ انت کہ اے کولبد ء شقانی سراکار ء ہاترا کنگ بوتگ انت۔ کمیٹی اے اھوالانی سرا بند کمرہ دیوان ء تپاس گیپت، ء ایشی ء درگت ء دراہیں کاگد چیر دیگ بنت۔ بلے، کمیٹی ء نیمگ ء چه دیما آورنگیں آسر مہلوک ء دیما پیش کنگ بنت ء ایشاں ء سالیگی اھوال ء دروشم ء تپاکیں راجانی گل ء جنرل اسمبلی ء پیش کنگ بیت۔ ایران ء اے کولبد ء دو گیشیں پروٹوکول نہ منّ اِتگ انت: اولی پروٹوکول۔ گلگانی زورگ ء کار ریبند ء جوڑ کنگ ء درگت ء۔ دومی پروٹوکول۔ مرگ ء سزا ء بلاسی ء درگت ء۔

❖ Committee on Economic, Social, and Cultural Rights

اے کمیٹی معاشی ء چاگردی کونسل (ECOSOC) ء ذریعہ ء جوڑ کنگ بوتگ ات تاکہ [International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights](#) کولبدانی سرا دززد کنوکیں ریاست ء نیمگ ء چه ایشی ء سراکار ء نگهوانی کنگ بوت بہ کنت۔ زانتکاری اے ہژده باسکی ادارگ ہاسیں وژاں جم کرتگیں اھوالاں وانیت ء ہما سراکاراں گون گپ ء باوست کنت، اے دیوان لس وژا پنج سالان پد بیت۔ کمیٹی اے اھوالانی تپاس گرگ ء بُنیات ء ملکاں سفارشاں دیم دنت ء اے سفارشاں منظوری ء کارانی تپاس ء گیپت۔ ایران ء اے کولبدانی گیشیں پروٹوکول، کہ اے گلگ ء پٹ ء پول ء کار ریبندانی درگت ء انت، نہ منّ اِتگ انت۔

❖ Committee on the Elimination of Racial Discrimination

راجانی میان ء پرک ء تپاوت (نسلی امتیاز) ء درگت ء کمیٹی (CERD) وت واکیں زانتکاری یک ادارگ کہ اے راجانی میان ء پرک ء تپاوت ء [Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination](#) ء درگت ء کنونشن ء سراکار ء نگهوانی ء کنت۔ اے نگهوان ادارگ ہیم ہاترا جوڑ کنگ بوتگ ات کہ آ باسک ملکانی نیمگ ء چه دو سال ء پد جم کنائینگ بوتگیں اھوال ء تپاس ء گیپت، کہ ایشی ء ہما کنونشن ء دفعہ آنی سرا عملدرآمد ء ہاترا چست کنگ بوتگیں گامگیجانی سرجمیں ہالان پُجارینیت۔ اے کمیٹی مردمانی دیم داتگیں دزبندیانی سرا اوں تپاس گیپت کہ ایشانی سرا کنونشن ء ہلاپ ورزی ء بہتام بیت، بلے شرت ایش انت کہ ہما ریاست ء کنونشن ء اے وت جوڑ کرتگیں کار ریبند منّ اِتگ۔ ایران ء کنونشن ء اے پروٹوکول نہ منّ اِتگ کہ اے مردمانی دزبندیانی بابت ء انت۔

❖ Committee on the Rights of the Child

زھگانی/گونڈوانی حق ء اگبالانی درگت ء کمیٹی (CRC) آجوئیں زانتکاری یک ہژده باسکی ادارگ کہ اے باسک ملکانی نیمگ ء چه [Convention on the Rights of the Child](#) کنونشن ء سراکار کنگ ء نگهوانی ء کنت۔ اے کمیٹی ہیم کنونشن ء سراکار ء نگهوانی ء باسک ملکانی نیمگ ء چه جم کرتگیں اھوالانی تپاس گرگ ء ہاترا جوڑ کنگ بوتگ ات۔ باسک ملک ہر پنج سال ء پد آنچیں اھوال جم کنائینگ ء باند بنت کہ ایشاں کنونشن ء بُنیات ء وقی ذمہ واری ء گامگیجانی درگت ء سرجمیں ہال جم کرتگ انت۔ اگان وت جوڑ کرتگیں پروٹوکولزاں منگ بیت، گڈا کمیٹی ء اے واک اوں ہست بیت کہ آ ہاسیں ریاستانی درگت ء مردمانی دزبندیانی سرا تپاس بہ گیپت۔ ایران ء اے کنونشن ء دو وت جوڑ کرتگیں پروٹوکولز منّ اِتگ انت: اولی، زھگان سلحہ بندیں اژانداں هوار بوگ ء دیمپانی دیگ، ء دومی، زھگانی سرا جنسی زوراکی ء دیم دارگ۔

دیما

پُشتا

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

کولبدانی ردا انسانی حق ء اگبالانی کمیٹی (برجاء انت)

❖ Committee on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)

اے کمیٹی وت واکیں زانتکاری یک ادارگے کہ اے [Convention on the Rights of Persons with Disabilities](#) آنی درگت ء کنونشن ء سرا باسک ملکانی نیمگ ء چہ کار ء نگہوانی ء کنت۔ دراپیں باسک ملک اے ہیر ء پابند انت کہ آ اے کمیٹی ء سرجمی ء احوالان جم بہ کنائن انت، کہ ایشی ء اولی احوال کنونشن ء منگ ء دو سال ء تھا جم کنائننگ المی انت، ء ایشی ء چہ چار سال ء پد احوال جم کنائننگ بوت کن انت۔ ایران ء اے کنونشن ء ہما دو وت جوڑ کرتگیں پروٹوکولز نہ من اے انت کہ آ کمیٹی ء ہمے واک ء دیاں کہ آ ہما باسک ملکانی ہلاپ بوتگیں ہلاپ ورزینی درگت ء مردمانی گنگانی تپاس ء گپت کہ آہاں اے پروٹوکول من اے انت۔

ایران ء جہل ء دانگیں انسانی حقانی درگت ء کولبدانی اے کمیٹی نہ من اے انت:

❖ جنینانی ہلاپ تپاوت ء ہلاسی ء کمیٹی (CEDAW)

❖ لٹ ء گٹ کنگ ء درگت ء کمیٹی (CAT)

❖ لٹ ء گٹ دارگ ء درگت ء جہلی کمیٹی (SPT)

❖ پناہ گیریں پوریاگرانی حق ء اگبالانی درگت ء کمیٹی (CMW)

❖ پہ زورگار ء بیگوہی ء درگت ء کمیٹی (CED)

کولبدانی سراکار کنوکیں کمیٹی

چوش کہ ایران ء 1979ء ء اسلامی آشوب ء چہ پیش میان استمانی معاشی، چاگردی ء دود ء زبیدگی حق ء اگبالانی میان استمانی کولبدانہ را کجام اوں دروشم ء شرت یا تکانسری ء ابید من اے انت۔ ء چوش کہ اے کولبدانہ دزکشٹی ء کجام اوں ور ء پیم ء اجازت ء نہ دنت، ہمے ہاترا ایران اے دراپیں کارانی سرجمی ء پابند انت ء آئی ء وتی دراپیں شہریانی ہاترا جہل ء دانگیں حق ء اگبال سڈک جوڑکنگی انت:

- جوان ء بروبریں چاگردے ء کار کنگ ء حق؛
- چاگردی دیمپانی، زند گوازینگ ء برابریں بستار، ء جانسلامتی ء زہنی سلامتی ء جوانیں بستار ء حق؛
- وانگ ء زانگ ء حق، دود ء زبیدگانی آجوتی ء سائنسی دیمروی ء نپاں چہ پائدگ چست کنگ ء حق۔

اے کولبدانہ باسک بوگ ء بستار، ایران ء سرا المی بیت کہ آ وھد پہ وھد اے کولبدانہ نبشتہ این حق ء اگبالانی سراکار ء درگت ء احوالان کمیٹی ء پیش بہ کنت۔ ایران ء گڈی رندا 2009ء ء وتی احوال کمیٹی ء جم کنائننگ انت۔ کار ء نگہوانی ء یک کار زبیدگی ء دروشم ء، معاشی، چاگردی ء دود ء زبیدگی حقانی کمیٹی ء اے احوال ونگ ء ایران ء گون آبانی ذمہ واری ء گوالانی سرجمی ء سرا تکانسری درشان کرتگ۔

2013ء ء کمیٹی ء فیصلہ دانگ کہ ایران ء سرا جتگیں معاشی بندش اے کولبدانہ ردا آئی ء ذمہ واریاں ہلاس نہ کن انت۔ ہمے سال 2013ء ء وتی یک دیوان ء وھداں، کمیٹی ء ایرانی ڈال ء گون ہما قانون ء پالیسیانی بابت ء جُست کرتگ انت کہ ایشانی سَوَب ء بہائی مذہب ء مردمان ء بُزی تک ء وانگ ء زانگ ء چہ دارگ بوتگ، مزن شاپداربرجاء (یونیورسٹی) ء نودبرانی ہاترا تگی کوٹہ ایر کرتگ انت، ء تگ ء جنس ء ہساب ء زدیں تب برجاء داشتگ۔ دیوان ء پد کمیٹی ء ایران ء سرا زور دانگ کہ آ دراپیں راجی، مذہبی ء جنسی کم آبادی ء مہلوک ء شرب ء بہ کنت ء آبانی ہلاپ زدیں تب ء دارگ ء بند بہ کنت۔

انسانی حق ۽ آڱبالانی کونسل

انسانی حق ۽ آڱبالانی کونسل ۽ تپاکیں راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی ۽ 15 مارچ 2006ء، (Resolution 60/251) ۽ ردا جوڑ کرتگ تاکه انسانی حقانی پیسریگیں کمیشن ۽ جاه ۽ به گیپت، که ایش شست سالان گیش وهد ۽ تپاکیں راجانی گل ۽ انسانی حق ۽ آڱبالانی بندوبست ۽ بُنجاپی ادارگ بوتگ، بلے گیشتر ایرادانی نشانگ بوتگ چیا که انسانی حقانی هراییں جاورانی ملک اوں ایشی ۽ هوار بوتگ آنت۔ اے کونسل تپاکیں راجانی گل ۽ بندوبست ۽ تها یک میان سرکاری ادارگ، که 47 باسک ملک هوار آنت ۽ سرجمیں دنیا ۽ دراپیں انسانی حقانی دیمروئی ۽ دیمپانی ۽ ذمه وار آنت۔ کونسل ۽ 47 نشستانی سرا باسکانی گچین تپاکیں راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی کنت، ۽ اے گچین ۽ اے هبر دیما ایر کنگ بیت که آ ملک انسانی حق ۽ آڱبالانی دیمروئی ۽ دیمپانی ۽ کجام دروشم ۽ کرد پیلو کنگ ۽ آنت، آئی ۽ داتگیں رضاکاریں وعدہ ۽ کول اوں چارگ بنت۔

هر نشست ۽ وهد سین سال بیت ۽ کجام اوں ملک یکوئی دورنداں اے کونسل ۽ باسک بوت نه کنت۔ اے نشست UN's regional groups آنی میان ۽ بهر ۽ بانگ کنگ بوتگ آنت: افریقہ ۽ 13، ایشیاء ۽ 13، رودراتکی یورپ ۽ 6، لاطینی امریکه ۽ 7 نشست دیگ بوتگ آنت۔ اگان جنرل اسمبلی دو گیشی ۽ گون اے فیصله ۽ کنت که کونسل ۽ هچ باسک ملک وتی باسکی ۽ وهداں یکوئی ۽ مهکمیں رنگ ۽ انسانی حق ۽ آڱبالانی سگیں هلاپ ورزی کنگ ۽ آنت، گڈا آئی ۽ حق ۽ آسراتی مهتل بوت کن آنت۔ تپاکیں راجانی گل ۽ انسانی حقانی کونسل ۽ جوڑ کنگ ۽ درگت ۽ resolution (60/251) ۽ گوشتگ بوتگ: ”کونسل ۽ هاترا گچین بوتگیں باسکان انسانی حق ۽ آڱبالانی دیمروئی ۽ دیمپانی ۽ بُرز ترین بستار ۽ سرا کار کنگی بیت۔“ اے وهداں ایران انسانی حقانی کونسل ۽ باسک نه آنت۔ ایران ۽ 2010 ۽ 2013ء ۽ کونسل ۽ باسکی ۽ هاترا وتی امیت واری واترُرتگ آت، چیا که انسانی حقانی جاورهال ۽ سرا میان استمانی تک ۽ سک باز ایراد کنگ بوتگ آت، ایشی ۽ تها نامداریں انسانی حقانی کارکنوک اوں هوار بوتگ آنت۔ دگه ایش که تپاکیں راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی 1985ء ۽ چه کساس هر سال ایران ۽ انسانی حقانی جاورهال ۽ سرا ایراد گرگ ۽ آنت۔ کونسل ۽ جوڑ کنگ ۽ پد آئی ۽ وتی کاراں مهکم کنگ ۽ کار ریبند ۽ بندوبست ۽ تچکی ۽ هاترا یک ”ادارگی دروشم داتگیں پیکچ“ ۽ منظور کرتگ۔ ایشاں درستان چه آرزشتی این ”یونیورسل پیریاوڈک ریویو (Universal Periodic Review) ۽ کار ریبند بوتگ، که ایشی ۽ ذریعه ۽ دراپیں تپاکیں راجانی گل ۽ باسک ملکان انسانی حقانی جاورهال ۽ تپاس گرگ بیت۔ انسانی حقانی کونسل تپاکیں راجانی گل ۽ هاسیں کار ریبند (Special Procedures) ۽ گون هم کار کنت۔ ایشی ۽ تها هاسیں جهگیری، هاسیں ریورٹیور، آجوئیں زانتکار ۽ کار ۽ ٹولی هوار آنت۔ اے هاسیں سرهال یا ملکان انسانی حق ۽ آڱبالانی جاورهال ۽ تپاس ۽ گر آنت، شئور دئینت، نگهوانی کن آنت ۽ وتی اهوالات اُلسی دروشم ۽ پیش کن آنت۔

یونیورسل پیریوڈیک ریوو ۽ اسپیشل پروسیجر انسانی حق ۽ آڱبالانی کونسل ۽ دو هاسیں برجائی ۽ کار ریبند آنت۔

یونیورسل پیریاڈیک ریویو (UPR)

یونیورسل پیریاڈیک ریویو یک برجمی ء کار ریبندیہ کہ ایشی ء ردا تپاکیں راجانی گل ء دراپیں باسک ملکانی انسانی حقانی ریکارڈ ء تپاس گرگ بیت۔ اے یک باسک ملکانی کار انت ء ہمک ملک ء اے موہ دیگ بیت کہ آ چیزاں دیما بیار انت کہ آہاں وتی ملک ء انسانی حقانی جاورہال ء گہتر کنگ ء انسانی حقانی درگت ء وتی ذمہ واریاں سرجم کنگ ء ہاترا چے گامگیچ رُرتگ انت۔

اے کار ہما مُلک (دولت) ء گون وت ماں وتی گپ ء تران ء ردا بیت ء ایشی ء مول ء مراد کولبندانی ردا ادارگانی کار کنگ ء ہساب ء ناں بلکیں ایشان ء سرجم کنگ ء سرا انت۔

وہدیکہ تپاس یو پی آر کاریگی ٹولی ء ذریعہ ء کنگ بنت، کہ ایشی ء انسانی حقانی کونسل ء دراپیں 47 باسک ہوار بنت؛ بلے کجام اوں تپاکیں راجانی گل ء باسک ملک اے تپاس ء وهداں گپ ء تران ء بہر زرت کنت۔ ہمک ملک ء تپاس ء سئے دگہ ملکانی ہواریں یک ٹولی ے، چوش کہ ”ٹرویکا“ (Troika) گوشگ بیت، کمک کنت کہ اے اہوال یکجاہ کنوکیں جہگیر (rapporturs) ء بستار ء کار کنت۔ ٹرویکا ء گچین تپاکیں راجانی گل ء جنرل اسمبلی ء انسانی حقانی کونسل ء گچینکاریاں پد لاٹری ء ذریعہ ء کنگ بیت۔ تپاس جہل ء داتگیں سئے بُنیاتاں کنگ بنت:

1. تپاس گرگ بوکیں ملک ء نیمگ ء چہ پُجارینتگیں سریدی؛
2. انسانی حق ء اگبالانی وت واکیں زانتکار، [Special Procedures](#) انسانی حق ء اگبالانی ہاسیں کار ریبندیہ [treaty bodies](#) کولبندانی بُنیات ء ادارگ ء ایندگہ تپاکیں راجانی گل ء ادارگانی اہوالاں ہواریں سریدی؛
3. ایندگہ اسٹیک ہولڈر (شریک) وژیں راجی انسانی حقانی ادارگ ء دَرسکاری گل (NGOs) آتی پُجارینتگیں سریدی۔

دَرسکاری ادارگ (NGOs) ء شہری چاگرد ء ایندگہ مہلوک یو پی آر کاریگی ٹولی ء سریدی پُجارینت کن انت، کہ ایشاں ”ایندگہ شریکدار“ ء اہوال ہوار کنگ بوت کنت کہ اے تپاس ء وهداں چارگ بنت۔ شہری چاگرد ء پُجارینتگیں سریدیانی سریشوناں کجام اوں ملک تپاس ء گپ ء ترانی دیوان ء وهداں دات کرت کن انت۔ NGOs نہ ایوک ء یو پی آر کاریگی ٹولی ء دیواناں بہر زرت کن انت بلکیں ہروہدے ملکانی تپاسی آسراں انسانی حقانی کونسل ء سرجمیں دیوان ء تپاس گرگ بیت، ہما وهداں بیان اوں دات کرت کن انت۔

سرجمیں ہالانی ہاترا بچاراں: او ایچ سی ایچ آر ء ”شریکدارانی تکنیکی ریشونی ء دانکانی اہوال جم کنائینگ“۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

یونیورسل پیریاڈیک ریویو (برجاء انت)

کاریگی ٹولی ۽ نیمگ ۽ چه تپاس ۽ پد یک احوال تیار کنگ بیت که ایشی ۽ ذرگپت احوال بزاں آؤٹ کم رپورٹ گوش آنت۔ اے احوال ٹرائیکا، تپاس بوکیں ملک، ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی ہائی کمشنر ۽ کارگس (OHCHR) ۽ شریکی ۽ گون تیار بیت۔ ذرگپت احوال ۽ اسل گپ ۽ ترانانی گونڈگپت، جُست، ہبر ۽ ہال ۽ سفارش ہوار بنت۔ کاریگی ٹولی ۽ دیوانانی وھداں تپاس بوکیں ملکاں اے موھ دیگ بیت کہ آ سفارشی سرا بنداتی رنگ ۽ گپ بہ جن آنت، ۽ آہاں بہ من آنت یا نبشتہ بہ کن آنت۔ وھدی احوال کاریگی ٹولی ۽ منگ بیت، گڈا اے احوال تپاکیں راجانی گل ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی کونسل ۽ لس دیوان ۽ گیشیں تپاس ۽ ہاترا پیش کنگ بیت، کہ اودا سفارش یا آسراں منگ ۽ چه پیش تپاس بوکیں ملک ۽ جہل ۽ داتگیں موھ دیگ بنت:

- ذرگپت احوال ۽ ہواریں آسر ۽/ یا سفارشی پلہ مرزی یا پلہ مرزی نہ بوگ، رضاکاریں کول ۽ وعدہانی سرا گپ کنگ، ۽ اے جُست یا جیڑپانی بابت ۽ جواب دیگ ۽ موھ کہ کاریگی ٹولی ۽ گپ ۽ تران ۽ وھداں دیما آتک نہ کرتگ یا سرجمیں وڑا گیش ۽ گیوار بوت نہ کرتگ؛
- ذرگپت احوال ۽ بابت ۽ وتی لیکہ ۽ درشان کنگ ۽ موھ۔

کاریگی ٹولی ۽ اولی تپاس ۽ پد، تپاس گرگ بوکیں ملک اے آسری احوال ۽ ہوار سفارشی سرا کار ۽ ذمہ وار بیت۔ یو پی آر ۽ کار اے ہبر ۽ سدک جوڑکنت کہ دراہیں ملک سفارشی سرا کار کنگ ۽ سوہمندی یا ۽ سوہی ۽ بابت ۽ ذمہ وار بہ بنت۔ دومی تپاس ۽ وھداں، ملکاں چه گمان کنگ بیت کہ آ اولی رندا کرتگیں سفارشی سرا کار ۽ ہاترا کرتگیں جُہدانی درگت ۽ سریدی بہ پُجارینیت۔ میان استمانی براہندگی اے سفارش ۽ آسراں سرا کار ۽ بودناکیاں گہتری (Capacity-building) ۽ تکنیکی آسراتی ۽ ذریعہ ۽ کمک پُجارینیت کرت کن آنت۔ شرت ایش انت کہ اے کار ۽ ہما ملک ۽ گون شئور کنگ بہ بیت۔

ارجنٹینا: زور بیگواہیانی ہلاپ دراہیں مردمانی دیمپانی ۽ درگت ۽ کنونشن

شہری چاگرد ۽ جہگیر، ہاسیں وڑاں زور بیگواہ کرتگیں مردمانی گس مردمانی گل، انسانی حقانی پیسریگیں کمیشن ۽ کاریگی ٹولی ۽ دیواناں کاریگی رنگ ۽ بہر زرتگ، کہ ایشی ۽ زور بیگواہیانی ہلاپ دراہیں مردمانی دیمپانی ۽ درگت ۽ کنونشن ۽ سیاہگ تیار کرتگ۔

بانک مارٹا اوکامپو دے واسکیز، کہ آئی ۽ جنک ارجنٹینا ۽ پہ زور بیگواہی ۽ آماچ بوتگ آت، گوستگیں سی سالان چه اے کار ۽ ہلاسی ۽ اے جیڑہ ۽ گیش ۽ گیواری ۽ ہاترا یک میان استمانی قانونی کاگدی ۽ منظوری ۽ ہاترا توار چست کنگ ۽ آتنت۔ آ دزگیر بوتگیں مردم ۽ بیگواہ بوتگیں مردمانی سیادانی امریکی فیڈریشن (FEDEEAM) ۽ جہگیری کنان کاریگی ٹولی ۽ دیوان ۽ بہر زرتگ۔

11 جون 2006ء، ۽ وھدی انسانی حق ۽ اگبالانی کونسل ۽ بُنگیچی دیوان برجم بوت ۽ کنونشن ۽ منظوری انگت نہ بوتگ ات، گڈا بانک دے واسکیز ۽ گوشت:

”من لوٹاں کہ شما اے سرپد بہ بے کہ وھدی مے گس مردم ۽ گرگ ۽ گار کنگ ۽ ویل دیما آتک، گڈا ما ہما مُشکلیں آسر ۽ سر بوت انت کہ کسے ۽ گورا جواب نیست آت۔ ہج رنگیں قانونی وڑ ۽ پیس نیست آت، ۽ ناں ہیپیسی کارپس ۽ رٹ ہست آت ۽ نئے آمیدگسانی دیمپانی ۽ پرمان ۽ کار دات۔ وھدی، وتی دلپروشی ۽، ما میان استمانی براہندگی ۽ گون نزیکی کرت، بلے اودا اوں ہج سانداریں ذریعہ ۽ نیست آت۔ ہمے ہاترا ما پدا ادا ساڑی انت، مڑاہداریں سرکماش! چه شمارا ۽ چه انسانی حق ۽ اگبالانی شریداریں جہگیراں دزبندی کن انت کہ اے کنونشن ۽ گڈی منظوری دیگ بہ بیت۔“

کارءِ ھاسی وړء پیم (Special Procedure)

انسانی حق ءِ آگبالانی کونسل ءِ کارانی ہاسیں وژ ءِ پیم آنچیں وت واکیں انسانی حق ءِ آگبالانی زانتکارانی ٹولی ے کہ ایش انسانی حق ءِ آگبالانی جیڑبانی سرا یک بُنگی یا ملک ءِ درگت ءِ (Country-Specific) لیکہ ءِ گوں اھوالکاری ءِ شئور ءِ سلہ ءِ واک دیگ بیت۔ کار ءِ ہاسیں وژ ءِ پیم یا یک مردمے اے کار ءِ کنت(ایشی ءِ اسپیشل ریپورٹور یا انڈینڈنٹ ایکسپرٹ گوشتگ بیت) یا پنج مردمانی ہواریں یک کاریگی ٹولی ے ءِ دروشم ءِ بیت، کہ ایشاں چہ ہر یک پنج دمگی ٹولی۔ افریقہ، ایشیاء، لاطینی امریکہ و کریبیئن، رودرانکی یورپ ءِ روبرکتی ٹولی۔ ءِ چہ یک یک جہگیرے بیت۔

اسپیشل رپورٹیورز، انڈیپنڈنٹ ایکسپرٹس ء کاریگی ٹولی ء باسکاں انسانی حق ء اگبالانی کونسل [appointed](#) دارایت، ء آجندی بستار ء ہذمتاں پیلو کنت۔ ایشی ء مراد ایش انت کہ آتپاکیں راجانی گل ء ملازم نہ بنت ء نئے کہ آہاں آہانی ہذمتانی ہاترا کجام اوں مالی مڑ دیگ بیت۔ کجام اوں مینڈیٹ ہولڈر (بزاں کار ء ذمہ وار) ء کمکار، ٹری آ بُنگی یا کجام ہاسیں ملک ء درگت ء، گیش ء چہ گیش شش سالاں تاں محدود بیت۔ کار ء ہاسیں وڑ ء پیم ء یک مزنیں شری ے ایش انت کہ آ دنیا ء کجام اوں بہر ء برجائیں انسانی حق ء اگبالانی ہلاپ ورزی ء بابت ء سرجمیں وڑا دیما آتک کنت۔

ہاسیس مینڈیٹ ۽ رِدا رپورٹیورز ایر کنگ بیت تاکہ آکجام ہاسیس ملک یا دَمگ ۽ انسانی حقانی جاورہال ۽ نگہوانی ۽ کنت (ملکی مینڈیٹس)، یا سرجمیں دنیا ۽ انسانی حقانی کجام ہاسیس پھنات ۽ سرا نگاہ ایر بہ کنت (بُنگی مینڈیٹس)۔ اے رپورٹیورز انسانی حق ۽ اگبالانی کونسل ۽ وقی احوال ۽ سفارشان پیش کنگ ۽ پابند بیت، ۽ ہر جاہ ۽ ایشانی مینڈیٹ ۽ درگت ۽ بیت، اودا تپاکیں راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی ۽ (۽ بازیں دروشماں سلامتی کونسل ۽ اون) رپورٹ کن آنت۔

ایران ۽ کاریگی دروشم ۽ ریورٹیورز ۽ کرد

2013ء انسانی حق ء اگبالانی کونسل ء ڈاکٹر احمد شہید ء ایران ء ہاترا ہاسین انسانی حق ء اگبالانی رپورٹیور ء مینڈیٹ دستاں ژرتگ تاکہ آ جہل ء داتگین فضاں بیلو کرت بہ کنت:

- ایران ۽ انسانی حقانی هلاپ ورزیانی نگهوانی ۽ پٺ ۽ پول کنگ؛
- انسانی حقانی هلاپ ورزیانی سرا ایران ۽ زوتیں وژان دزبندی ۽ نمدی دیم دیگ؛
- ایران ۽ دَمگ ۽ تروتاب کنگ ۽ سیادی داروکیں مردماں گوں شئور ۽ سلہ کنگ؛
- ایران ۽ انسانی حقانی جاورهال ۽ سرا تپاکیں راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی ۽ انسانی حقانی کونسل ۽ را احوال پیش کنگ؛
- تکانسری داروکیں معاملہبانی سرا اُلسی تک ۽ هیالانی درشان کنگ، هوار اهوالکاری جار ۽ ذریعہ ۽۔

Special Rapporteur on the situation of human ڈاکٹر احمد شہید ء درگت ء گیشیں سرپدی ء ہاترا
rights in the Islamic Republic of Iran تاک ء بچارآ۔

ڈاکٹر شہید ء آئی ء مینڈیٹ ء درگت ء سرپدی پُجَارینگ ء ہاترا ای میل بہ کن ات: sriran@ohchr.org
یا نزیکی بہ کن ات: نوید احمد (فون: +94779282241؛ ای میل: nahmed@ohchr.org)

کار ۽ هاسین وڙ ۽ پیم (برجاء انت)

اے کار ٻیند سرجمین انسانی حقان چاگرد کن آنت: شهری، دود ٻیدگی، معاشی، سیاسی ۽ چاگردی حق-انوک ۽ چارده ملکی مینڈیٹس [country](#) ۽ 37 بُنگی مینڈیٹس [thematic](#) هست آنت-بُنگی مینڈیٹس آن هر سئ سال ۽ پد نوک کنگ المی بیت، وهدیکه ملکی مینڈیٹس آن هر سال دیما برگ کپیت۔

ملکی مینڈیٹس		
نڙیکی	نام ۽ ملک	سرھال/مینڈیٹس
sr-belarus@ohchr.org	مسٽر میکوس ٻاراسزتی (ہنگری)	Belarus ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین اھوال
srcambodia@ohchr.org	مسٽر سوریا پرساد سبیدی (نیپال)	Cambodia ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین اھوال
	محترمه میری-تھریس کیتا بوکوم (آئیوری کوست)	Central African Republic ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا آجوئی زانتکار
ElCotedivoire@ohchr.org	مسٽر دودو دیئنے (سینیگال)	Côte d'Ivoire ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا اوت واکین زانتکار
sr-eritrea@ohchr.org	محترمه شیلای کیتھاروتھ (ماریشس)	Eritrea ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین اھوال
hr-dprk@ohchr.org	مسٽر مرزوک دارئمان (انڈونیشیا)	Democratic People's Republic of Korea ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین رپورٹیور
ie-haiti@ohchr.org	مسٽر گستاوو گالون (کولمبیا)	Haiti ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا وت واکین زانتکار
sr-iran@ohchr.org	مسٽر احمد شہید (مالدیپ)	the Islamic Republic of Iran ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین رپورٹیور
	مسٽر سلیمان بالدو (سوڈان)	Mali ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا وت واکین زانتکار
sr-myanmar@ohchr.org	مسٽر توماس اوجیا کوئنٹانا (ارجنٹینا)	Myanmar ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین اھوال
sropt@ohchr.org	مسٽر رچرڈ فالک (ریاست متحده امریکا)	Palestinian territories occupied since 1967 ۽ چه زوربرتگیں فلسطینی دَمگان انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین رپورٹیور
ie-somalia@ohchr.org	مسٽر شمس الحق باری (بنگلہ دیش)	Somalia ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا وت واکین زانتکار
iesudan@ohchr.org	مسٽر مشعود بادرین (نائیجیریا)	Sudan ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا وت واکین زانتکار
srsyria@ohchr.org	مسٽر پاؤلو سرجیو پنہیرو (برازیل)	Syrian Arab Republic ۽ انسانی حقانی جاورھال ۽ سرا هاسین اھوال

دیما

پُشتا

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو به کن ات @nabziran

بُنڱي مينڊيٽس	
نڙيڪي	سرھال/مينڊيٽ
srhousing@ohchr.org	adequate housing ۽ جاڳه ۽ حق ۽ بستاري ايس زند ۽ حق ۽ رد ۽ نندگ ۽ حق، ۽ ٻه ردا پرڪ ۽ تپاوت نه کنگ ۽ حق ۽ سرا هاسين رپورٽيور
africandescent@ohchr.org	African Descent افریقی دراندڙپين مردمانی حقانی درگت ۽ زانتڪارانی کاریگی ٿولی
wgad@ohchr.org	Arbitrary Detention وت دلین دزگیريانی درگت ۽ کاریگی ٿولی
srsaleofchildren@ohchr.org	sale of children زهگانی بها کنگ، زهگانی بدن ۽ بها کنگ ۽ زهگانی بدین عکس ۽ تامر کشگ ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
srculturalrights@ohchr.org	cultural rights دود ۽ زبیدگانی حقانی تک ۽ هاسين رپورٽيور
ie-internationalorder@ohchr.org	international order جمهوري ۽ بروبرین میان استمانی بندوبست ۽ دیمروئی ۽ درگت ۽ وت واکین زانتکار
sreducation@ohchr.org	education وانگ ۽ زانگ ۽ حق ۽ سرا هاسين رپورٽيور
ieenvironment@ohchr.org	environment دیمپان، ساپ، جانسلامت ۽ دائمی ايس چاگرد ۽ زند گوازينگ ۽ درگت ۽ انسانی حقانی ذمه واريانی سرا وت واکین زانتکار
wgeid@ohchr.org	Enforced or Involuntary Disappearances ۽ بابت ۽ کاریگی ٿولی
eje@ohchr.org	extrajudicial, summary or arbitrary executions ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
srextremepoverty@ohchr.org	extreme poverty and human rights ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
srfood@ohchr.org	food ۽ حقانی درگت ۽ هاسين رپورٽيور
ieforeigndebt@ohchr.org	foreign debt درملکی وام ۽ ايندگه میان استمانی مالیاتی ذمه واريانی رياستانی انسانی حق-هاسين وڙاں معاش، چاگرد ۽ دود ۽ ربیدگی حقانی سرا سانانی درگت ۽ وت واکین زانتکار
freeassembly@ohchr.org	freedom of peaceful assembly and of association ۽ حقانی درگت ۽ هاسين رپورٽيور
freedex@ohchr.org	freedom of opinion and expression ۽ حق ۽ دیمروی ۽ دیمپانی ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
freedomofreligion@ohchr.org	freedom of religion or belief ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
srhealth@ohchr.org	health ٻر مردم ۽ بدنی ۽ ذبني جانسلامتی ۽ برزین بستار ۽ پانڊگ چست کنگ ۽ حق ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
defenders@ohchr.org	human rights defenders انسانی حقانی دیمپانین جاورھال ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
srindependencejl@ohchr.org	independence of judges and lawyers جج ۽ وکیلانی وت واکي ۽ درگت ۽ هاسين رپورٽيور
indigenous@ohchr.org	indigenous peoples ملک ۽ تهه ۽ راجانی حقانی درگت ۽ هاسين رپورٽيور

idp@ohchr.org	internally displaced persons ملک ء تہ ء توکان بے لوگیں مردمانی انسانی حقانی سرا هاسیں احوال
mercenaries@ohchr.org	mercenaries انسانی حقانی هلاپ ورزی ء راجانی وت وائی ء اژاند ء دروشم ء کرایہ ء فوجیانی کارمرز ء بابت ء کاریگی ٹولی
migrant@ohchr.org	migrants پناه گیرانی انسانی حقانی سرا هاسیں احوال
minorityissues@ohchr.org	minority issues کم آبادی ء جیڑپانی سرا وت واکیں زانتکار
olderpersons@ohchr.org	older persons پیر ء عاجزیں مردمانی دراپیں انسانی حقان چہ آسرات بوگ ء وت واکیں زانتکار
srtruth@ohchr.org	promotion of truth, justice, reparation and guarantees of non-recurrence راستی، انصاف، گر ء دار ء زوراکیبانی گر ء دار ء مانزمانی ء دیمروئی ء هاستیں احوال
racism@ohchr.org	racism نسل پرستی، نسلی تباوت، درملکیاں گون کینگ ء ایشی ء درگت ء سگ ء اوپار نہ دارگ ء نوکترین دروشمانی سرا هاسیں احوال
srslavery@ohchr.org	slavery غلامی ء نوکیں دروشم، ایشی ء سَوَب ء آسانی سرا هاسیں احوالکار (رپورٹیور)
iesolidarity@ohchr.org	solidarity انسانی حقانی ء میان استمانی تپاکی ء سرا وت واکیں زانتکار
srct@ohchr.org	terrorism شدت دوستی ء مقابلہ کنگ ء انسانی حقانی دیمروی ء دیمپانی ء هاسیں احوالکار (رپورٹیور)
sr-torture@ohchr.org	torture زوراکی ء ایندگہ ظلم، غیر انسانی یا کم شرپی ء تب یا سزا ء سرا هاسیں احوالکار (رپورٹیور)
srtoxicwaste@ohchr.org	substances and wastes انسانی حقانی سرا چاگرد دوستیں دروشمان گند ء گسڈانی بندوبست ء گردار ء سانانی دارگ ء هاسیں احوالکار (رپورٹیور)
srtrafficking@ohchr.org	trafficking in persons انسانی شپوکی، هاسیں وژان زالبول ء زهگانی درگت ء هاسیں احوالکار (رپورٹیور بزان رپورٹر)
wg-business@ohchr.org	the issue of human rights and transnational corporations and other business enterprises انسانی حق ء سیمسراں آدست کارپوریشن ء ایندگہ باپاری ادارگانی جیڑپانی سرا کاریگی ٹولی
srwatsan@ohchr.org	water ساپیں ورگی آب ء سپائی ء انسانی حقانی سرا هاسیں احوالکار (رپورٹیور)
wgdiscriminationwomen@ohchr.org	women in law and in practice جنینانی هلاپ قانود ء زند ء تپاوتانی جیڑہ ء سرا کاریگی ٹولی
vaw@ohchr.org	women جنینانی هلاپ لٹ ء گٹ، ایشی ء سَوَب ء آسانی سرا هاسیں احوالکار (رپورٹیور)

پُشتا

دیما

نہض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

آبید کولبندانی ردا کار ریبند

آبید کولبندیں کار ریبند انچیں چاروگدار ۽ بندوبست آنت کہ اے قانونی وڑاں پابندیں انسانی حقانی کولبندانی سرا هوار نه آنت، ۽ لس وڑاں ایشاں ”جار“ یا ”اصولی“ گوشگ بیت۔

بل کہ اے قانونی دروشم ۽ پابند نه بنت، بلے تپاکیں راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی ۽ منظور کرتگیں انسانی حقانی جاراں هاسیں ارزشتے بیت، چپاکہ اے میان استمانی قانوندانی زانتکارانی ذریعہ ۽ تیار کنگ بنت، ریاستانی میان ۽ ذراج وهدی گپ ۽ ثرانان پد گیش آنت، ۽ گیشتر تپاکیں راجانی گل ۽ ذراپیں باسک ملکانی منظوری ۽ پد مٹگ بنت۔ بازیں جاراں سرجمی ۽ یا کھے هساب ۽ میان استمانی قانون ۽ ریبند مٹگ بنت۔

چوکه آبید کولبندی اسٹینڈرانی هاترا هاسیں نگهوانی یا کاریگی ۽ کار ریبند نه بنت، بلے ایشانی اثر باز بنت، هاسیں وڑاں اے هاترا کہ اے ریاستانی نیمگ ۽ چه سکیں پهریز ۽ گون تیار کنگ بنت ۽ تپاکیں لیکه ۽ گون مٹگ بنت۔

ایران ۽ معامله ۽ ایشاں چه لهتیں هاسیں جار جهل ۽ داتگ آنت:

(1997) [Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners](#) بندیگ ۽ ایندگه دروشم ۽ دزگیر بوتگیں شهیریانی هاترا میان استمانی ۽ ملکی قانوندانی ردا ریشونی ۽ وڑ ۽ پیم دیما کاریت - ایشانی تها پها اسٹینڈر هوار آنت که آبندیگان گون تب، ۽ جیل ۽ بندوبست ۽ لس وڑاں من ائگیں اصول ۽ کار ریبند زانگ بنت؛ بازیں دروشم ۽ بندیگانی (که ایشانی تها سزا بوتگیں بندیگ هوار آنت) هاترا ریبند؛ ۽ دزگیر بوتگیں یا کیس ۽ ودارییگیں بندیگ، دیوانی کیس ۽ بندیگ، ۽ آبید کجام بهتام ۽ دزگیر یا نظربندیں بندیگانی هاترا ریبند هوار آنت۔

[Declaration on the Elimination of All Forms of Intolerance and of Discrimination Based on Religion and Belief](#) (1981) ۽ هر مردم ۽ ضمیر، فکر ۽ مذهب ۽ آجوتی ۽ حق ۽ رامٹگ بیت، ۽ اے هبر ۽ تچکی کنگ بوتگ که کجام اون مردم ۽ گون آئی ۽ مذهب یا سیک ۽ بُنیات ۽ رَدیں تب دارگ مه بیت۔

(1986) [Declaration on the Right to Development](#) ۽ دیمروئی ۽ حق ۽ را یک رد نه بوکیں حق مٹگ بوتگ، که ایشی ۽ ردا دراپیں مردم ۽ راجاں معاشی، چاگردی، دود ۽ ریبیدی ۽ سیاسی دیمروئی ۽ بروبریں موهاں گون بهر زورگ، ایشی ۽ هوار بوگ ۽ ایشی ۽ چه پائدگ چست کنگ ۽ حق بیت۔

[Principles on the Effective Prevention and Investigation of Extra-legal, Arbitrary and Summary Executions](#) (1989) اے هبر ۽ سرا زور دنت که سرکار آنچیں مردم ۽ ثولیاں آمیدگسی یا ایندگه ذریعهاں چه دیمپانی پُجارینگ ۽ پابند آنت که آمیدگس ۽ دُن کوش، وتی دل ۽ کنگ یا زوتیں وڑاں گشگ ۽ تُرس ۽ آماچ بنت، ایشانی تها پها مردم اون هوار آنت که آهاں مرگ ۽ بیهار دیگ بوتگ آنت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو به کن ات @nabziran

• [Body of Principles for the Protection of all Persons under Any Form of Detention or](#)

[Imprisonment](#) (1988) دزگیرین مردم ء بندیکا گون تب ء درگت ء میان اُستمانی دروشم ء منّ یتگیں اسٹینڈر هوار انت۔ اصول نمبر 17 ء ردا، دزگیر بوتگیں مردم ء وتی دوستگیں قانوندی سلہ کار ء کمک دیگ به بیت، ء اگاں آئی ء گورا قانوندی سلہ کار ء تاں پُچار نه بیت یا آمالی دروشم ء ایشی ء گنجائش نه دارایت گڈا آئی ء جج یا کجام دومی قانوندی واک داروکیں مردم ء ذریعہ ء مپت قانوندی کمک پُچارینگ به بیت۔

• [Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs Of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and](#)

[Fundamental Freedoms](#) (انسانی حقانی پهریز کنوکانی جاراگد) (1998) اے هبر ء دیما بارت که انسانی حقانی پهریز کنوکاں دیمپانی پُچارینگ ریاست ء بُنیادی ذمّه واری انت۔ انسانی حقانی پهریز کنوکاں وکیل، انسانی حقانی گل، انسانی حقانی بابت ء سرپد کنوکیں مردم یا ادارگ، نودبرانی ثولی، زمین ء حق یا چاگردی دیمپانی ء هاترا کار کنوکیں چاگردی کارنده، ء قانوند ء هاکمی یا کرپشن ء هلاپ توار چست کنوکیں سیاست دان هوار انت۔

• [Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious and](#)

[Linguistic Minorities](#) (1992) ریاستانی سرا اے ذمّه واری بیت که اکم آبادین مردمانی هستی ء آبانی پُچار ء پهریز به کن انت، ء راجی، نسلی، دود ء زبیدیگی، مذہبی ء لسانی پُچار ء دیمروی ء دلبدی به کن انت۔ آرٹیکل 2 کم آبادی ء راجانی مردماں اے حق ء دنت که آبید کجام پرک ء تپاوت ء وتی دود ء زبیدیگی ء برجاه به دار انت، وتی مذہب ء آجوئی ء گون وتی به کن انت ء لس جاه ء لوگاں وتی زبان ء کارمرز به کن انت۔

آبید کولبندانی ردا کار ریبند (برجاه انت)

دگه هاسین آبید کولبندی اسٹینڈران ایش هوار آنت:

- [Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment](#) (1975)
- [Code of Conduct for Law Enforcement Officials](#) (1979)
- [Basic Principles on the Independence of the Judiciary](#) (1985)
- [United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice](#) ("The Beijing Rules") (1985)
- [Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials](#) (1990).
- [Guidelines on the Role of Prosecutors](#) (1990)
- [Basic Principles on the Role of Lawyers](#) (1990)
- [Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearance](#) (1992) ⁷
- [Principles relating to the Status of National Institutions](#) (The Paris Principles) (1993).
- [Declaration on the Rights of Indigenous Peoples](#) (UNDRIP) (2007)
- [Declaration on Human Rights Education and Training](#) (2011)

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

آبید کولبندی کار ریبند ۽ ایران ۽ سرا سان (اثر)

چوشکه آبید کولبندی کار ریبند ۽ آبید پابندی کا گدی زانگ بیت، تپاکی راجانی گل ۽ چارٹر ۽ باسک ملکاں اے اسٹینڈرانی شَرپ کنگ ۽ ایشاں دیمروئی دیگ ۽ پابند کنت۔ ۽ وھدی تپاکی راجانی گل ۽ جنرل اسمبلی اے کار ریبنداں منظور کنت، گدا آ ایشاں دنیا ۽ هاترا اخلاقی دروشم ۽ ریشونی پُجارینوگ من ایت۔

آبید کولبندی اسٹینڈرانی یک مول ۽ مرادے ایش بیت کہ آ اے دروشم ۽ کولبندی بُن هشت ۽ ایر به کن آنت کہ ایشانی بُنگپ گوں آہاں ہمگونگ به بنت، تاکہ دیمتر ریاست ایشاں چه مھمیں کول ۽ وعدہ کنگ ۽ هاترا تیار بوت به کن آنت۔ ایران ۽ ردا، انچو کہ اے ملک ۽ کولبندی اسٹینڈران ۽ نه زُرتگ، آبید کولبندی اسٹینڈر شہری کارندہاں یک موھ ۽ پُجارین آنت کہ اکجام هاسیں انسانی حقانی بابت ۽ سریدی تالان به کن آنت ۽ ایشانی حق ۽ جُز بنا به کن آنت۔ ہمیشکہ، اے جارانگ (اعلامیہ) ۽ میان اُستمانی اسٹینڈرانی جُتائیں دروشماں سریدی گرگ شمارا انچیں سوچ ۽ سریدی پُجارینیت کہ ایشانی ذریعہ ۽ شما نگهوانی ۽ جُهداں مھکم جوڑ کرت کن ات ۽ سرکار ۽ انسانی حقانی شَرپ کنگ ۽ ایشاں برجہ کنگ ۽ پابند کرت کنت۔

په درور، [Basic Principles for Treatment of Prisoners](#) بندیگان گوں تب ۽ هاترا بُنیادی اصول اے هبر ۽ سرا زور دینت کہ دراپیں بندیگان بروبریں حق رَس آنت، تُری آہانی سیادی کجام اون نسل، جنس، قومیت، زبان، مذہب یا سیاسی سِتک، یا ایندگہ فردی یا چاگردی تپاوت ۽ چه به بیت۔

”سزا ۽ دیگ ۽ راستی ۽ چه پیداک بوکب آلمی این بندشاں آبید، دراپیں بندیگ ہما انسانی حق ۽ بُنیادی آجوتیاں برجہ کن آنت کہ انسانی حقانی جہانی جاراگد ۽ بیان کنگ بوتگ آنت، ۽ ہما ریبندانی کہ اے ریاست بهرے، اودا معاشی، چاگردی ۽ دود ۽ ریبیدی حق ۽ اگبالانی میان اُستمانی کولبند، شہری ۽ سیاسی حق ۽ اگبالانی میان اُستمانی کولبند ۽ ایشانی اختیاری پروٹوکول، تپاکی راجانی گل ۽ ایندگہ کولبنداں نبشته این حق اون ایشانی سرا بنت (ضمیمہ پنچ)۔“

اسلامی جمہوریہ ایران ۽ آئین ۽ اون بندیگان گوں تب ۽ درگت ۽ بُنیادی اصولانی ردا دفعہ هوار آنت:

- دفعہ 6 ”انسان ۽ بُزین شان ۽ شَرپ“ ۽ سرا زور دنت؛
- دفعہ 19 ۽ 20 بیان کن آنت کہ ایران ۽ دراپیں شہری بروبریں حقانی پائنگ چست کرت کن آنت ۽ قانود ۽ ردا بروبریں دیمپانی ۽ هگدار بنت؛
- دفعہ 36 گوشت کہ ”قانود ۽ ردا درگیر، بندیگ، بند یا دراندیہ کرتگیں مردمانی شَرپ ۽ شان ۽ سرا کجام اون دروشم ۽ اُرش مکن انت ۽ سزا ۽ هگدار بیت“؛
- سیمی در ۽ ”مهلوک ۽ حق ۽ اگبال“ آن بیان کنت (چوش کہ سیمی در ۽ سرجمی ۽ بیان کنگ بوتگ)، ۽ بندیگ ۽ ایندگہ مردمانی میان ۽ بُنیادی حق ۽ اگبال، چوش کہ عزت ۽ شَرپ ۽ حق ۽ گرگ ۽ هج تپاوت کنگ نه بیت۔

انچو کہ پیسرا بیان کنگ بوتگ، ایران معاشی، چاگردی ۽ دود ۽ ریبیدی حقانی میان اُستمانی پروٹوکول ۽ باسک انت۔ بلے، تپاکی راجانی گل ۽ میان اُستمانی کولبند ۽ ایشی ۽ اختیاری پروٹوکول ۽ باسک انت۔ بلے تپاکی راجانی گل ۽ هاسیں جھگیر احمد شہید ۽ اھوال ۽ چه پدَر بیت کہ ایران ۽ بندیگان گوں تب نه ایوک ۽ ہم آئینی دفعہ آنی هلاپ ورزی ۽ کنت بلکیں اے میان اُستمانی کولبندی اصولانی اون چپ انت۔ هاسیں وژاں، سیاسی بندیگ ۽ نشہ ۽ درگت ۽ جرمان هواریں بندیگانی کیسان قانود ۽ هلاپ ورزی کنگ بیت۔ دگہ ایش کہ ایران ۽ بندیگان آہانی جنس، قومیت، مذہبی سِتک ۽ سیاسی لیکہ ۽ بُنیاد ۽ بازیں دروشم ۽ ردین تب ۽ دیمپانی کنگ کپیت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو به کن ات @nabziran

درونت نمبر دو: يات دارگ ۽ هاسين دانک

- کولبنداني رد ۽ ادارگ وت واکين زانتکاراني کميٽي بنت که اے بُنيادي ميان استماني انساني حق ۽ اُگبالاني کولبنداني سراکار ۽ نگهواني ۽ کن آنت۔
- باسک ملڪاني نيمگ ۽ چه جم کنائينتگين اهوالات ابید، کميٽي، ايندگه ادارگ، چوشکه ابید سرکاری گل (NGOs)، راجي انساني حقاني ادارگ، ۽ تپاکين راجاني گل ۽ ايندگه ادارگاں چه زياني يا نبشتهي اهوالاتي دروشم ۽ سرپدي گر آنت۔
- انساني حقاني کونسل ۽ 47 باسک ملڪ آنت، که اے سرجمين دنيا ۽ دُراپين انساني حقاني ديمروئي ۽ ديمپاني ۽ ذمه وار آنت۔
- يونيورسل پيرايوڊڪ ريويو (UPR) باسک ملڪاني سروکي ۽ کارے که اے هما ملڪ ۽ اے موھ ۽ پُجارينيت که آوتي ملڪ ۽ انساني حقاني جاورهال ۽ گهتر جوڙ کنگ ۽ هاترا کرتگين گامگيج ۽ وتي انساني حقاني ذمه وارياني سرجمي ۽ درگت ۽ سرپدي به پُجارينيت۔
- درسرکاری گل بزاں اين جي اوز ۽ شهري چاگرد ۽ مردم يو پي آر کاريگي ٿولي ۽ سرپدي پُجارينيت کرت کن آنت، که اے اهوالاتي تپاس گر آنت، ۽ کاريگي ٿولي ۽ ديوانان بهر اوں زُرت کن آنت۔
- هاسين کار ريبند يا وا يک مردم (چوش که هاسين جهگير يا وت واکين زانتکار گوشگ بنت) بيت يا پنج باسکاں هوارين يک کاريگي ٿولي ۽، که ايشان چه هر يک تپاکين راجاني گل ۽ پنج دَمگي ٿولياں چه بيت۔
- بل که ابید کولبندي کار ريبند، که ايشان ”جار کاگد يا جاراک“ يا ”اصول“ گوشگ بيت، قانودي دروشم ۽ پابند نه بيت، پدا اوں ايشاني سک باز آرزشت بيت چيا که اے ميان استماني قانودي زانتکاراني ذريعه ۽ تيار کنگ بنت۔ ملڪاني بازين شئور ۽ سلہ آن پد ديمآرگ بنت، ۽ گيشتر تپاکين راجاني گل ۽ دراپين باسک ملڪاني تپاکي ۽ گون منظور بنت۔
- ابید کولبندي اسٽينڊراني يک مول ۽ مرادے ايش بيت که آانچين کولبنداني هاترا بُنياد پُجارين آنت که همے بُنگپ ۽ به بنت، تاکه رياست دائمي وڙاں مهکمين وعده ۽ هاترا تيار بوت به کن آنت۔

1. آکجام کمیٹی انت کہ وت واکین زانتکار اودا بنت ء بُنیادی میان اُستمانی انسانی حق ء اُگبالانی کولبندانی برجائی ء کار ء کن انت؟
- ا. کولبندانی سرا انسانی حق ء اُگبالانی کمیٹی
- ب. چارٹر ء ردا انسانی حق ء اُگبالانی کونسل
- ج. چارٹر ء ردا یونیورسل پیریاڈک ریویو
- د. چارٹر ء ردا هاسین کار ریبند

2. راست یا رد: ایران انسانی حقانی کونسل ء باسک انت
- ا. راست
- ب. رد

3. جهل ء دانگینان چه ایران ء کجام انسانی حق ء اُگبالانی کولبندانی کمیٹی ء را من انت؟
- ا. جنینانی هلاپ پرک ء تپاوت ء هلاسی ء کمیٹی (CEDAW)
- ب. نسلی پرستی ء هلاسی ء کمیٹی (CERD)
- ج. درانڈیهه این کارندہانی کمیٹی (CMW)
- د. لٹ ء گٹ ء هلاپ کمیٹی (CAT)

4. یونیورسل پیریاڈک ریویو ء کئے بهر زور ایت؟
- ا. تپاکین راجانی گل ء دراپین 192 باسک ملک
- ب. انسانی حقانی کونسل ء 47 این باسک ملک، بلے کجام اوں باسک ملک گپ ء تران ء بهر زُرت کنت
- ج. انسانی حقانی کونسل ء دراپین 47 این باسک ملک، کجام اوں باسک ملک گپ ء تران ء بهر زُرت کنت، ء ایشی ء بهمرائی ء ”ٹروئیکا“ اوں هوار انت
- د. سئے ملک، که ایشان ء ”ٹروئیکا“ گوشنت، که اے رپورٹیئر ء کرد ء پیلو کن انت

5. راست یا رد: هاسین وژاں کار ریبند ء پانڈگ ایش انت کہ آ انسانی حق ء اُگبالانی کجام اوں هلاپ ورزی ء سرا زوتین وژاں، کجا اوں ء کجام هم وهد ء کاروائی کرت کن انت۔
- ا. راست
- ب. رد

6. آبید کولبندی کار ریبند، که ایشانی تها انسانی حقانی جارانک یا جارکاگد هوار انت، قانوندی دروشم ء پابند نه بوگ ء آبید ایشان ء آرزشت پرچا دیگ بیت؟
- ا. چیا که اے میان اُستمانی قانوندانی زانتکارانی نیمگ ء چه تیار کنگ بنت
- ب. چیا که ملکانی میان ء بازیں شتور ء سلاه ء پد ایشانی سرا تپاکي بیت
- ج. چیا که تپاکین راجانی گل ء دراپین باسک ملک گیشتر ایشان تپاکین وژاں منظور کن انت
- د. بُرز ء دراپین راست انت

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

7. جهل ۽ داتگين كجام كار ايران ۽ هاترا انساني حق ۽ آڳبالاني هاسين جهگير ڏاڪٽر احمد شهيد ۽ كرد ۽ بهر نه بونگ؟

- ا. انساني حقاني هلاپ ورزي ۽ نگهواني ۽ پٺ ۽ پول كنگ
- ب. انساني حقاني هلاپ ورزياني سرا ايران ۽ زوتين وژان دزبندي ۽ نمدى نبشته كنگ
- ج. تپاكي راجاني گل ۽ دائمي ملازم ۽ دروشم ۽ هذمت پيلو كنگ ۽ مزرگ
- د. سكين معاملها السى تك ۽ هيالاني درشان كنگ، هوار اهوالكارى هال ۽ شنگ كنگ ۽

8. راست يا رد: ايران ۽ بازين كولبندا انساني حق ۽ آڳبالاني اسٽينڊر نه من ۽ انگ آنت، كه ايشي ۽ سوب ۽ سركار ۽ انساني حقاني شرب كنگ ۽ ايشاني سرا عمل كنگ ۽ هاترا جوابده كنگ، بوت كنت كه بازين جاها جوابده كنگ مه بيت.

- ا. راست
- ب. رد

پُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ۽ انساني حق ۽ آڳبالاني لگتمالياني بابت ۽ سرپدي گيش كنگ ۽ هاترا كنوكين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بک فالو به کن ۽ ات @iran nabz

مارا ٿوٿر ۽ فالو به کن ۽ ات @nabziran

درونت نمبر 3: میان استماني كولبند ء ايراني قانوند

وهديء شما اء درونت ء سرجم كن اء گءا جهل ء داتگيں گءاں سريء بوت كن اء:

- میان اُستمانی كولبند ء ايران ء قانوندی ريببند؛
- ايران ء كجام يك جاركاگيء ء منظور كنگ ء كار ريببند؛
- هءما كولبند ء كنونشنز كه آهاں ايران هوار بوتگ؛
- انساني حقاني استينءراني سراكار ء ايراني آئين ء تها هستين بيهار؛ ء
- ايران ء وقى میان استماني وعدءاني سرجمى-

پُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ء انساني حق ء اءبالانى لگتمالياني بابت ء سريءى گيش كنگ ء هاترا كنوكيں

www.nabz-iran.com

مارا فيس بک فالو به كن اء @iran nabz

مارا ٹوئٹر ء فالو به كن اء @nabziran

میان اُستمانی کولبند ءِ ایران ءِ قانوندی رَہبند

ایرانی قانوندانی رِدا، میان استمانی کولبنداں ملک ءِ قانوندی درجہ بندی ءِ لس تہی قانوندانی وژا بستار ءِ جاہ ۛے ہست انت، تہی قانوندانی وژا، میان استمانی کولبند اوں ہما وھداں تاں جاہ آرگ نہ بنت تاں وھدیکہ آہاں پارلیمان ءِ نیمگ ءِ چہ منظور کنگ نہ بیت ءِ نگہوان کونسل (Guardian Council) آہاں اسلامی قانون ءِ آئین ءِ چہ چپ مہ گند ایت۔

- اسلامی جمہوریہ ایران ءِ سول کوڈ [The Civil Code of the Islamic Republic of Iran](#) ءِ آرٹیکل 9 ءِ رِدا: ”کولبند ءِ ہما شرت کہ آئینی قانون ءِ رِدا، ایرانی سرکار ءِ ایندگہ سرکارانی میان ءِ گیشینگ بنت، آ قانون ءِ بستار ۛے دار آنت۔“
- اسلامی جمہوریہ ایران ءِ آئین [Constitution of the Islamic Republic of Iran](#) ءِ آرٹیکل 77 ءِ رِدا: ”میان استمانی کولبند، پروٹوکول، کولبند ءِ مَنگ نامہ پارلیمان ءِ منظوری ءِ شرت ءِ سرا آنت۔“
- اسلامی جمہوریہ ایران ءِ آئین [Constitution of the Islamic Republic of Iran](#) ءِ آرٹیکل 125 ءِ رِدا: ”صدر مملکت یا آئی ءِ قانوندی جہگیر، ایرانی سرکار ءِ نیمگ ءِ چہ ایندگہ سرکار یا میان استمانی گلاں گوں گیشینگیں کولبند، پروٹوکول، مَنگ نامہ ءِ تَہگ، اسلامی مشاورتی اسمبلی (پارلیمنٹ) ءِ منظوری ءِ پد دززد کنگ ءِ واک دار ایت۔“

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ءِ انسانی حق ءِ اُگبالانی لگتمالیانی بابت ءِ سریدی گیش کنگ ءِ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن اِت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ءِ فالو بہ کن اِت @nabziran

میان اُستمانی کولبند ء ایران ء قانوندی رِببند(برجاه انت)

جهل ء داتگیں چارٹ ء بنیاتی، هاس ء اَلَمی این انسانی حقانی کولبندانی گُوندِگِیت پیش کنگ بوتگ (که ایشان ء آهانی روچ، ماه ء سالانی هساب ء دیگ بوتگ)، ء ہر یک کولبند ء کنونشن ء درگت ء ایران ء بستار تچک کنگ بوتگ۔

میان اُستمانی کولبند	کولبند ء بُنگب	ایران ء نیمگ ء دَزرند ء مَنگ ء درجہ بندی
The Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (دسمبر 1948)	اے کنونشن چُک چینی (Genocide) ء، تُری آ ایمنی ء وهداں کنگ بوتگ یا جنگ ء وهداں۔ انسانیت ء هلاپ جرم مَنگ بیت۔ چُک چینی ء ساڑا چوش بیت کہ: کجام اوں آنچیں کارے کہ کجام یک راجی، نسلی، لسانی یا مذہبی ٹولی ء، کہ یا سرجمی ء، تباہ کنگ ء ارادگ ء کنگ بہ بیت۔ ایشی ء تھا جہل ء داتگیں گامگیچ هوار آنت: • ٹولی ء مردماں گُشگ؛ • ٹولی ء مردماں سکیں بدنی یا ذہنی تاوان دیگ؛ • ٹولی ء سرا زندگی ء آنچیں جاور پہ زور مُشگ کہ آئی ء سرجمیں یا کہے هساب ء جسمانی تباہی ء سَوَب بہ بنت؛ • ٹولی ء پیدائش ء دارگ ء هاترا گامگیجانی دیما آرگ؛ • ٹولی ء زہگاں پہ زور دومی ٹولیانی دستاں دیگ۔	دَزرند: 8 دسمبر 1949 مَنگ: 14 اگست 1956 (آبید تکانسری ء)
International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (March 1966)	اے کنونشن دراپیں انسانانی بُنیات ء بروبری ء من ایت ء تچک کنت کہ نسل، رنگ یا نسلی اصل ء بُنیات ء انسانانی میان ء پرک ء تپاوت، انسانی حقانی هلاپ ورزی ے کہ اے انسانی حقانی جہانی جارائک یا جارکاگد ء مَنگ بوتگ آنت۔ اے کنونشن باسک ملک ء اے ہبر ء پابند اوں کنت کہ آنسل پرستی ء تپاوت ء دارگ ء ایشی ء سزا دیگ ء هاترا قانوند ساچی، آمیدگسی، بندوبستی ء ایندگہ گامگیچ بہ زور ایت۔	دَزرند: 8 مارچ 1967 مَنگ: 29 اگست 1968 (آبید تکانسری ء)
International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (دسمبر 1966)	اے کولبند جہل ء داتگیں حقانی دیمروئی ء دیمپانیک ء جُہد ء کنت: • بروبر ء جوانیں جاوراں کار کنگ ء حق؛ • چاگردی دیمپانی، جوان ء بستاری این زندمان، بدنی ء زہنی سلامتی ء جوانیں بستار ء حق؛ • وانگ ء حق، دود ء زبیدگانی آجوئی ء سائنسی دیمروئی ء مُزّاں پائدگ چست کنگ ء حق۔	دَزرند: 4 اپریل 1968 مَنگ: 24 جون 1975 (آبید تکانسری ء)

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

<u>International Covenant on Civil and Political Rights</u> (دسمبر 1966)	اے کولبند میان اُستمانی انسانی حق ء اگبالانی اسٹینڈراں چہ یک بُنیادی بہرے ء انسانی حقانی جہانی جارجاگد ء ہواریں شہری ء سیاسی حقان گیش کنت۔ انسانی حقانی کمیٹی اے اہوالانی نگہوانی ء کنت کہ اے باسک ملک (دولت) اے کولبند ء جاہ آرگ ء بابت ء جم کنائین آنت۔ اے کولبند جہل ء داتگیں حقانی بابت ء آنت: • جُزء پھ آجوتی؛ • قانون ء دیما بروبری؛ • گون انصاف گوشدارگ ء بے گناہی ء حق؛ • سوچ، فکر ء مذہب ء آجوتی؛ • لیکہ ء ہیال ء آجوتی؛ • پُر ایمنی مچے ء حق؛ • گل جوڑ کنگ ء آجوتی؛ • اُلسی معاملہاں بہر زورگ ء گچینکاریاں بہر زورگ ء حق؛ • کم آبادی ء مردمانی حقانی دیمپانی۔ اے جہل ء داتگیں معاملہاں چہ مکن کنت: • زندگی ء چہ وت دلیں زیہر کنگ؛ • جن ء پروش، زوراک یا کم شریں تب یا سزا؛ • غلامی ء پھ زوریں کار بندگ؛ • وت دلیں درگیری یا نظر بندی؛ • زند ء کار ء معاملہانی تہا دزمانجی؛ • جنگی گوجلی کنگ؛ • نسلی یا مذہبی کینگ ء سکین۔	دَزرند: 4 اپریل 1968 متگ: 24 جون 1975 (آبید تکانسری ء)
<u>Optional Protocols to the International Covenant on Civil and Political Rights</u> (دسمبر 1966 ء مارچ 1989)	ایشی ء دو اختیاری پروٹوکول آنت۔ اولی اختیاری پروٹوکول، یک کار ریبند ء ازیایے، کجام اون مردم ء ہاترا یک فردی گلیگے ء کار ریبند آنت کہ اے کولبند ء بیان کرتگیں کجام اون حقانی ہلاپ ورزی ء دعوی ء کنت۔ دومی اختیاری پروٹوکول مرگ ء سزاء ء ہلاسی ء ہاترا مہکمیں ذمہ واریاں برجاہ کنت۔	ہج وڑیں جزم نیست آنت
<u>International Convention on the Suppression and Punishment of the Crime of Apartheid</u> (نومبر 1973)	اے کنونشن جار پرنیت کہ نسلی تپاوت (اپارتھائیڈ) انسانیت ء ہلاپ جُرم یے ء ایش کہ نسلی تپاوت ء پرک ء پیر ء سرا ہستیں پالیسی ء کار ریبندانی آسر ء بوتگیں غیر انسانی کرد میان اُستمانی ہساب ء جُرمے (آرٹیکل 1)	ہواری: 17 اپریل 1985 (آبید تکانسری ء)
<u>Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women</u> (دسمبر 1989)	185 باسک ملکاں گون، اے کنونشن، چوش کہ CEDAW ء نام ء چہ زانگ بیت، جنیناں قانون ء دیما بروبری ء مانزمانی ء دَنت ء سیاسی ء اُلسی زندگی، شہریت، وانگ، ملازمت، جانسلامتی، سیر ء آروس ء کہولی معاملہانی درگت ء جنینانی ہلاپ پرک ء تپاوت ء ہلاسی ء ہاترا ہاسیں گامگیجانی تچکی ء کنت۔	ہج وڑیں جزم نیست آنت

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

<u>Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment</u> (دسمبر 1984)	اے کنونشن، کہ ایشی ۱۴۴ باسک ملک آنت، لٹ ۽ گٹ ۽ یک میان اُستمانی جُرم من ایت، باسک ملکان لٹ ۽ کٹ ۽ ذمہ وار کنت ۽ آہان ۽ کڈن کنت کہ آ اے کرد ۽ واہندیں مردماں سزا بہ دیاں۔ کجام اوں مزنیں جاوراں پہ لٹ ۽ گٹ ۽ جائز مَنگ ۽ ہاترا پیش کنگ بوت نہ کنت، ۽ ناں کہ کیے ایشی ۽ دیمپانی ۽ کرت کنت کہ آئی ۽ کجام پرمان ۽ ردا اے کار کرتنگ۔	ہج وڑیں جزم نیست انت
<u>International Convention against Apartheid in Sports</u> (دسمبر 1985)	تپاکیں راجانی گل ۽ زرباری افریقہ ۽ نسلی تپاوت ۽ ہلاپ جُہد ۽ بہر ۽ دروشم ۽، اے کنونشن یک انجیں مہکمیں نظام ۽ ایر جنت کہ نسلی بُنیاتاں سست ۽ سید ۽ پرک ۽ تپاوتاں برجہاہ داریت، تاکہ لٹیپانی وهداں، تُری آ پیشہ ورین بنت یا ابید پیشہ ورین۔ یک نسلی ٹولی ۽ بالادستی برجہاہ بوت بہ کنت، اے چیز ایر جنگ بنت۔ باسک ملک ۽ درسکاری گل (NGOs) اے کولبند ۽ کارمرز کنان ۽ فلسطینیان گون اسرائیل ۽ زدیں تب ۽ پرک ۽ تپاوت ۽ ایر جنت۔	دَزرند: 16 مئی 1986 مَنگ: 22 جنوری 1988 (آبید تکانسری ۽)
<u>Convention on the Rights of the Child</u> (نومبر 1989)	اے کنونشن انسانی حقانی سرجمیں دائرہ کار۔ کہ ایشانی تھا شہری، دود ۽ زبیدگی، معاشی، سیاسی ۽ چاگردی حق ہوار آنت۔ ایش اولی قانوندی ہساب ۽ پابندیں کاگد انت۔ اے کنونشن ۵۴ بُنگپ ۽ دو اختیاری پروٹوکولزاں اے حقانی تچکی ۽ کن آنت۔ اے کنونشن ہما بُنیادی انسانی حقان بیان کنت کہ اے سرجمیں دنیا ۽ زہگاں ہست آنت: • زندگ بوگ ۽ حق؛ • وقی سرجمیں بود ۽ گون زُدوم زورگ ۽ حق؛ • زدیں سان، زدیں تب ۽ لگتمالی ۽ چہ دیمپانی ۽ حق؛ • ۽ کہول، دود ۽ زبیدگی ۽ چاگردی زند ۽ سرجمیں وڑاں بہر زورگ ۽ حق۔ کنونشن ۽ چار بُنیاتی اصول آنت: • پرک ۽ تپاوت ۽ دارگ؛ • زہگ ۽ گہترین پائدگ ۽ گون ہمگرچی؛ • زندگی، زندگ بوگ ۽ دیمروئی ۽ حق؛ • ۽ زہگانی ہیال ۽ لیکہ ۽ شرپ کنگ۔	دَزرند: 5 ستمبر 1991 مَنگ: 13 جولائی 1994 (آبید تکانسری ۽)

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اُگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو بہ کن ات @nabziran

<u>International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of their Families</u> (دسمبر 1990)	اے کنونشن پناه گیریں پوریاگرانی انسانی حقانی شرب ۽ دیمروئی دیگ ۽ هاترا جوڑ کنگ بوتگ۔ دراپیں پناه گیریں پوریاگر ۽ آہانی کھول، تُری آہانی بستر قانوندی بیت یا درقانوندی، آہانی حق ۽ پائندگانی دیمپانی ۽ کنت؛ آہانی یکجابهی ۽ در کنگ ۽ سرا بندش جنت ۽ کجام اوں مردم ۽، تُری ہما سرکاری کارندہ ۽ کہ آ قانوند ۽ ردا وت واک بیت۔ آہانی پجاری کاگد، ملک ۽ پُترگ، نندگ، یا کار کنگ ۽ اجازت نامہ ۽ دارگ یا پلاس کنگ یا ہم جُہد کنگ ۽ مکن کنت؛ دراپیں پوریاگر ۽ آہانی کھول ۽ چاگردی ۽ جانسلامتی آسراتیاں تان رَسگ، ۽ کمکی این ادارگ ۽ وت کاریں باپاری ادارگان تان سر بوگ ۽ راہاں پچ کنت؛ آہانی ہم حق ۽ دیمپانی ۽ کنت کہ آ وتی کٹ ۽ بچت ۽ اے ملک ۽ چہ واتر بوگ ۽ وتی ہمرائی ۽ برت کرت کنت؛ آہانی زھگانی حق، بزاں نام ایر کنگ، پیدائش ۽ رجسٹریشن، ۽ شہریت گرگ ۽ دیمپانی ۽ سدک جوڑ کنگ انت، ۽ آہاں وانگی ادارگ ۽ آسراتیاں تان راہ پچ کنگ بنت۔	هچ وڑیں جزم نیست انت
<u>Optional Protocols to the Convention on the Rights of the Child</u> (مئی 2000)	جنرل اسمبلی ۽ سال 2000 ۽ زھگانی حق ۽ آگبالانی کنونشن ۽ درگت ۽ دو اختیاری پروٹوکول منظور کرتگ آنت: یک پروٹوکول 18 سال ۽ چہ کم عمر ۽ زھگان سلحہ بندیں فوج ۽ زورگ یا جنگی کاراں آہان ۽ هوار کنگ ۽ سرا بندش ۽ سزاہاں گیش سک کرتگ۔	Signed September 24, 2010
<u>Convention on the Rights of Persons with Disabilities</u> (دسمبر 2006)	اے کنونشن معذوریں مردمانی هلاپ زندگی ۽ دراپیں تکان کہ ایشاں ملازمت، وانگ ۽ زانگ، جانسلامتی ۽ آسراتی، روگ ۽ آیک ۽ انصاف ۽ تان پُجگ هوار آنت۔ زدیں تب ۽ را مکن کنگ بوتگ۔	Accession: October 23, 2009 (with reservation)
<u>Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities</u> (دسمبر 2006)	کنونشن ۽ درگت ۽ اختیاری پروٹوکول مردماں اے حق دنت کہ وهدی آ وتی ملک ۽ دراپیں قانوندی راہ دستاں زُرنگ آنت گڈا آکمیٹی ۽ گون نزیکی کرت به کن آنت۔	هچ وڑیں جزم نیست انت
<u>International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance</u> (دسمبر 2006)	اے کنونشن په زوریں گار ۽ بیگوایی ۽ مکن کنت ۽ باسک ملکاں چہ لوٹ کنت کہ آ ایشی ۽ وتی ملکی قانوندانی ردا سزا ۽ رد ۽ جرم به من آنت۔ اے کنونشن آماچیں کھول ۽ آئی ۽ لوگ ۽ مردمانی اے حق ۽ اوں من ایت کہ آگار ۽ بیگوایی ۽ جاور ۽ بیگواییں مردم ۽ بابت ۽ سرپد به بنت، ۽ مَز ۽ لوٹ ۽ کرت به کن آنت۔	هچ وڑیں جزم نیست انت

نہض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ آگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو به کن ات @nabziran

<u>Optional Protocol to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights</u> (دسمبر 2006)	اے اختیاری پروٹوکول معاشی، چاگر دی ء دود ء رَییدگی کمیٹی ء را یک کار رَیبندی پُجَارین اَنت تاکه آ اے مردم یا ٹولیا نی گِلگانی تَپاس ء گپت به کن اَنت که آ دعویٰ کن اَنت که آہانی کول ء رِدا ہستین حقانی ہلاپ ورزی بوتگ۔ گِلگ مَٹگ ہما شرت ء بنت وھدیے گِلگ کنوک وتی ملک ء دراپیں قانوندی راہ دستاں زُرَتگ اَنت۔ رَدیں گِلگ ء انچیں گِلگ که ایشانی سیادی گون ویلاں چہ بیت که اے ملک ء اختیاری پروٹوکول ء ہواری ء چہ پیش دیما اَنکگ اَنت، مَٹگ نہ بنت۔	ہج وڑیں جزم نیست اَنت
--	---	----------------------------------

پُشتا

دیما

نہض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن اَنت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن اَنت: @nabziran

اسلامی جمہوریہ ایران ء آئین

اسلامی جمہوریہ ایران ء آئین ملک ء درستان چہ آرزشتی این قانوندی حوالہ انت۔ آئین ء کتاب ء پیش لہز ء نبشتہ انت:

”اسلامی جمہوریہ ایران ء آئین ایرانی چاگرد ء دود ء زبیدی، چاگردی، سیاسی ء معاشی ادارگان اسلامی زببند ء قدرانی بُنیات ء دیما بارت، کہ اے اسلامی اُمت ء راستیں واهشتانی جہگیری ء کنت۔“

انچو کہ پیسرا گپ بوتگ ات، آئین ء ایران ء قانوند ساچی ء دراپیں ایندگہ قانوندانی سرا بالا زانگ بیت۔ پارلیمنٹ(مجلس) ء کجام قانوند ء منظوری ء چہ پیش، ایشی ء نگہوان کونسل ء ذریعہ ء اسلامی قانوندانی ردا ہم پلہ ء آئین ء گون ہمگرنچی ء ہاترا تپاسگ ء منظور کنائینگ المی ء ہژدیری بیت۔

- [Chapter 3 of the Constitution](#) آئین ء سیمی ذر ء ”مہلوک ء حق“ ء تچک کنگ بوتگ ء ایشی ء ساژا گیشینگ بوتگ۔ اے ذر ء بُنگپانی دیم پہ دیمی ہما انسانی حقانی استینڈر(استاندار) ء کولانی ردا کنگ بوتگ کہ ایشانی پابندی ایران ء سرا الم ء ہژدیری انت، ہاسیں وژان انسانی حقانی جہانی جارنگ ء دو میان استمانی کولبند: شہری ء سیاسی حقانی کولبند ء معاشی، چاگردی ء دود ء زبیدی حقانی کولبند، ایشانی تھا دو ہاسیں دانک انت کہ پدر کنگ بوتگ انت:
- لہتیں حق انچین انت کہ ایشان ء آئین ء تچک ء نبشتہ کنگ بوتگ یا ایشانی دیمپانی کنگ نہ بوتگ، انچو کہ مذہب ء آجوتیں وژان اختیار کنگ یا بدل کنگ ء حق، ء دراپیں مردمان ء آبانی جنسی پچار، مذہب یا ستک ء آبد بروبریں حقانی پُجارینگ؛ ء
 - بُنیاتی حقان بازیں وھدان کم کنگ بوتگ ء ایشان ء گون شرتاں بس ہمے دروشم ء اجازت دیگ بوتگ کہ وھدیے اسلامی واکدار ء قانوند، انچو کہ ایران ء ردا ایشان ء گیشینگ بوتگ، ہمیشانی ردا بہ بنت۔

مہلوک ء حق ء اُگبالانی گیشینگ ء دیما ہستیں بیہار		
آرٹیکل	قانوندی زبان	حق ء اُگبال
20	شرت ایش انت کہ اے اسلامی قدر ء بستارانی ردا بہ بیت۔	قانوند ء ردا بروبریں دیمپانی
21	شرت ایش انت کہ اے اسلامی قدر ء بستارانی ردا بہ بیت۔	جنینانی حقانی دیمپانی
22	ہما دروشمان آبد کہ آبانی قانوند اجازت دنت۔	عزت، جان، مال ء مڈی، حق ء اُگبال، لوگ ء جاگہ ء کار ء دیمپانی
24 and 27	ہما موہان آبد کہ وھدیے اسلام ء بُنیادی اصول یا اُلسی حقانی ہلاپ ورزی بہ بیت، شرت ایش انت کہ اے اسلامی اصولانی چپ مہ بنت۔	لیکہ ء درشان، اھوالکاری ء گل ء ٹولی جوڑ کنگ ء آجوتی
25	گپانی گرگ، چیریں نگہوانی ء ہر دروشم ء جُست ء پُرس کنگ مکن انت، تاں وھدیکہ قانوند ء ردا آئی ء اجازت دیگ مہ بیت۔	ہمُک روچی زند ء آجوتیں تر ء گرد ء حق ء دارگ

نہض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

اسلامی جمهوریه ایران ۽ آئین (برجاه انت)

چوشکه شورى نگهوان اسلام ۽ ردا بوگ ۽ گچین ۽ یکین حواله انت، همه هاترا ایرانی قانوندانی درگت ۽ بازی تشریح، جوانین بحث ۽ تران یا مھکین هیال ۽ لیکهانی دیما آهگ ۽ گنجائش سک باز کم پشت کپیت۔

کیس ۽ وانشت: جنینانی هوارى ۽ بنجاه ۽ جنینانی هلاپ هر دروشم ۽ پرک ۽ تپاوت ۽ هلاسى ۽ درگت ۽ کنونشن (CEDAW)
جون 1999ء، جنینانی هوارى ۽ بنجاه ۽ هما وهد ۽ صدر محمد خاتمی ۽ چه لوٹ کرنگ که ایران ۽ جنینانی هلاپ ۽ هر دروشم ۽ پرک ۽ تپاوت ۽ هلاسى ۽ درگت ۽ تپاکین راجانی گل ۽ کنونشن (CEDAW) ۽ هوار بوگ ۽ اجازت دیگ به بیت۔ بل که مذهبی ادارگ ۽ مراجع تقلید ۽ نیمگ ۽ چه سکین اعتراف دیما آتکگ انت، بله جنین کارنده، انسانی حقانی وکیل، ۽ لهتین پرجزمین پارلیمان ۽ باسکانی زور ۽ آسر ۽ پارلیمان ۽ گدی ۽ یک بل ۽ پاس کرت، که ایشی ۽ ردا ایران ۽ دیمپانی ۽ همرائی ۽ هما کنونشن ۽ هوار بوگ ۽ اجازت دات۔ اے بل 3 مئی 2003ء ۽ منظور کنگ بوت، بله پدا شورى نگهوان ۽ ایشی ۽ را ردکرت۔ ایشی ۽ زد کنگ ۽ بُنیاتی سَوَب ایش پیش کنگ بوتگ انت: اے کنونشن اسلامی ریبندانی هلاپ ورزی ۽ کنت؛ اے کهولی ریبند ۽ بُنیادان چیلنج کنت؛ ۽ اے جنینانی شرپ ۽ عزت ۽ هلاپ انت۔

لهتین جنجالان آبد، نوں اوں آئین ۽ لهتین دفعه انجین انت که اے هما حق ۽ اگبال یا آزاتیانی درگت ۽ انت، آہانی سرا هج وژین شرت ۽ پابندی بوت نه کنت۔ اے رنگین قانوندانی دفعه آنی حواله دیان ۽، ۽ هما میان اُستمانی انسانی حق ۽ اگبالانی استینڈرانی سهارا زوران ۽ که ایشان ایران ۽ کجام اوں دروشم ۽ شرت ۽ آبد من ۽ تگ، سرکار ۽ جوابده کنگ بوت کنت ۽ دفعه آنی دائره ۽ گیش کنان ۽ ایشان گیس مھکم کنگ بوت کنت۔ انجین قانوند که مھلوک ۽ مذهب، نسل یا سیاسی رجحان ۽ آبد بُرزی تک ۽ وانگ ۽ زانگ ۽ تان پُچار ۽ آسراتی دئینت، ۽ هما اصول که دراپین شهریان آمیدگساں روگ ۽ حق ۽ دیان ۽ لٹ ۽ گٹ ۽ مکن کن انت، اے دفعه آنی کارمرز کنگ ۽ درور بوت کن انت۔

ایران ۽ انسانی حقانی بُندپتر تان ششمی کرن پیش چه مسیح ۽ روت۔ [The Cyrus the Great Cylinder](#) که فارس ۽ بادشاه سائرس (559 تا 530 پیش چه مسیح) ۽ نام ۽ کنگ بوتگ، ایشی ۽ را انسانی حقانی اولی منشور زانگ بیت ۽ ایشی ۽ را تپاکین راجانی گل ۽ دراپین ششیں سرکاری زبانان رجانک کنگ بوتگ۔ اے مزین کلینڈر ۽ سرا هستین لهتین سیاھگ انسانیت ۽ هاترا بادشاه ۽ [respect for humanity](#) انسانی شرپ ۽ مذهبی آجوئی ۽ رواداری ۽ دیمروئی ۽ درشان ۽ دروشم ۽ زانگ بیت۔

دی گریٹ کلینڈر ۽ سرپدی ۽ هاترا بچار ات [Iran Chamber of Commerce](#) یا [British Museum](#) تند جاہ ۽۔

میان اُستمانی کولانی سرجمی

میان اُستمانی نگهوانی ۽ ادارگ که ایران ۽ انسانی حقانی جیٲبانی تٲاس گر آنت، سرجمی ۽ ایران ۽ انسانی حقانی جاورهال ۽ سرا وٲی تکانسریانی درشان ۽ کنگ ۽ آنت۔ دگه ایش، اے درونت ۽ بیان کنگ بوتگیں لهتیں مشکل هاسیں وٲاں هما هاسیں ٲولی ۽ براهندگیانی حق ۽ اگبالانی پهریز ۽ دیمپانی ۽ مشکل جوٲ کن آنت چیا که آئیں اے ٲولیانی وجود ۽ نه من ایت یا آسانی جاورهال ۽ بابت ۽ بے توار انت۔ اے بے تواری ۽ سوب ۽ اے مردم وٲی تب ۽ سٲک ۽ بُنیات ۽ بوتگیں قانوندی کاروائیانی دیمه بے سهارا بنت۔ بهائی، هماکه آهان اسلام ٲل دانگ ۽ دگه مذهبے زرتگ، ۽ ایل جی ٲی نی کیو (LGBTQ) براهندگی، همه رنگیں ٲولی آنت۔

ٲٲاکیں راجانی گل ۽ هاسیں جهگیر ٲاکٲر شهید ۽ [October 2013 report](#) اکتوبر 2013ء ۽ احوال ۽ ایران ۽ نیمگ ۽ چه وٲی میان استمانی کولانی هلاٲ ورزی ۽ سرا تکانسری درشان کنگ بوتگ۔ اے احوال ۽ جهل ۽ دانگیں جیٲه دیمه آرگ بوتگ آنت:

- ٲاٲو دیگ ۽ کساس مزنیں هدے ۽ تاں گیش بوگ ۽ انت، ۽ گون انصاف ٲرائل ۽ لوٲ ٲیلو بوگ ۽ نه آنت؛ دگه ایش که مرگ ۽ سزا اے اے جرمانی سرا اون دیگ بوگ ۽ آنت که اے سکیں دروشم ۽ جرم ۽ بستار ۽ سرجم کرت نه کن آنت۔ چوش که شراب ورگ، زنا ۽ نشه ۽ شٲوکی۔
- معیشت ۽ هوار بوگ ۽ سیاسی وٲ واکي ۽ معامله ۽ جنس یا صنفی بُنیات ۽ ٲاوت انگت اون سکیں سنگین این جیٲه ٲے۔
- مذهبی کم آبادی یکوئی سکیں جاورهال ۽ گون آماج آنت که اودا آسانی حقانی سرجمیں وٲا لگتمال کنگ بوگ ۽ انت۔

اے بهٲامانی جواب ۽، ایران ۽ لیکه ایش انت که آ بازیں وٲا وٲی میان استمانی کولبند ۽ انسانی حقان گون همگرچی ۽ ٲدر کنت:

❖ قانونانی منگ ۽ بدلی

زهگانی حق ۽ اگبالانی کنونشن ۽ هواری، سزا دیگ یا شیواری ۽ قانون، لوگ ۽ کهولی قانون، جنینانی ٲت ٲیروکی مال ۽ زمینان بروبریں حق، طلاق ۽ زهگانی حواله کنگ ۽ حق ۽ که بدلی، ۽ شهری ۽ سیاسی حقانی درگت ۽ یکیں آرٲیکل ۽ منگ۔

❖ انسانی حقانی شعبه ۽ وانگ ۽ زانگ ۽ موهانی ٲُجارینگ

بازیں مزنشهدربرجاٲاں (یونیورسٲی) انسانی حقانی سرهال ۽ ماسٲر ۽ کورس ۽ ٲیشکش، میان استمانی قانونانی نصاب ۽ انسانی حقانی مضمون ۽ ماسٲر ۽ ٲی ایچ ٲی ٲک ۽ گیشی، شهید بهشتی یونیورسٲی ۽ انسانی حقانی، ایمنی، ۽ جمهوریت ۽ نوکیں چیٲر ۽ جوٲ کنگ، ۽ آمیدگس ۽ انسانی حقانی کونسل ۽ برجم کنگ۔

❖ میان اُستمانی کولبندانی سرجمی

کولبندانی کمیٲیاں سرجمیں احوال ۽ جوٲ کنگ ۽ ٲیشکش، جُستانی ٲسو دیگ ۽ اے شٲورانی سرا تٲاس گرگ که انسانی حقانی درگت ۽ ایران ۽ احوالانی تٲاس گرگ ۽ وهدان ٲیش کنگ بنت۔

ٲُشتا

دیمه

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرٲدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٲوٲر ۽ فالو به کن ات @nabziran

سیمی درونت: هاسیں دانکاں یات بہ دار

- ایرانی قانوندے میان استمانی کولہندان ء ملکی قانونداں بروہری ء درجہ ء ہستار ہست انت۔
- کجام اوں قانوندے پارلیمان ء چہ منگ ء پیش، ایشی ء تہاس گرگ بیت کہ گارڈین کونسل (نگہوان کونسل) اے
- ہیر ء سدک جوڑ کنت کہ آ اسلامی اصول ء آئین ء گوں ہمگرنچ بہ بیت۔
- آئین ء سیمی درے ”مہلوک ء حق ء اگبال“ ء گچین ء تچکی کنگ بوتگ۔
- گارڈین کونسل اے فیصلہ ء کنت کہ آیا کجام آجوتی یا حق اسلامی پرمانانی ردا انت یا ناں۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

1. راست یا رد: ایران ء میان اُستمانی کولبندان ء ملکی قانوندانی ردا قانوندی درجه نه داتگ۔
ا. راست
ب. رد
2. هورکیں هَند ء پُر کن اِت: قانوندانى مجلس (مجلس شورى) ء منظوری ء چه پیش آهان ء ----- ء گون ہمگرنجی ء هاترا تپاسگ بیت۔
ا. انسانی حق ء اُگبالانی کمیٹی ء رَہبند (اصول)
ب. اسلامی رَہبند (اصول)
ج. جمهوری قدر ء بستر
د. تپاکیں راجانی گل ء پروٹوکول
3. ایشان چه کجام ”اُلسی حق ء اُگبال“ (آئین ء در3) ء دیما هَستیں بیہارے نه اِت؟
ا. جنینانی حق ء اُگبالانی دیمپانی، بلے شرت ایش اِت کہ آ اسلامی قانوندانى ردا به بنت
ب. لیکه ء آجوئی، اھوالکاری ء انجمن سازی ء آزاتی، تان وھدیکه اسلامی رَہبند یا اُلسی حقانی هلاپ ورزی مه بیت۔
ج. جندی زند ء معاملہ ء تر ء گرد ء حق آبیڈ بندش ء۔ گپانی ریکارڈ کنگ، گوشدارگ ء کجام اوں دروشم ء پٹ ء پول مکن اِت، تان وھدیکه قانوند اجازت مه دنت۔
د. بُرز ء داتگیں دُراہین۔
4. ایرانی قانوند ء بازیں تشریح، جوانیں گپ ء تران یا نوکیں هیال ء لیکہانی دیما آرگ ء گنجائش پرچاکم اِت؟
ا. چیا کہ نگھوان شورى اسلامی رَہبندانی پابندی ء یکیں حوالہ اِت۔
ب. چیا کہ قانوند ء سرا مہلوک ء گپ جنگ مکن اِت۔
ج. چیا کہ صدر اسلامی اصولانی پابندی ء یکیں حوالہ اِت۔
د. ایشان چه هج نه اِت۔
5. راست یا رد: چیا کہ نگھوان شورى اسلامی اصولانی بندش ء یکیں حوالہ اِت، ہمے هاترا ایرانی قانوندان بازیں تشریح، جوانیں گپ ء تران یا نوکیں هیال ء لیکہانی گنجائش نیست اِت۔
ا. راست
ب. رد
6. راست یا رد: اسلامی جمہوریہ ایران ء آئین ملک ء درستان چه آرزشتی این قانوندی حوالہ اِت۔
ا. راست
ب. رد

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن اِت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن اِت: @nabziran

7. ايشان چه كجام مذهبي كم آبادين جماعت ايران ء قانوندي ديمپاني ء چه زبهر انت؟

أ. عيسائي

ب. بهائي

ج. زرتشتي

د. يهودي

8. راست يا رد: ايران ء انساني حقاني جيژباني سرا ميان استماني مانيژنگ ادارگاني تكانسري ء منگ ء انكار كرتگ.

أ. راست

ب. رد

پُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ء انساني حق ء اگبالاني لگتمالياني بابت ء سرپدي گيش كنگ ء هاترا كنوكين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُك فالو به كن ات @ايران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به كن ات: @nabziran

دَر نمبر چار: شهری چاگرد ء انسانی حق ء اُگبالانی قدر ء بستار (اسٹینڈر)

- وھدیے شما اے دَرَونت ء سرجم کن اِت گڈا شما جھل ء دانگیں گپاں سرپد بوگ ء لائک بئے:
- انسانی حق ء اُگبالانی قدر ء بستار (اسٹینڈر) ء برجمی ء شهری چاگرد ء کرد؛
- ہما جُتائیں شهری مردم کہ انسانی حق ء اُگبالانی اسٹینڈر ء برجمی ء دیمروئی ء جوانیں کردے پیلو کرت کن آنت؛
- غیر ریاستی مردم ء تپاکیں راجانی گل ء کرد؛ ء
- ہما کار کہ شهری چاگرد وقی ملک ء میان اُستمانی قدر ء بستاراں (اسٹینڈراں) دیمروئی دیگ ء ہاترا بھر رُرت کن آنت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن اِت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن اِت @nabziran

شہری چاگرد ء انسانی حق ء اگبالانی قدر ء بستر (اسٹینڈر)

شہری چاگرد انسانی حق ء اگبالانی دیمپانی ء یک ہاسیں کردے پیلو کرت کن آنت۔ وھدے شہری چاگرد ء آجوئیں دروشمے ء دیمآیگ ء جُتائیں دروشمے ء کارکنگ ء اجازت دیگ بیت، گڈا اے سرکار ء ہاترا یک گرانہائیں وسیلہ یے پڈر بوت کن آنت، چیا کہ اے شہریان ء آہانی سرکار ء گون ہمگرنچ کنگ ء کار ء کن آنت ء ہمرائی ء سرکار ء سرا یک المی ایں نگہوانی ء کردے پیلو کن آنت تاکہ پلگاری ء حساب داد ء سدک جوڑ کنگ بوت بہ کنت ء شہریانی گزر ء تکانسریاں دیمآ ایر کنگ بوت بہ کنت۔ اے کرد ہاسیں وژاں چاگردی، معاشی ء انسانی حقانی دیمپانی ء ہاترا سک باز آرزشت دارایت۔

میان اُستمانی انسانی حق ء اگبالانی نظام ء، شہری چاگرد یک بُنیاتی شریک ء بستارے دارایت۔ اے دَرَونت ء ردا، شہری چاگرد ء مراد شہریانی ہما رسمی یا در رسمی ٹولی آنت کہ کجام ہواریں مول ء مراد یا ہاندگ ء ہاترا یکجہ بنت۔ اے ٹولی راجی، دَمگی یا ہندی تک ء کار کرت کن آنت ء بازیں معاملہانی سرا دلگوش گور کرت کن آنت، چوش کہ جانسلامتی، وانگ ء زانگ ء ماحولیات، دود ء ربیدگی مذہبانی دیمپانی(چوش کہ لزانک ء زیان ء دیمپانی)، مذہب، لثیب ء گوازی، کاروباری ہاندگ(چوش کہ کاروباری مالکانی گل یا ٹولی)، آبادی ء جُتائیں تک(جنین، ورنہ، پیرین ء معذوریں مردم) یا سیاسی ہمگرنچی ء لیکہ ء فکرانی مردم۔ شہری چاگرد ء را ملک(دولت) ء تھا وتی بستارے بیت ء اے یک نزدیکی یے جوڑ کنت کہ ایثی ء ذریعہ ء مردم یا ٹولی سرکار ء یک دومی ء گون وتی جیڑہ ء جنجالاں پیش کرت کن آنت۔

شہری چاگرد ء کارست آنجیں مردم آنت کہ وتی مرضی ء چاگرد ء گہتری ء بازیں وژ ء پیمماں بہر زور آنت۔ چوشکہ سیاسی بہر زورگ، ہذمتانی پُجارینگ ء انسانی ہمدردی ء کاراں ہوار بوگ۔ ٹری آہانی ہاسیں کار ہرچی بہ بیت، شہری چاگرد ء دراہیں کارست ہواریں ہاندگ، مول ء مراد یا قدر دار آنت کہ جہانی انسانی حقانی دیمروئی ء دیمپانی ء ردا بنت۔ اے ردا ہوار آنت:

- انسانی حقانی دیمپانی ء گل(چوشکہ درسرکاری گل، ایسوسی ایشنز ء آماچیں مردمانی ٹولی)۔
- چاگردی ٹولی(چوشکہ ہندی راج، کم آبادیں مردم)
- مذہبی بُنیاداں جوڑ کرتگیں ٹولی
- یونینز(ٹریڈ یونینز ء پیشہ ورین گل چوشکہ اہوالکارانی ایسوسی ایشن، بار ایسوسی ایشن، مجسٹریٹ ایسوسی ایشن، نودربرانی گل)
- چاگردی گل(ایمنی ء جُنز، نودربرانی جُنز، کجام اوں ہاسیں جیڑبانی سرا بنا بوتگیں جُنز)۔
- ہما پیشہ ورین مردم کہ تچک ء حقانی پُجارینگ ء کردے پیلو کن آنت(وکیل، ڈاکٹر، ء جانسلامتی ء کارندہ)
- گہبودی ء انسانی ہمدردی ء ہاترا جوڑ بوتگیں ٹولی کہ انسانی حق ء اگبالانی ہلاپ ورزی ء چہ آماچ بوتگیں مردمانی کمک ء کن آنت۔
- آماچیں مردمانی سیاد کہ گِلگ نہشتہ کنائیں آنت ء شاہد ء گواہ ء بستر ء کیس ء رندگیری ء کن آنت۔
- سرکاری ادارگ کہ انسانی حقانی دیمروئی ء درگت ء کاراں پیلو کن آنت(چوشکہ نودربرانی گل، پٹ ء پولی ادارگ)

شہری چاگرد (سول سوسائٹی) ءِ آرزشت

شہری چاگرد یک بُنیاتی بہرے ءِ کرد ءِ پیلو کنت کہ اے سرکاراں ذمہ وار کنگ، جوانیں ہاکمی ءِ سدک جوڑ کنگ، ءِ دراپیں انسانی حقانی دیمروئی ءِ کمک دنت۔ کہ ایشاں معاشی، چاگردی، سیاسی ءِ دود ءِ ربیدگی حق ہوار آنت۔

شہری چاگرد ہمے حساب ءِ یک جُتائیں بستارے دارایت کہ آ ملک (دولت) ءِ ملک ءِ ادارگاں آپانی حق ءِ فرضانی شرپ، منگ ءِ برجمی ءِ درگت ءِ ذمہ وار کنائینت کنت، ہما کہ آپاں ملکی قانون ءِ میان اُستمانی کولہندانی ردا من اُنگ آنت۔

شہری چاگرد اُلسی ءِ سیاسی معاملہاں مزین کسایے ءِ بہر زورگ ءِ بُنیاتے ایر کرت کن آنت، کہ ایشی ءِ آسر ءِ شہریانی جوانیں بہر زورگ ءِ گیشی بیت۔

کجام اوں جیڑہ ءِ سرا، شہری چاگرد جہل ءِ داتگین کرد ءِ پیلو کرت کنت:

- ✓ مہلوک ءِ ہاسیں جیڑبانی بابت ءِ سرپدی پُچارینگ
- ✓ ہم ہیالیں گل ءِ شہریاں دیما آرگ تاکہ آ ایشانی جُہداں ہوار بہ بنت؛
- ✓ ہاسیں جیڑبانی سرا شہری ءِ سرکار دوئینانی ہاترا سرپدی یکجاہ کنگ ءِ ذریعہ بنت؛
- ✓ شہری ءِ سرکار ءِ میان ءِ نزیکی جوڑ کنگ؛ ءِ
- ✓ سرکار ءِ نگہوانی کنگ تاکہ پلگاری ءِ جواب دہی ءِ سدک جوڑ کنگ بوت بہ کنت۔

اے تکنیکاں کارمرز کنان ءِ شہری چاگرد ءِ کرد وتی ملک ءِ انسانی حقانی دیمپان جوڑ کنگ ءِ کمک دات کرت کنت۔

آنچیں دو آرزشتی این راہ آنت کہ ایشانی سرا شہری چاگرد ءِ گل ءِ مردم (انچو کہ شما) تپاس گپت کن ات تاکہ شہریانی ہاترا مزین کسایے ءِ حقاں سدک جوڑ کنگ بوت بہ کنت:

1. اولی راہ: **راجی تک** ءِ دلگوش گور کنگ۔ ایشی ءِ ہوار آنت اُلسی سرپدی پیداک کنگ، اتحاد یا نیٹ ورکے جوڑ کنگ، جوانیں جہگیری کنگ، ءِ انسانی حقانی درگت ءِ جیڑبانی سرا تچک ءِ سرکار ءِ مردماں گوں نزیکی کنگ، کہ آپانی گورا اے جیڑبانی گیش ءِ گیوار یا پالیسی ءِ بدلی آرگ ءِ واک بوت کن آنت۔

2. دومی راہ: وتی انسانی حقانی کار ءِ **میان اُستمانی تک** ءِ بہر زورگ ءِ ہوار کنگ۔ ایشی ءِ ہوار بوت کن آنت: وتی ملک ءِ تھا ایندگہ انسانی حقانی گلاں گوں ہوار شریکی برجہ دارگ؛ ایشاں میان اُستمانی گلاں گوں کمک کنگ کہ ہمے رنگیں جیڑبانی بابت ءِ کار کنگ ءِ آنت؛ میان اُستمانی انسانی حقانی کار ریبنداد چہ پائندگ چست کنگ؛ ءِ جہانی تک ءِ کرداراں گوں جوانیں رنگ ءِ جہگیری کنگ۔

اے دوئیں راہ یک دومی ءِ چپ نہ آنت، بلکیں اے دوئیں چیزاں وتی جنز ءِ ہوار کن تئی جیڑہ ءِ ملکی جاورانی ہاترا گیش پائندگی بوت کن آنت۔ شما ہرجی راہ ے گچین کن ات، اے درؤنت ءِ دیمتری بہر شمارا اے سرپد کنگ ءِ کمک کنت کہ شہری چاگرد کجام دروشم ءِ انسانی حقانی دیمروئی ءِ کردے پیلو کرت کن آنت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ءِ انسانی حق ءِ اُگبالانی لگتمالیانی بابت ءِ سرپدی گیش کنگ ءِ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ءِ فالو بہ کن ات @nabziran

شهری چاگرد ۽ ٽپاڪين راجاني گل

بيا اِے چارگ ۽ گون بندات کن اِنْت که شهری چاگرد ٽپاڪين راجاني گل ۽ یک وسیله ۽ انساني حقاني کار ۽ بُنجاه چون بوت کنت۔ ٽپاڪين راجاني گل ۽ گون کار کنگ، يا آئي ۽ مڌياں چه پائڊگ چست کنگ، اِے جُزاني هاترا پائڊگي بوت کنت که اِے میان اُستمانی يا راجی تک ۽ انساني حقان ديما برگ ۽ جُهد کن اُنْت۔ اُنچو که ما اِے ماڌيول ۽ ايندگه دَرُونْتان ديستگ اُنْت، ٽپاڪين راجاني گل انساني حقاني جهاني اسٽينڊر ۽ تيار کنت ۽ ايشاني ديمپاني کنگ ۽ هاسين کردے پيلو کنت۔ که ايشاني تها جُتائين کنونشن، کولبند ۽ جارکاگد جارانک(اعلاميه) هوار اُنْت۔

ٽپاڪين راجاني گل ۽ ملڪاني جهگيران سفارش ديگ ۽ هاسين جيڙپاني سرا جهگيري کنگ ۽ آبيد، شهری چاگرد ٽپاڪين راجاني گل ۽ جوڙ کرتگين انساني حقاني کولبنداني ادارگاني همراي ۽ اوں کار کرت کن اُنْت۔ په دَرور، شهری چاگرد جهل ۽ دانگين گامگيچان زُرت کرت کن اُنْت:

- کجام اوں کولبند ۽ مڻگ ۽ ديما برگ ۽ کار کنگ۔
- ملڪاني ادارگاني نيمگ ۽ چه وقی احوال گري ۽ ذمّہ وارياني سرا کار کنگ ۽ نگهواني کنگ۔
- انساني حقاني کولبندی ادارگان سرپدي ۽ مواد جم کنائينگ، هوار نبشتهی احوالان۔
- انساني حقاني کولبنداني ادارگان مردمانی گلگان جم کنائينگ
- (چوشکه: انساني حق ۽ اگبالاني کميئي، جنيناني هلاپ پرک ۽ تپاوت ۽ پلاسي ۽ کميئي، لُت ۽ کُت ۽ هلاپ کميئي، نسلي پرک ۽ تپاوت ۽ پلاسي ۽ کميئي، ۽ پناه گيرين پورياگراني کميئي)۔
- اِے کميئي ديوانان جهگيراني دروشم ۽ يا زباني پيشکشاني ذريعه ۽ بهر زورگ(بهر کميئي ۽ ريبنداني ردا)۔
- کولبنداني ادارگاني نيمگ ۽ چه دانگين آسري تپاس ۽ سرا کار کنگ ۽ زندگيري کنگ۔
- چيرين پُت ۽ پول بندات کنگ ۽ هاترا سرپدي پُچارينگ۔
- (چوشکه: لُت ۽ کُت ۽ هلاپ کميئي، جنيناني هلاپ پرک ۽ تپاوت ۽ پلاسي ۽ کميئي، معذوريں مردمانی حقاني کميئي، زور بيگواه کرتگيناني کميئي، معاشي، چاگردی ۽ دود ۽ ريبدي حقاني کميئي، ۽ زهگاني حقاني کميئي)
- بنداتي شيواري ۽ اناگتي کاروائي ۽ هاترا سرپدي پُچارينگ۔
- (چوشکه: نسلي پرک ۽ تپاوتک ۽ پلاسي ۽ کميئي ۽ کنگ بيت)
- انساني حقاني کولبندی ادارگاني ساليگي میان استماني کميئي ديوان ۽ نبشتهی دروشم ۽ بهر زورگ۔

يات به دار

ايران ۽ درگت ۽ انساني حقاني کولبندی ادارگان نبشتهی دروشم ۽ سرپدي جم کنائينگ ۽ چه پيش جهل ۽ دانگين گپاني تپاس گرگ هژدري اُنْت:

- آيا ايران ۽ هم کولبند من اِتگ اُنْت يا ايشان بهر زُرتگ؟
- اگان اُنچوش اُنْت، گڏا اِے اوں چارگ به بيت که اِے کولبندان کجام دفعه آني سرا ايران ۽ کجام اوں تکانسري پڊر نه کرتگ اُنْت۔
- لس وڙان، اِے تکانسري شهری چاگرد ۽ کردان هاسين جيڙپاني چست کنگ يا ايشان سيادي داروڪين کميئي ۽ دلگوش ۽ آرگ ۽ نه دار اُنْت۔
- ايران ۽ ديمتری احوال کدي جم بوگي اُنْت، ۽ سيادي داروڪين کميئياني ديوان کدي بنت؟
- اِے روچ گيشتر کسانين جارے ۽ بدل بوت کن اُنْت، هم هاترا بهر ديوان ۽ چه پيش سيادي داروڪين کميئي ۽ سيکريٽريٽ ۽ چه سرجمي ۽ نزیکي کنگ اَلَمي اُنْت۔
- کجام هاسين جيڙپاني سرا تپاس گرگ بوگ ۽ اُنْت يا پشت کپتگ اُنْت؟
- شهری چاگرد ۽ کارستاني هاترا اِے زانگ سک باز اَلَمي اُنْت که پيسريگين رياستي احوال، کميئي ۽ آسري تپاس، ۽ جيڙپاني پيسريگين لڙ ۽ جِ هوار اُنْت۔
- بهر انساني حقاني کولبنداني کميئي ۽ احوال گري ۽ ريبشوني ريبند جِ اُنْت؟
- همما ريبشوني ۽ ريبنداد چه سرپدي گرگ هم هاترا آرنشت دار ايت تاکه شهری چاگرد رياستي احوالان همما ريبنداد چه هم پله کنگ ۽ هد ۽ تان نگهواني کنگ بوت به کن اُنْت۔

شهری چاگرد ۽ ٽپاڪين راجاني گل (برجاه انت)

ٽپاسڪار

انساني حق ۽ آڳالائي ڪونسل ۽ ديوان ۽ سرجمي ۽ ٽپاسڪاراني منگ ۽ هاترا، درسڪاري گل بزاڻ اين جي اوزاني گورا ٽپاڪين راجاني گل ۽ معاشي ۽ چاگرد ڪونسل (ECOSOC) ۽ گون شئور ۽ سلاهي (Consultative) بوگ آلمی انت. وهدي ڪجام گل ۽ را ٽپاسڪار ۽ بستار رسيت، گدا آ انساني حق ۽ آڳالائي ڪونسل ۽ جهل ۽ دانگين هاسين واک ۽ آسراتياڻ ڇه پائڊگ چست ڪرت ڪنت:

- ڪجام هاسين ديوان ۽ ڇه پيش انساني حق ۽ آڳالائي ڪونسل ۽ نبشتهي بيان جم ڪنائينگ بوت ڪنت؛
- انساني حق ۽ آڳالائي ڪونسل ۽ ايجنڊا ۽ دراين هاسين دانڪاني سرا زباني دزمانجي ڪرت ڪنت؛
- گپ ۽ تران، ميان استماني گپ ۽ باوست ۽ ديواناني هبر ۽ هالاڻ بهر زرت ڪنت؛
- ۽ انساني حق ۽ آڳالائي ڪونسل ۽ ڪار ۽ درگت ۽ جيڙپاني سرا ”بروبرين مراگش“ برجم ڪنائينت ڪنت.

بله، همما درسڪاري گل ڪه آپاني گورا اڻه بستار نه بيت، ۽ ايندگه شهری چاگرد ۽ ڪارست، انساني حق ۽ آڳالائي ڪونسل ۽ ايشي ۽ نظام ۽ سرجمين ڪاراڻ جُتائين وڙ ۽ پيمان وٽي بهر ۽ مان ڪرت ڪنت، ڪه ايشاني سرا اڻه درونت ۽ ايندگه بهراڻ هيال درشان ڪنگ بيت.

هاسين ڪار ريبند

شهری چاگرد ۽ ڪارست، مردم وٽي هساب ۽ يا هواري ۽، ٽپاڪين راجاني گل ۽ هاسين ڪار ريبند ۽ نبشته اين وڙاڻ پائڊگ چست ڪرت ڪن آنت ۽ آهاڻ گون ڪار ڪرت ڪن آنت:

- وٽي ڪيساڻ هاسين ڪار ريبند ۽ ردا جم ڪنائينت ڪن آنت؛
- هاسين انساني حقاني درگت ۽ تڪانسرياني سرا سريدي ۽ ٽپاس پُچارينگ بوت ڪن آنت؛
- هاسين ڪار ريبند ۽ ردا بوتگين ملڪي تروتاڻاڻ ڪمڪ پُچارينت ڪرت ڪن آنت؛
- هندي يا راجي تڪ ۽ آپاني ڪار ۽ جهگيري، شننگاري، زندگيري ۽ ڪار ۽ هاترا جُهد ۽ بوت ڪن آنت؛
- هاسين ڪار ريبند ۽ مينڊيٽ داروڪاڻ وٽي ڪاراڻ بهر زورگ ۽ دعوت دات ڪن آنت؛
- ۽ سرجمين سال ۽ اڻه مينڊيٽ بولڊراڻ گون گند ۽ نند ڪنائينت ڪن آنت ۽ ايشاني ساليگي ديواناڻ بهر زرت ڪن آنت.

ڪيس ۽ وانشت: په زورين دزگيري ۽ سرا ڪار ڪنوڪين ٿولي (Working Group on Arbitrary Detention)

اسلامي جمهوريه ايران ۽ وٽ دليين دزگيرياني سرا جُست چست ڪنوڪ ۽ سرڪار ۽ ذمه وار منارينوڪ، شهری چاگرد ۽ جُتراني آسر ۽ بوت ڪنت. ڪه ايشاني تها احوال ۽ جوڙ ڪنگ ۽ جم ڪنائينگ، ۽ په زورين دزگيرياني درگت ۽ ڪارڪنوڪين ٿولياڻ گون لس ڪمڪ هوار بنت (اڻه ٿولي ٽپاڪين راجاني گل ۽ انساني حقاني ڪونسل ۽ هاسين ڪار ريبند ۽ دائره ۽ ڪئيت انت).

اڻه ڪاريگي ٿولي ۽ ايران ۽ بازين هاسين مردمانی په زورين بيگوپي من اتگ، ڪه ايشاني تها حشمت الله طبرزي، مير حسين موسوي، مهدي ڪروبي ۽ زهره رهنورد هوار انت، ۽ ايران ۽ ڇه اڻه معاملهپاني سرا تجڪي ۽ لوٽ اوڻ ڪرتگ. ديان علائي، ڪه اڻه ٽپاڪين راجاني گل ۽ بهائي ميان استماني برهاندگي ۽ جهگير انت، بهمائي ۽ گوشتگ انت ڪه ايران ۽ بهائيپاني پاپو ديگ ۽ درقانوندي ڪوش ۽ ردا بس همما وهدي ۽ اوشتاتگ وهدي بهائي ميان استماني برهاندگي ۽ بازين سالاڻ تان اڻه ڪار برجاه داشتگ انت. اڻه ڪاراڻ نه ايوک ۽ اڻه رُلم جهاني تڪ ۽ ديما آؤرتگ انت، بگندي ايران ۽ مذهبي ڪم آبادين راجاني حقاني سڪين هلاپ ورزياني بابت ۽ جهاني تڪ ۽ سريدي گيش ڪنگ ۽ اوڻ هاسين ڪردپ پيلو ڪرتگ.

پُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ۽ انساني حق ۽ آڳالائي لگتمالياني بابت ۽ سريدي گيش ڪنگ ۽ هاترا ڪنوڪين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُڪ فالو به ڪن ات @ايران نبض

مارا ٿوئتر ۽ فالو به ڪن ات @nabziran

شهری چاگرد ء ٲپاڪين راجاني گل (برجاه انت)

انساني حق ء اگبالاني كونسِل ء گِلگ (شكايت) ء كار ريبند

گِلگان (شكايتاں) كجا جم به كن انت؟
Complaint Procedure Unit
Human Rights Council Branch
Office of the United Nations High
Commissioner for Human Rights
United Nations Office at Geneva
CH-1211 Geneva 10, Switzerland
Fax: (41 22) 917 90 11
E-mail: CP@ohchr.org

چار ميان اُستمانى انساني حق ء اگبالاني كولبند هما وهداں مردمانى
گِلگاني كار ريبند ء ردا كار كنت:
شهرى ء سياسى حق ء اگبالاني ميان اُستمانى كولبند
لث ء گُٲ ء هلاپ كنونشن،
نسلى پرڪ ء ٲپاوت ء هلاسى ء هاترا ميان اُستمانى كنونشن، ء جنينانى
هلاپ هر دروشم ء پرڪ ء ٲپاوت ء هلاسى ء كنونشن گِلگاني كار ريبند
ء مول ء مراد كجام يك ملك ء انساني حقانى هلاپ ورزيانى مهكمين
رجحان نشان ديگ به بنت.
مردم، ٲولى يا درسركارى گل همه گِلگ ء ردا كائنت تاكه سَكين ء مهكمين
انساني حقانى هلاپ ورزى يكشلى ء ديما آرگ بوت به كن انت.
اے كار مردمى معاملهانى هاترا جُوان نه بيت، تاں وهديكه آ انساني حق ء اگبالاني يكشل ء هلاپ ورزيانى جهگيرى ء مه كن
انت.

گِلگان دُرستان چه پيش ”وركنگ گروپ آن كميونيكيشنز“ ٲٲاس ء هاترا
چار ايت. اگان كاريگى ٲولى بهتاماں راست ء مَنگ ء قابل سريد بيت، گدا
بهما ملك ء گون نزيكى كنگ بيت تاكه اے بهتاماى جواباں به دنت.
ايشى ء ٲد انساني حق ء اگبالاني كونسِل ء يك دكه كاريگى ٲولى ے، بزاں
”وركنگ گروپ آن سيچوئيشنز“ گِلگ ء هما ملك ء ٲسو ء چار ايت ء ٲدا
انساني حق ء اگبالاني كونسِل ء وٲى سفارشاں پيش كنت.

گِلگاني نبشته كنگ ء بابت ء گيشين
سريدى ء هاترا، بچار ايت: 23
[Frequently Asked Questions
About Treaty-Based Complaint
Procedures.](#)

The Human Rights Council can take one of the following measures:

- اگان دكه كاروائى ء گزر نه بوت گدا ٲٲاس ء هلاس كنگ؛
- ٲٲاس ء برجاه دارگ ء سيادى داروكين ملكاں گيش سريدى ء لوٲ كنگ؛
- ٲٲاس ء برجاه دارگ ء كجام يك وت واكين زانتكار ے ء ذمه وارى ديگ تاكه آ جاورهال ء نگهوانى ء به
كنت ء كونسِل ء احوال پيش به كنت؛
- چيرين گِلگاني كار ريبند ء ردا ٲٲاس ء هلاس كنان ء اُلسى تك ء ٲٲاس ء هاترا معامله ء چست كنگ؛ يا
- سيادى داروكين ملك ء كمك ء هاترا ٲپاڪين راجاني گل ء انساني حقانى كارگس (OHCHR) ء سفارش
كنگ.

ٲُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ء انساني حق ء اگبالاني لگتماليانى بابت ء سريدى گيش كنگ ء هاترا كنوكين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُك فالو به كن ايت @ايران نبض

مارا ٲوئٲر ء فالو به كن ايت: @nabziran

شهری چاگرد ۽ ٽپاڪين راجاني گل (برجاه انت)

❖ وهڊ به وهڊ جهاني ٽپاس

وهڊ به وهڊ جهاني ٽپاس ۽ بابت ۽
گيشين سرپڊي ۽ هاترا بچارت [UPR](#)
[Info](#).

بل ڪه ٽپاڪين راجاني گل ۽ معاشي ۽ چاگردى ڪونسل (ECOSOC) ۽ گون شئون
۽ سلاهي بستارگرگ، جهاني ٽپاس (UPR - Universal Periodic Review)
۽ ڪاريگي ٿولي ۽ انساني حق ۽ اڳبالاني ڪونسل ۽ ديوانان بهر زورگ ۽ هاترا آلمى
انت، بل ۽ آشهري چاگرد ۽ ڪارست ڪه آ ۽ بستار ۽ نه دار انت، يو پي آر ۽ ڪار ۽
جهل ۽ داتگين ڪار ريبنداد وٽي ڪرد ۽ پيلو ڪرت ڪن انت:

- وٽي ملڪ ۽ انساني حق ۽ اڳبالاني جاورهال ۽ سرا راجي احوال ۽ تياري ۽ هاترا سرڪاراني نيمگ ۽ ڇه برجم ڪرتگين
شئون ۽ سلاهي ديوانان بهر زورگ؛ ۽
- ٽپاس ۽ آسرا ڪار ۽ زندگيري ۽ ڪمڪ پڄارينگ.

شهري چاگرد ۽ گل يو پي آر ۽ ڪه نڳهوان ۽ بستار ۽ اون ڪار گرگ بوت ڪنت-بازين شهري چاگرد ۽ ٿوليان يو پي آر ۽ ٽپاڪين
راجاني گل ۽ گون نزيڪي برجاه ڪنگ ۽ ڪه ذريعه ۽ ۽ دروشم ۽ ڪارمرز ڪرتگ، ۽ وٽي سرڪار ۽ يو پي آر ۽ ردا داتگين سفارشاني
سرا ديمروئي ۽ بابت ۽ ڪه ”شيڏو رپورٽ“ ۽ تيار ڪرتگ-۽ احوال ٽپاڪين راجاني گل ۽ سيادي داروڪين ادارگان جم
ڪنائينگ بوتگ انت، ڪه ايشاني دلگوش يو پي آر ۽ هاسين انساني حق ۽ اڳبالاني جيڙباني سرا انت (چوش ڪه معذوريين
مردمان تان رسگ، وانگ ۽ زانگ، ۽ پورياگراني جيڙه، ڪه ا ۽ زهگاني حق ۽ اڳبالاني ڪنوشنان گون بندوڪ بوتگ انت).

پُشتا

ديما

نبض ايران: ايران ۽ انساني حق ۽ اڳبالاني لگتمالياني بابت ۽ سرپڊي گيش ڪنگ ۽ هاترا ڪنوڪين

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُڪ فالو به ڪن ات @ايران نبض

مارا ٽوئٽر ۽ فالو به ڪن ات @nabziran

شهری چاگرد ء ټپاکیں راجانی گل (برجاه انت)

اے رسمی کار ریبنداد آبیډ، شهری چاگرد ټپاکیں راجانی گل ء وټی انسانی حق ء اگبالانی کار ء هاترا بازیں غیر رسمی ریبنداد چہ اوں کار گپټ کن انت۔ په دروَر ایش که، ټپاکیں راجانی گل ء هر کانفرنس ء سالیگی جنرل اسمبلی ء دیواناں گچینیں کانفرنس برجم دارگ بنت که اودا شهری چاگرد ء گل ورکشاپس ء دیواناں بهر زرت کرت کن انت، پوزیشن پیپر پیش کرت کن انت ء هوار کاری کرت کن انت۔ اے موہ هاسیں نزدیکی برجاه کنگ، هیال ء لیکهانی سر کنگ، جیڑبانی سرا اتحاد جوڑ کنگ، ارزشتی این فیصله سازان گون همگرنج بوگ ء درستان گیش وټی سرکار ء اے باور کنائینگ ء هاترا گیش ارزشتی پدر بوت کن انت که شما وټی جیڑبان ء کجام بستار ء سنگینی ء گون زرت کن انت۔

گیشتر نیویارک ء جنیوا ء سفر گران بیت؛ همه هاترا ټپاکیں راجانی گل ء بازیں دیوان هندی تک ء اوں برجم کنگ بنت۔ شمارا ټپاکیں راجانی گل ء تندجاه (ویب سائٹ) ء سرا نگاه ایر کنگ لوئیت تاکه سرید بوت به کن انت که شمه گل هما انسانی حقانی بُنگپ ء سرا کار کنگ ء انت، ایشی ء هاترا کجام اوں هندی دیوان یا مراکش بوگ ء انت یا ناں، که ایشی ء بهر زورگ شمه هاترا پائندگی بوت کنت۔ گیشتر هاسیں هند (چوش که افریقه، ایشیا پیسیفک، لاطینی امریکه) سالیگی یا ششماپی مراکش برجم دارگ بوگ ء انت که ایشاں شمه گل بهر زرت کنت۔ ایشی ء آبیډ، ایندگه هم هیالیں شهری چاگرد ء گل ایندگه مراکش ء دیوان برجم داشت کن انت که شمه هدوبناکی ء سوب بوت کن انت۔

ء همه کار اولی دروشم ء انسانی حق ء اگبالانی جُزانی نیمگ ء بارت۔ میان استمانی تک ء برجمیں جُز۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن انت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن انت @nabziran

میان اُستمانی تک ء دلوکوش، شهری چاگرد ء گلابانی حق ء اُگلابانی جُنز

شمے ملک ء هستیں انسانی حق ء اُگلابانی جیڑبانی هاترا میان اُستمانی پلہ مرزی گرگ سک باز آرزشت دار ایت۔ میان اُستمانی برانھندگی ء گورا سرکار ء سرا زور دیگ ء بازیں ذریعہ هست بنت۔ تپاکیں راجانی گل (UN) یک زوراکیں ادارگے کہ ملکانی کار ء کرد ء سرا سانددار بوت کن آنت، بلے ایشی ء ہمرائی ء ہندی ادارگ اوں هست آنت چوشکہ: یورپ ء او ایس سی ای (Organization for Security and Cooperation in Europe- OSCE)، یورپی یونین (EU)، زرباری رودراتکی ایشیائی راجانی گل (ASEAN)، افریقی یونین (AU)، عرب لیگ، خلیج تعاون کونسل (GCC)، امریکی ریاستانی گل (OAS)۔

اے دراپیں ادارگ نہ ایوک ء انسانی حق ء اُگلابانی بُنیاتی اصولانی ردا اسٹینڈر ء ریبند دار آنت بگندیے ایشاں گوں باسک ملکانی سروکی ء سرجمیں نزدیکی اوں هست بیت۔ دگہ ایش کہ میان اُستمانی ڈونر ادارگ، چوشکہ ورلڈ بینک، وٹی فنڈنگ فریم ورک ء انسانی حق ء اُگلابانی ردا لیکہ ء هوار کن آنت۔ اے سریدی شمے هاترا آرزشت دار آنت تاکہ شما وٹی نیمگ ء چہ پٹ ء پول کنان ء اے سرید بہ بے کہ کجام میان اُستمانی کارست شمے انسانی حقانی جُهداں بدوہنکی داشت کن آنت، ء شمارا گرانبھائیں سریدی، مڈی، ء نزدیکی پُجارینت کرت کن آنت۔

ہمے ردا، اے اوں آرزشت دار ایت کہ شما ہمے میان اُستمانی گلاں گوں نزدیکی بہ کن ایت کہ هاسیں وژاں شمے جیڑہ ء سرا کار کنگ ء آنت۔ میان اُستمانی گل گیشتر ہمے هیالیں گلاں هواریں ہندی یا ملکی نیٹ ورکس جوڑ کن آنت۔ یک جوانیں درورے، CIVICUS ٹیگ ایت، کہ اے انسانی حق ء اُگلابانی شہریانی هوار بوگ ء سرا کار کنوکیں جہانی نیٹ ورک گل ہے۔ اے گل بنیاتی انسانی حق ء اُگلابانی چوش کہ لیکہ ء آجوئی، مچی کنگ ء آجوئی ء گل جوڑ کنگ ء آزادی ء دیمروی دنت۔ CIVICUS ء بُنجائی کارگس زرباری افریقہ ء ایت۔

اے جہل ء دانگیں کاراں کنت: مڈیانی پُجارینت ء سریدیاں شریکی، سیاسی چاگرد ء شہری چاگرد ء هاترا بوکیں بدلیانی سرا نوکتریں حال، میان اُستمانی ء راجی تک ء شریکدارانی هاترا جہگیری ء جُنز، ہندی ء جہانی مراکش برجم دارگ، کہ اے شہری چاگرد ء انسانی حقانی سرا دلوکوش ء گور کنائیں ایت۔ CIVICUS سکیں مزین ادارگے چیا کہ اے نہ ایوک ء یک مزین کساسے ء امبار ء نیوز لیٹر پُجارینت، بگندیے اے شہری چاگرد ء انسانی حق ء اُگلابانی معاملہانی سرا جوانیں ریشونی اوں کنت۔ اے راجی تک ء جیڑیان ء دیما آرگ ء کمک دات کنت ء اے جیڑیاں جہانی تک ء آورت کنت۔ CIVICUS ء تپاکیں راجانی گل ء سرا یک جوانیں بلاگ پوسٹے اوں هست ایت [here](http://www.civicus.org).

انسانی حق ء اُگلابانی سرا کار کنوکیں بے کساس ایندگہ میان اُستمانی گل اوں هست آنت۔ پھ درور:

Article 19 (www.article19.org) الیکہ ء آجوئی ء سرا دلوکوش ء گور کنت۔

Amnesty International (www.amnesty.org) انسانی حق ء اُگلابانی دراپیں پھناتانی سرا کار کنت

چوش کہ صنفی بروبری، لٹ ء گٹ، پرک ء تپاوت، ء دود ء ریدگ ء پھریز۔

Committee to Protect Journalists (CPJ) (www.cpj.org) اھوالکاری ء آجوئی ء سرا دلوکوش گور

کنت۔

شما یا شمے گل ء هاترا اے زانگ پائندگی بوت کنت کہ آیا شمے هاسیں انسانی حق ء اُگلابانی جیڑبانی سرا کجام اوں جہانی گل کار کنگ ء آنت یا ناں، ء آہاں گوں نزدیکی ء موھ شوپاز کنگ اوں پائندگی بوت کنت۔ انسانی حق ء اُگلابانی کساس ہر جیڑہ ء سرا کار کنوکیں میان اُستمانی یا ہندی گل هست آنت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگلابانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ایت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ایت @nabziran

راجی تک ء شہری چاگرد ء سروکی ء انسانی حق ء اگبالانی جُنز

میان اُستمانی تک ء سوہمندی گرگ ء ہاترا گل گیشتر پیسرا یک سرجمیں، راجی تک ء انسانی حق ء اگبالانی جُنزے تیار بہ کنت۔ بل کہ راجی تک ء جُنزے تیار کنگ ء بازیں وڑے پیم بوت کن آنت، بلے اے بہر ء لہتیں آرزشتی این چیز ء یک درورے دیگ بوتگ۔

1. ہم ہیلین دَمگی گلاں گوں اتحاد جوڑ کنگ

زورگ بوتگ چہ: بریڈ اسپنگر، "Coalition Building" بیونڈ انٹریکٹیویٹی، گانے برجس ء ہائیڈی برجس۔ کنفلکٹ انفارمیشن کنسورشیم، یونیورسٹی آف کولوراڈو بولڈر ء جوڑ کرتگ۔

اتحاد جوڑ کنگ یا آئی ء بہر بوگ ء گزر پرچا بیت؟

وہدے شما کجام یک اتحادے جوڑ کن ات یا ایشی ء ہوار بوگ ء سرا تپاس گرگ ء ات، گڈا بازیں بہنات آنجین بنت کہ ایشانی بابت ء جیزگ المی انت۔

ایشانی تھا جہل ء داتگین ہوار بوت کن آنت: گہتریں پٹ ء پول کنگ، سریدیانی دیما آرگ، پلہ مرزاں سُر ء پُرانی تھا آرگ، مہلوک ء سرید کنگ، کجام یک جیزہ لے ء سرا جہگیری کنگ، زَر جم کنگ، کجام یک مہکمیں زوراکے ء ہلاپ یکجہاہ بوگ ء گیش طاقت ء اثر پیدا کنگ، ہر اتحادے درابیں کاراں کرت نہ کنت، بلے آہاں کم چہ کم اے پھناتان تپاس گرگ لوٹیت ء فیصلہ کنگ لوٹیت کہ ایشانی ہاترا کجام چیز شرر ء ہاندگی بیت۔

اتحاد یک آنجیں یکجہابی ء شریکی لے بیت کہ بازیں ٹولیانی میان ء کجام یک مول ء مرادے ء گرگ یا کجام ہواریں جیزہ یا نشانگانی گرگ ء ہواری ء کار کنگ ء ہاترا برجم کنگ بیت۔ اتحاد دائمی اوں بوت کنت ء ادارکی ہم، اے ٹولیانی مول ء مراد ء گزرائی سرا بیت۔

ہمے رنگیں ٹولیاں گوں اتحاد جوڑ کنگ کہ یک وڑیں قدر، پائندگی ء نشانگ دار آنت، باسکاں وتی مڈیانی یکجہاہ کنگ ء فردی رنگ ء کار کنگ ء نسبت ء گیش طاقتور جوڑ کنگ ء موہ پُچارینیت۔ گیشیں کساس ء طاقت سرکارانی ہاترا سک پائندگی ء کاریگی پڈر بیت، ء بازیں گل وتی جیڑیاں دیما برگ ء ہاترا اے کار ریسند ء سوہمندی ء گوں کار ء اُورت کن آنت۔ اے ہبر ہاسیں وڑاں انسانی حق ء اگبالانی سرا دلگوشیں جُنزانی ہاترا راست پڈر بنت، کہ اودا شما گوشت کن ات کہ بازیں شہری آہانی پلہ مرزی ء کن آنت، بلے گیشتر شہریان ء یکجہاہ کنگ مشکل بیت چیا کہ آہاں لس وڑاں مجرم (کہ اے گیشتر سرکار بیت) ء نیمگ ء چہ لٹ ء گٹ این بیرگیری ء کاروائی ء ٹرس بیت۔

انسانی حق ء اگبالانی سرا دلگوش گُور کنوکیں جُنزانی ہاترا اتحاد ء دیما آرگ طاقت ء پلو ء بروبر کنگ ء کمک دات کنت۔ وہدے مردم یا کسانیں ٹولی وتی مڈیاں یکجہاہ کن آنت ء ہواری ء کار کن آنت، گڈا گیش طاقتور بنت ء وتی پائندگاں گہتریں وڑے ء دیما برت کن آنت، نسبت ء ہماپانی کہ آوتی جند ء حساب ء کار کن آنت۔ اتحاد ء باسک ہواری ء کجام یک جیزہ یا مول ء مرادے ء ہستیں ٹرسانی مقابلہ گیش پائندگی این وڑے ء کرت کن آنت بجائے ایشی ء کہ آتہنا گامگیج بہ زور آنت۔ لس وڑاں، نزوریں ٹولی کجام زوراکیں ٹولی ء ہلاپ ء وتی پائندگی ء گہتریں وڑے ء دیماپانی ہما دروشم ء کرت کن آنت وہدے آ اتحاد ء دروشم ء کار کن آنت۔ اے ہبر ہاسیں وڑاں انسانی حق ء اگبالانی جیڑیانی سرا بُرز ء بیت۔ ہمودا کہ زیادتی کنوکانی گُورا گیشتر ہمے آماچانی مقابلہ ء گیش طاقت بیت کہ آہانی انسانی حق لگتہمال کنگ بوگ ء بنت۔

اتحاد جوڑ کنگ ء پائندگی بس ہلاپ ء قوتانی مقابلہ ء طاقت ء گیشی ء تاں محدود نہ بیت۔ اتحاد سازی باسک گلاں تہی دروشم ء اوں مہکم جوڑ کرت کنت، ایشی ء چہ آیندگہ تکان اوں گیشتر پائندگی این وڑے ء کار کنگ ء لائک بنت۔

پُشتا

دیما

گیشیں تکنیکی ہیلکاری!
بچاراں نبض ایران
[e-learning course on advocacy](#) ء بہ زان ات اتحاد ء
یکجہابی ء کارانی بابت ء۔

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتہمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

راجی تک ء شہری چاگرد ء سروکی ء انسانی حق ء اُگبالانی جُنز(برجاء)

اتحا جوڑ کنگ ء پائندگ بس ھلاپیں طاقتانی مقابلہ ء طاقت ء گیشی ء تاں محدود نہ بیت۔ اتحاد جوڑ کنگ باسک گلاں تہی وڑاں اوں گیش مہکم جوڑ کرت کنت، ایشی ء چہ آ ایندگہ تکان گیش مہکمیں وڑے ء کار کرت کن آنت۔

اتحاد جوڑ کنگ ء لہتیں دگہ ھاسیں پائندگ ایش آنت:

- اتحاد اڑانڈیں جیڑپانی سرگرگ ء ھاترا گیشیں ہیلکاری ء مڈی پُجارینت کن آنت۔ ھاسیں وڑاں ھما جاباں کہ اودا کجام یک گلے ء تکنیکی یا مردمانی کساس کم انت۔
- اتحاد ہر گل ء جُھداں گیش کرت کنت۔ اتحاد ء ھوار بوگ ء مطلب ایش انت کہ گیشتر مردم شے جیڑپاں گہترین وڑے ء سرپد بنت ء گیشتر مردم شے لیکہ ء پلہ مرزی ء توار چست کن آنت۔
- اتحاد ھستیں مڈیاں گیشی کرت کنت۔ نہ ایوک ء مردمانی کساس ء گیشی بیت بگندے مالی مڈیاں گیشی بیت ء ہر ٹولی ء دومی ٹولیاںی برجاء کرتگیں نزکیاں تاں پُچار بیت۔
- اتحاد وتی باسکانی اُلسی پُچار ء گیش کرت کنت، چیا کہ وھدے کجام اوں جیڑہ ء بازیں دروشم ء ٹولی ھوار بنت گڈا ایشی ء آرزشت ء گیشی بیت۔ اتحاد ء کار یک گلے ء مقابلہ ء گیشتر رسانکدر ء دلگوش گور کنگ ء گمان دار ایت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اُگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء ھاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

راچی تک ء شہری چاگرد ء سروکی ء انسانی حق ء اگبالانی جُنز (برجاء)

2. اُلسی سرپدی پیداک کنگ ء جہگیری ء جُنزانی برجمی

کجام یک سرکار مے ء شہری چاگرد ء بدلی ء درگت ء دَربندی، ہوار انسانی حق ء اگبالانی اسٹینڈرانی پاسداری، ء سرا ہواریں پدکرد پیش دارگ ء ہاترا رازی کنگ ء یک ہاسیں وڑ مے ایش اُنت کہ اُلسی سرپدی پیداک کنگ بہ بیت ء ہاسیں جہگیری جُنز تیار کنگ بہ بنت۔ اے دروشم ء جُنزاس سرکار ء بے سوپی ء را پدَر کنگ بوت کنت، بلے اگان مناسب بیت گڈا آ ہما جوانیں گامگیجاں اوں نشان دات کرت کن اُنت کہ سرکار ء چست کرتگ اُنت۔

سرپدی پیداک کنوکیں جُنز بازیں دروشماں بوت کن اُنت۔ اے جُنز مہلوک ء را آبانی حق ء اگبالاں سرپد کنگ، اے کولبندانی شق ء سرجمیں اہوالاں چہ سرپد کنائینگ ء سرا دلگوش گور کنگ بوت کنت کہ ایشانی سرا آبانی سرکار ء دَربندی کرتگ اُنت (اُیش کہ راستی ء کجام اوں کولبند ء سرا دَربندی کنگ ء مراد چے بیت) ء ایشی ء سرا ہیالاں دیما اُورت کن اُنت کہ مہلوک چون اے معاملہاں ہوار بوت کنت (کہ ایشانی تھا انسانی حق ء اگبالانی ہلاپ ورزیانی شاہدی یکجاہ کنگ یا ہندی سرکاری کارندہاں گون نزیکی کنگ ہوار بوت کنت)۔

اُلسی سرپدی پیداک کنوکیں جُنزاس رسانکدر ء بُنیادی ذریعہ ء دروشم ء کارمرز کنگ بوت کنت، یا اے گیش جہلی تک ء دلگوش گور کنگ بوت کنت ء جندی یا زبانی تکنیکاں کارمرز کرت کن اُنت۔

اُلسی سرپدی پیداک کنگ ء جُنز گیشتر مہکمیں جہگیری جُنزانی بندات بیت۔ اگان ما دَروُنت ء بندات ء داتگیں گپاں یات بہ دار اُنت، کہ اودا شہری چاگرد ء مہلوک ء را یک وسیلہ بے ء دروشم ء بیان کنگ بوتگ اُنت، گڈا شہری چاگردی ٹولیان ء اے رنگیں جہگیری جُنز تیار کنگ ء سرا تپاس گرگ لوٹیت کہ سرکار انسانی حق ء اگبالانی ہاسیں اسٹینڈرانی سراکار ء نیمگ ء کجام ہد ء تاں دلگوش دیگ ء اُنت۔ اے وڑ کنگ ء چہ شہری چاگردی گل یا اتحاد سرکار ء نگاہاں جوانیں دروشم ء دیما اُتک کن اُنت۔ گیشتر سرکار آوہداں رَدیں پدکردے پیش دار اُنت وھدے شہری چاگردی گل سرکار ء کار ء کرد ء سرا ایراد گر اُنت ء سرکار ء بٹام کنگ ء دروشم پیداک بیت۔ اگان کجام یک ٹولی بے یا اتحادے

گیشیں تکنیکی ہیلکاری!

نبضی ایران ء بچاراٹ

[elearning course on advocacy](#)

پہ اُلسی سرپدی پیداک کنگ ء جہگیری جُنزانی جوڑ کنگ ء برجمی ء بندات ء آسر چون بنت اے بابت ء گیش سرپدی رَسیت۔

بندات ء سرکار ء سوہمندیاں پدَر بہ کنت۔ ٹری آکسان بہ بنت، بلے آگمانی این وڑاں وتی جُنز ء درگت ء ایندگہ ہاسیں تکان گہترین پُچار گپت کنت (پہ دَروُر سرکاری ریکارڈ یا ادارگان تاں رَسگ)۔

بلے، گیشتر وھداں معاملہ اُنچو آرزان نہ بنت ء دیما آرگ ء ہاترا سوہمندی باز کم یا بُنیاد ء چہ ہست نہ بوتگ اُنت۔ وھدے کجام یک سرکار مے ء میان اُستمانی انسانی حق ء اگبالانی اسٹینڈرانی سراکار ء ہاترا زور دیگ بہ بیت، گڈا بازیں نہ وُشیں جیڑہ ء تچکیں ہالاں دراہیں سیادی داروکیں باسک، ہوار سرکاری کارندہاں دلگوش گور کنگ کبیت۔ اے کار ابید چہ ٹرس نہ بیت، ہمے ہاترا ہم ہیالیں گلاں گون اتحاد ء کار کنگ گہترین کارے زانگ بیت۔ اے ہما موہ اوں بوت کنت وھدے ہندی یا میان اُستمانی شریکدار یا نیت ورک ہوار کنگ بہ بیت۔ ایمنسٹی انٹرنیشنل، آکسفیم (کہ معیشت ء انسانی حق ء اگبالاں وت ماں وت ء ہور کنت) ء سیو دی چلڈرن وڑیں گلاں ویب سائٹس ء سرا مہلوک ء سرپد کنگ ء جہگیری جُنزانی گہترین دَروُر گندگ بوت کن اُنت۔

3. شیڈو رپورٹنگ

انسانی حق ۽ اگبالانی گهتر جوڑ کنگ ۽ هاترا کارنده که یک جوانیں ذریعه ۽ کارمرز کرت کن آنت، آ شیڈو رپورٹ انت۔ شیڈو رپورٹس سرکار ۽ نیمگ ۽ چه میان استمانی کولبند، کنونشنز ۽ جارنگ، که ایشانی سرا بما ملک ۽ دززد کرتگ، ہمیشانی پاسداری ۽ چار ۽ دلگوش ۽ اے بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ یک ذریعه ۽ پُجَارین آنت۔ اے کولبندانی سرا کار ۽ ردا، سرکاراں لس وژاں آلمی بیت که آ بیم میان استمانی ادارگاں سرجمی ۽ احوال ۽ پیش به کن آنت۔ اے سرکاری رپورٹس بما سوبمندی یا دیمرویاں بیان کن آنت که اے آکولبندان نبشته این بازیں شرتانی سرجمی ۽ بابت ۽ زورگ بوتگ آنت۔

گیشتر وهداں، شهری چاگرد ۽ ٹولی اے پٹ ۽ پول کن آنت که آہانی سرکار کجام میان استمانی کولبند ۽ سرا کجام هد ۽ تاں جوانیں وڑے ۽ کار کنگ ۽ آنت۔ ۽ آ سرکار ۽ سرکاری احوال ۽ بدل یا سرجمی ۽ وژاں یک شیڈو رپورٹ تیار کن آنت۔ شیڈو رپورٹس ٹولیاں اے موہ اوں پُجَارینیت که آ میان استمانی کولبندان نبشته این ریبند ۽ استینڈراں کارمرز کنان ۽ وتی سرکار ۽ هذمت ۽ گهتری، ۽ بیم جیڑہ ۽ درگت ۽ قانود ۽ بالیسیاں مہکم جوڑ کنگ ۽ هاترا جوابده به کن آنت۔

شیڈو رپورٹنگ ۽ درگت ۽ گیشیں سرپدی ۽ ذرووانی چارگ ۽ هاترا سیاسی کارانی نگهوانی: کارندہانی ازباب ۽ تکنیکی زانگ ۽ هاترا بچار ات "Shadow Reports"

شیڈو رپورٹس لس وژاں کجام هاسیں جیڑہ ۽ تک ۽ بدلی آرگ ۽ یک مزین جُهدے ۽ بهر بیت، ۽ اے بما ٹولیاںی هاترا یک موہ ۽ بیت که آ پیسرا چه کجام جیڑہ ۽ سرا کار به کن آنت، تاکہ آ اے جیڑہ ۽ سرا دلگوش گور کرت به کن آنت ۽ راجی ۽ میان استمانی شریکداراں گوں سیادیاں مہکم به کن آنت۔ شیڈو رپورٹاں دیما آرگ ۽ سرا بما دلگوش گور کنگ بوت کنت، ایشی ۽ آبیڈ شیڈو رپورٹ تیار کنگ ۽ کار وت کجام اوں جیڑہ ۽ بابت ۽ سرپدی پُجَارینگ ۽ یک جوانیں ذریعه ۽ جیڑہ بیت۔ سرکار ۽ کجام کولبند ۽ سرا عمل درآمد ۽ سرپدی جوانیں وڑے ۽ جم کنگ ۽ هاترا چار ۽ دلگوش کنوکیں ٹولیاں ۽ سرکاری کارنده ۽ شہریاں اے کار ۽ هوار کنگ کپیٹ۔ اے سَوَباں، گیشتر ٹولی که شیڈو رپورٹنگ ۽ درگت بنت، آ نہ ایوک ۽ اے احوال ۽ تیاری ۽ بگندی ایشی ۽ پُشت ۽ بوکیں چار ۽ دلگوش ۽ کار ۽ اوں ۽ کساس آرزشتی ۽ جوان سرپد بنت۔

کیس اسٹڈی: شیڈو رپورٹنگ

آسٹریلیا ۽ معذوریں مردم: آسٹریلیا ۽ معذوریں مردم ۽ معذوری ۽ درگت ۽ گل ۽ ٹولیاںی یک نیٹ ورک ۽ وتی سرکار ۽ CRPD (Convention on the Rights of Persons with Disabilities) ۽ سرا کار ۽ ایشی ۽ پاسداری ۽ درگت ۽ یک شیڈو احوال تیار کرتگ۔ آہانی کار ۽ وهده به وهده شنگ بوکیں احوال ادا [here](#) چارگ بوت کن آنت۔

برکینا فاسو ۽ CEDAW برجمی ۽ چار ۽ دلگوشی اتحاد: صنفی یا جنسی جیڑہانی سرا کار کنوکیں گل ۽ اتحاد ۽ سرکار ۽ نیمگ ۽ چه CEDAW (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women) ۽ سرا کار ۽ آئی ۽ پاسداری ۽ درگت ۽ یک شیڈو رپورٹ تیار کرتگ۔ اے رپورٹ ۽ ادا [here](#) چار ات کن ات۔

چائلڈ سولجرز انٹرنیشنل: اے گل ۽ میانمار ۽ سرکار ۽ نیمگ ۽ چه تپاکیں راجانی گل ۽ زهگانی حقانی درگت ۽ کنونشن (UN Convention on the Rights of the Child) ۽ سرا کار ۽ ایشی ۽ پاسداری ۽ درگت ۽ یک شیڈو رپورٹ تیار کرتگ۔ اے احوال ۽ ادا [here](#) چار ات کن ات۔

شیڈو رپورٹ چون تیار کنگ بوت کنت

1. وقی مول ء مراد ء درگت ء یک تجکین نشانگ به گیشین:

شیڈو رپورٹ تیار کنگ ء کار ء اولی گامگیج ایش انت که شما تجکین وڑے ء به گیشین ات که شم هاسین نشانگ چی انت. نشانگ ء چه مراد ہما زوتیں مول ء مراد انت که ایشاں شما وقی چار ء دلگوش ء اے جُز ء ذریعہ ء گرگ لوٹ ات. اے نشانگ شم وقی هواریں مول ء مراد ء شم شریکدار یا اتحاد ء هواریں ایندگہ گلانی مشن آن گون یک وڑ بوگ لوٹیت.

به دَرور، اگان شما یک انچیں اتحادے ء باسک ات که جنینانی هلاپ لٹ ء کٹ ء کم کنگ ء هاترا کار کنگ ء انت، گڈا شم شیڈو رپورٹ ء نشانگ اے بوت کنت که شم سرکار CEDW (جنینانی هلاپ ہر دروشم ء ردیں تب ء پلاسی ء کنونشن) ء دراپیں شقانی سرا سرجمی ء کار کنگ ء انت. شرت ایش انت که شما سرکار ء اے کنونشن مٹارینگ. اے یک ارزان ء تجکین دَرورے، بلے ہر معاملہ انچو سادگ ء دلگوشی نہ بیت. اگان شم جُہد وانگ ء زانگ ء گہتر جوڑ کنگ ء سرا ایر انت، گڈا بوت کنت که شمارا لہتیں وهد ایشی ء سرا تپاس گرگ کپیٹ که آیا CEDAW یا بوت کنت زهگانی حق ء اگبالانی درگت ء کنونشن (Convention on the Rights of the Child)، ء اے که شیڈو رپورٹ تیار کنگ ء کار وانگ ء زانگ ء دیمروئی دیگ ء درگت ء اتحاد ء هواریں مول ء مراد ء چون بوت کنت.

2. شیڈو رپورٹنگ ء کار ء مرحلہ آنی خاکہ ے جوڑ کنت

وهدے شما ء شم شریک کجام نشانگ ء سرا تپاک بے، گڈا شمارا یک سرجمیں شیڈو رپورٹے جوڑ کنگ ء هاترا دراپیں مرحلہ آنی خاکہ ے تیار کنگ لوٹیت. ایشی ء درکاریں انسانی ء مالی مڈی، سرجم کنگ ء وهد، کردار ء ذمہ واریانی بہر ء بانگ هوار بوگ لوٹ انت.

شیڈو رپورٹنگ ء بُنیادی مرحلہ جہل ء نبشتہ انت:

- ✓ **سرکاری سریدی ء ایندگہ سیادی داروکیں منصوبہ آن تاں رسگ ء منصوبہ ء تیار کنگ:** اے به گیشین که شما درکاریں سرکاری سریدیاں چون گرے؟ (به دَرور، ورنابانی وانگ ء درگت ء یک ڈیٹا کلیکشن پلانے ادا چارگ بوت کنت).
- ✓ **مواد ء آسرانی تپاس گرگ:** شما ہما سریدیاں جم کن ات، ایشانی تپاس چون گرات؟ آیا شمارا هاسین سافت وئیر ء گزر بیت؟ یا کجام زانتکاریں کمکار ء کار بیت تاکہ مئیل، پیٹرن یا سفارش گیشینگ بوت به کن انت؟
- ✓ **شیڈو رپورٹ نبشتہ کنگ:** احوال ء کئے نبشتہ کنت؟ آیا شمارا کجام هاسین انسانی یا تکنیکی کمک ء گزر بیت؟ احوال سرجم بوگ ء پد اتحاد ء دراپیں باسکانی میان ء ایش پہ منظوری ء هاترا چون پیش کنگ بیت؟
- ✓ **آسراں لس کنگ:** شیڈو رپورٹ تیار کنگ ء چه پیسر مہلوک ء تاں پُچارینگ ء منصوبہ بندات به کن. آیا شمارا سرکاری کارندہ یا رسانکدر ء گون سیادی مہکم کنگ ء گزر انت؟ کئے اے احوال ء سرکار یا سیادی داروکیں تپاکیں راجانی گل ء کمیٹی ء دیما پیش کنت؟ آیا شما یک مہلوک ء سریدی ے دیما آرگ یا جہگیری ء جُز ء بندات ء کن ات؟

- ✓ **رندگیری:** احوال لس بوگ ء پد، ایشی ء داتگیں سفارشانی سرا کار کنگ ء سدک جوڑ کنگ ء هاترا شمارا کجام گامگیج زورگی بنت؟

بُرز ء داتگیں مرحلہ آن ابید لہتیں گیشیں معاملہ آنی سرا تپاس گرگ آلمی انت: آیا شم گورا لوٹ کرتگیں مردم هست انت؟ بوت کنت که شمارا کجام اوں وکیل، قانوندی زانتکار، پٹ ء پولکار، کارندہ، یا چاگردی سروے کنوکیں رضاکارانی ہذمت درکار بنت. **گزری این مالی مڈیانی کساس جَنگ:** آیا اتحاد ء باسک مالی کمک پُچارینگت کرت کن انت؟ یا آیا شمارا گیشیں زَر ء گزر بوت کنت؟ یا پدا اے بوت کنت که گیشتر کار گیشیں ہرجاں ابید سرجم بوت به کن انت؟

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

شیڈو رپورٹ تیار کنگ ء کار رَہبند(برجاء انت)

3. یک وهد ء پاس ء برجمی ء منصوبه ے تیار کن

نوں شمارا شیڈو رپورٹ ء کار ء بُنیاتی مرحله ء کساس بوتگ، نوں جُست ایش انت کہ اے منصوبه ء سرا کار ء وهد ء پاس کجام بنت؟ کجام گامگیج دُرستان چه پیسر دستان زورگی آنت یا کجام کارانی بندات دومی کاراں چه پیش کنگی بنت؟ آیا شیم منصوبه ء چه دُن کجام هاسیں چیز یا کار هست انت کہ ایشی ء سرا شمارا منصوبه بندی کنگ ء وهداں تپاس گرگ ء گزر انت؟ (په دُرور، قانود ساچی ء کار، بودجاء ء چَر(سائیکل)، یا گچینکاری ء ایندگه؟) یک جوان ء سادگیں راه ے کہ شیم منصوبه بندی ء کمک دات کرت کنت، آٹاسک چارٹ انت۔ ایشی ء یک دُرور ے ادا دیگ بوتگ:

کار	ذمّہ واریں ادارگ/گل							ماہ					کار	
								1	2	3	4	5	6	7
وهد ء پاس ء منصوبه ء برجمی	اتحادیانی سیکریٹریٹ/ فیصله ساز ادارگ													
مواد یکجاء کنگ	نامینتگیں اتحادی باسک ء رضا کار													
اهوال کاگد ء نبشته کنگ	نامینتگیں نبشته کار، اتحادی سیکریٹریٹ ء نیمگ ء چه تپاس گرگ بوتگ													
اهوال کاگد ء لس به کن	نامینتگیں اتحادی باسک													
رندگیری ء منصوبه ء تیار کن	اتحادی سیکریٹریٹ													

4. وتی گل یا اتحاد ء تها کار ء بهر ء بانگ ء گیشین

وهدیے شما وهد ء پاس ء برجمی ء منصوبه ء تیار کن ات، گڈا اے گیشینگ آلمی بیت کہ کجام مردم یا ٹولی کجام کار ء کنت۔ اے کار تہنا اوں کنگ بوت کنت یا شریکیں گلانی ہمرائی ء بازیں مردماں گوں اوں کنگ بوت کنت۔ اے ہبر سک باز آرزشت دارایت کہ ہر مردم ء آئی ء ذمّہ واری تجکیں وڑا دیگ به بنت ء آہاں گوں سرید ء تپاک به بئیت۔ اے مول ء مراد ء ہاترا گوستگیں مرحله ء داتگیں ٹاسک چارٹ کمکار بوت کنت۔ اگاں شما کجام اتحاد ء ردا کار کنگ ء ات، گڈا اتحاد ء باسک یک سیکریٹریٹ یا سٹیئرنگ کمیٹی ے اوں جوڑ کرت کن آنت، کہ آہانی گورا شیڈو رپورٹ ء کار ء راستیں نگہوانی ء ذمّہ واری بیت۔ اے سیکریٹریٹ ء ہر بهر زوروکیں گل ء جہگیر ہوار بوت کن آنت یا لہتیں ٹولیاں چه اوں بوت کن آنت۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سریدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو به کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو به کن ات @nabziran

شیڈو رپورٹ جوڑ کنگ ۽ کار ریبند (برجاء انت)

5. شیڈو رپورٹ ۽ گون ہمگرنجیں دیمتری گمانی این کار ۽ گمانی این تہی سانان نشان بہ دئے

بندات ۽ چہ اے جیڑہ ارزشت دار ایت کہ شیڈو رپورٹ ۽ منصوبہ شیم گل یا اتحاد ۽ سرا چے سان دؤر دات کنت۔ ایشی ۽ مول ۽ مراد، کار، ۽ باندات ۽ ہما منصوبہاں ہوار ہماہانی سرا شیم ٹولی کار کنگ ۽ ارادگ دار ایت۔

پہ درور، اگان شیم ٹولی ہما جنینان ہذمت پُجارینگ ۽ دلگوش دنت کہ آ لٹ ۽ کٹ ۽ آماج بنت، گڈا شیڈو رپورٹ شیم ہذمت پُجارینگ ۽ چون پائنگ دات کنت؟ آیا شمارا گیشیں یا نوکیں کار ۽ ہاترا کارندہ یا رضاکار زورگی بنت؟ شیڈو رپورٹ ۽ سفارش۔ ۽ ایش کہ سرکار ایشاں برجم (Implement) کنت یا نا۔ شیم ہذمت ۽ پُجارینگ چون ساندار ۽ اثرمند کرت کنت؟

اے جیڑگ اوں ارزشت دار ایت کہ شیم تہنائیں گل ۽ کار کجام وڑا شیڈو رپورٹ ۽ کار ۽ بہر ۽ ہوار کرت کن آنت۔ بُرز ۽ داتگین درورانی ردا، آیا شیم گل کجام ہاسیں پُہر یا مڈیاں تاں رست کنت کہ دومیاں نہ رستگ آنت؟ پہ درور آیا شیم گورا ڈاکٹر یا وکیلانی ٹولی یا بورڈ آف ڈائریکٹر هست انت؟ آیا شمارا سرکاری سرپدی یا آماجیں جنینان تاں درزس هست انت، کہ آ مواد یکجہ کنگ ۽ وھدان شیم کمک ۽ کرت بہ کن آنت؟

6. جوان ۽ مہکمیں مواد یکجہ کنگ ۽ ریبندے جوڑ کن۔ کہ ایشی ۽ کاگدانی تپاس، سروے ۽ سوالنامہ، گلگدار یا کسانیں تولیانی دیوان ہوار بنت۔

شیڈو رپورٹ ۽ کار ۽ راستیں ۽ آلمی این کار مواد یکجہ کنگ ۽ ایشانی تپاس گرگ انت۔ گہترین بندات ہمیش انت کہ شما جوانیں وڑاں چار ۽ بیچار ۽ گون مواد یکجہ کنگ ۽ ازباہاں تیار کن ات۔

✓ اگان شما ہاسیں کاگدانی تپاس گرگ ۽ ات، گڈا شمارا آنچیں یک چیک لسٹے تیار کنگ لوٹیت کہ ایشی ۽ ہما ہاسیں سرپدی ہوار بنت کہ ہما میان اُستمانی کنونشن ۽ گون ہم پلہ آنت، ایشی ۽ ہاترا شما شیڈو رپورٹ جوڑ کنگ ۽ ات۔

✓ اگان شما انٹرویو یا کمیونٹی سروے ۽ ذریعہ ۽ مواد یکجہ کنگ ۽ ات، گڈا شمارا انچیں سوالنامہ جوڑ کنگ لوٹ آنت کہ ایشی ۽ درجانبدار ۽ جوانیں وڑا جیڑا تگین جُست بہ بنت، تاکہ شمارا بازیں مردم یا تولیاں چہ یک وڑیں ۽ تپاس ۽ قابلیں سرپدی رست بہ کن آنت۔

✓ اگان شما کسانیں سہل ۽ تران کنگ ۽ ات، گڈا شمارا یک آسراتی پُجارینوکیں ریشونی ے تیار کنگ لوٹیت، کہ ایشی ۽ ہما جُست ہوار بنت ۽ آسراتی پُجارینوکیں ۽ ہاترا تچکیں پرمان دیگ بوتگ آنت تاکہ آ ہاسیں سرپدیاں جم کنگ ۽ کمک کرت کن آنت۔

ایشی ۽ ابید، شمارا سرپدیانی دیمپانی ۽ سرا اوں تپاس گرگ لوٹیت: شیم مواد بندوبست ۽ کار ریبند چے بیت؟ سوالنامہ کجام مردماں دیگ بوت کن آنت؟ اے سرپدی کجا ۽ چون ایر کنگ بنت؟ آیا اے کاگدی فائلائی دروشم ۽ بندیں الماریاں ایر کنگ بنت؟ یا کمیوٹر ۽ پاس ورڈ ۽ چہ دیمپانیں ہارڈ ڈرائیو ۽ سرا انکرپٹ کنگ ۽ گون؟ اگان شما لٹ ۽ کٹ ۽ آماجیں جنینانی گلگدار ۽ کنگ ۽ ات، گڈا آپانی زاتی سرپدیاں چون پھمیان کرت کن ات تاکہ آپان ۽ کجا بیرگیری ۽ کاروائیانی یا ترسانی دیمپانی مہ بیت؟ سرپدیانی رازداری ۽ دیمپانی ۽ اے کار یک سکین ارزشتی این بہرے، ہاسیں وڑاں وھدے شما سنجی این دروشم ۽ معاملہانی سرا کار کنگ ۽ ات۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو بہ کن ات @nabziran

شیڈو رپورٹ تیار کنگ ۽ کار ریبند (برجاء انت)

7. کولبند ۽ ہر آرٹیکل یا سیکشن ۽ تہا بنیادی چیز ہوار بنت

کولبند، کنونشن یا چارٹر ۽ اسل سیاہگ ہوار کنگ؛ سرکار ۽ لیکہ کہ آیشی ۽ سرا کجام ہڈ ۽ تاں عملدرآمد کنگ ۽ انت؛ سرکار ۽ کار ۽ درگت ۽ شمع پٹ ۽ پول، شاہدی ۽ آسر؛ ۽ سرکار ۽ کار ۽ گہتری ۽ ہاترا شمع سفارش۔ کجام اوں کاگد یا اسٹینڈر ۽ ہاترا شما شیڈو رپورٹ تیار کنگ ۽ انت، ایشی ۽ آلمی انت کہ شمع پٹ ۽ پول ۽ مواد ہاسیں آرٹیکلانی ردا بہ بنت۔

پہ درور: CEDAW آرٹیکل 5 (I):

”مردین ۽ جنینانی وڑ ۽ پیمانی چاگردی ۽ دود ۽ ریبیدگی دروراں بدل کنگ، تاکہ کینگ ۽ دود ۽ ریبیدگاں ہلاس کنگ بوت بہ کنت کہ اے کجام یک جنسے ۽ برز تری یا کم تری یا صنفی کرد ۽ سرا بیت۔“

اتحاد ۽ درگیجگ: مواد، شاہدی، تپاس ۽ سفارش

8. شیڈو رپورٹ ۽ لس کنگ ۽ ہاترا یک کار ریبندے تیار بہ کن۔ کہ ایشی ۽ تپاکیں راجانی گل ۽ کمیٹی یا ایندگہ گورننگ ادارگان احوال جم کنائینگ، ہندی ۽ میان اُستمانی رسانکدر ۽ شنگ کنگ، ۽ مہمان جلیں سرکاراں احوال پیش کنگ ہوار انت۔

نوں وھدیکہ دراپیں سرپدی یکجہ بوتگ انت ۽ تپاس سرجم بوتگ، گڈا اے جیڑگ ۽ وھد انت کہ وتی آسراں گہتریں وڑے ۽ چون پیش کنگ بہ بیت؟ راستے کہ شمع گورا نبشتہی شیڈو رپورٹ بیت انجو کہ سیادی داروکیں سرکاری اگدہ دار ۽ تپاکیں راجانی گل ۽ سیادی داروکیں کمیٹی ۽ پیش کنگ لوٹ انت۔

- کجام مردم بنت کہ ہما آرزشتی این شریکداراں احوال ۽ پیش کن انت؟
- شمع رسانکدر ۽ کار ریبند چے بیت؟
- آیا شما سرجمیں احوال ۽ کجام مراگش ۽ رسانکدر ۽ ساڑی بوگ ۽ لس کن انت۔ یا آن ائیر انٹرویوز یا کجام یک رسانکدر ایونٹے برجم کن انت؟
- شمع چاگردی رسانکدر ۽ کار ریبند چے بیت؟
- آیا شما میان استمانی رسانکدر ۽ اوں وتی پُچار ۽ منصوبہ بندی ۽ ہوار کن انت؟
- شما آہاں وتی جیڑہ ۽ شیڈو رپورٹ ۽ ہدوبہنکی زورگ ۽ سرا چون رازی کرت کن انت؟

یات بہ دار انت، شما شیڈو رپورٹ ہمے ہاترا جوڑ کنگ ۽ انت کہ اے شمع کجام اوں مول ۽ مراد ۽ گرگ ۽ کمک دنت، شما جم کرتگیں سرپدی ۽ کرتگیں تپاساں چون گیش کارمرز کرت کن انت تاکہ مزنیں مول ۽ مراداں دیما برت بہ کن انت؟ گمان انت کہ شما ایشی ۽ پد کجام جہگیری جنز، اُلسی سرپدی جنز، کجام نوکیں چارودلگوشی ۽ منصوبہ یا اُلسی سرپدی ۽ جنز ۽ بندات بہ کن انت۔ ایشاں چہ بازیہ ہمے ہبر ۽ گوں بندوک انت کہ شما وتی احوال ۽ تیاری ۽ وھداں چے درگیتگ ۽ شمع دگہ مول ۽ مراد چے انت۔

پُشتا

دیما

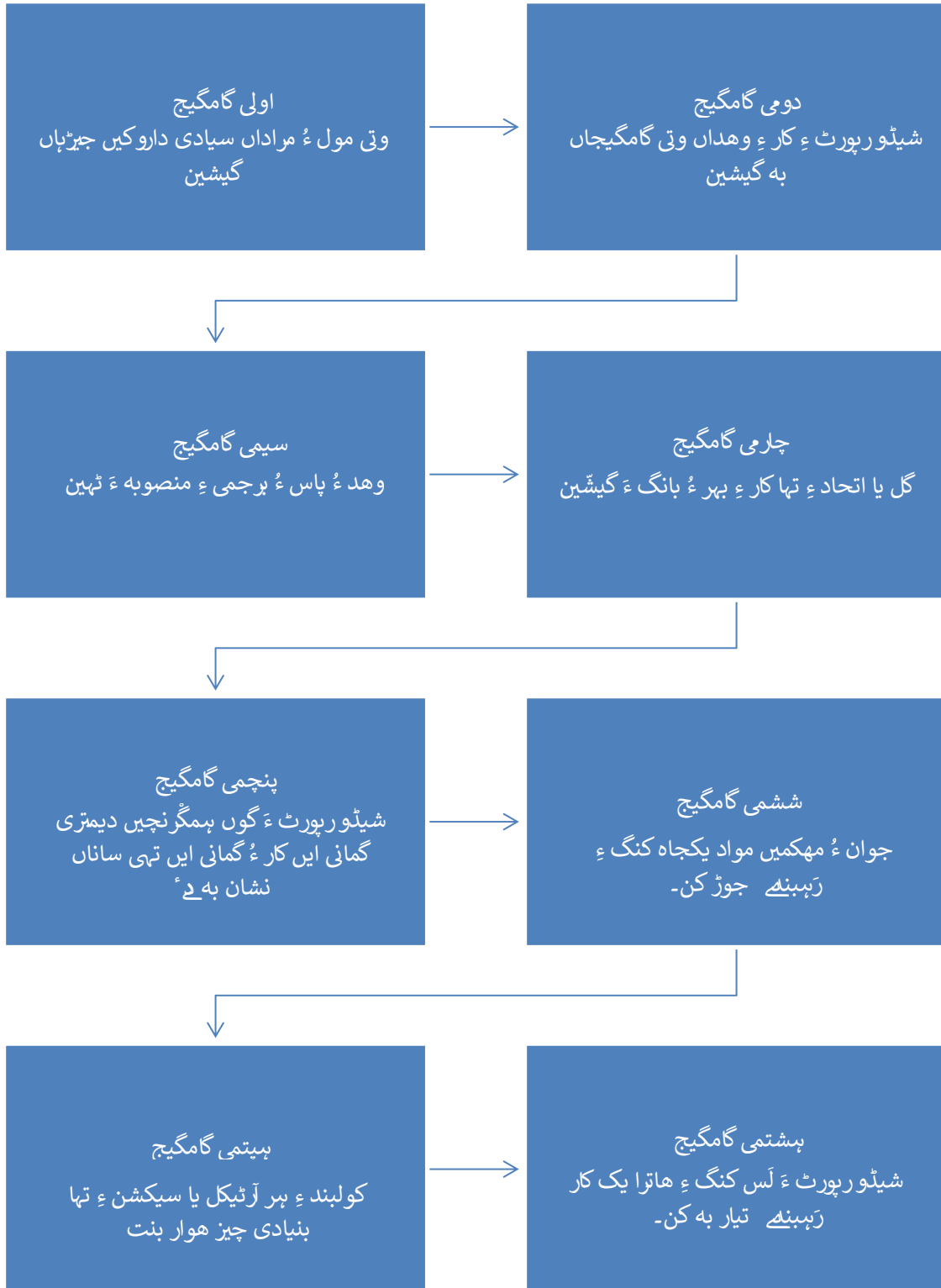
نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سرپدی گیش کنگ ۽ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن انت @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو بہ کن انت @nabziran

شیڈو رپورٹ تیار کنگ ۽ کار رہبند (برجاء انت)

شیڈو رپورٹنگ ۽ دیما ہستی بیہار

کجام اوں انچیں واہشتے ۽ ردا، ہما کہ سرکار ۽ جوابدہ جوڑ کنگ ۽ جُہد کنت، لہتیں بیہارانی دیما پانی کنگ کپیت۔ سرکار ۽ کار ۽ کرد ۽ تپاس گرگ۔ تُری سویمندیاں دیما آرگ ۽ ہاترا بہ بیت یا ۽ سوہیاں۔ ہاکمی ۽ نشتگیں مردماں ۽ آرام کرت کنت۔ شیڈو رپورٹنگ ۽ منصوبہ بندات کنگ ۽ چہ پیش جہل ۽ داتگیں لہتیں ہاسیں تُرساں دیما ایر کنگ الٰہی انت:

سیاست ۽ گنجائش

وہدے اے فیصلہ کنگی بیت کہ آیا شیڈو رپورٹنگ ۽ ہوار بوگی انت یا ناں، گڈا درستان چہ پیش سیاسی چاگرد ۽ تپاس گرگ الٰہی بیت۔ ایشی ۽ پد دلگوش ہما ٹولی یا اتحاد ۽ نیمگ ۽ گور کنگ لوٹیت کہ شیڈو رپورٹ ۽ جوڑ کنگ ۽ انت۔ اے زانگ الٰہی انت کہ اے ٹولی یا اتحاد ۽ گورا پیسرا چہ کجام بودناکی ہست انت ۽ جوانیں سریدی جم کنگ ۽ شیڈو رپورٹ تیار کنگ ۽ ہاترا کجام بودناکیانی پیدا کنگ ۽ گزر بیت؟

یات بہ دار:
کمیں سیاسی چاگرد ۽ انچیں کاگداں
لَس کنگ تُرسناک بوت کنت کہ سرکار
۽ بہ ایراد بنت۔

اے اوں گندگ لوٹیت کہ اے اتحاد ہندی شہری چاگرد ۽، ۽ میان اُستمانی تک ۽ کجام جاہ ۽ اُوشتاگ؟ شہری اے اتحاد ۽ ایشی ۽ باسکاں کجام نگاہاں چار انت؟ کمیں سیاسی چاگرد ہما ٹولیاں ہمے بودناکی ۽ اوں آماچ کرت کنت کہ آوتی پٹ ۽ پولانی بابت سریدی پیدا کن انت ۽ ہمے موادانی کارمرز ۽ کاریگی بدلی آورت بہ کن انت۔ چوشیں جاوراں، کہ سیاسی چاگرد تنگ آتنگ، سرکار ۽ سرا ایراد گرگی کاگداں لَس کنگ اوں تُرسناک بوت کنت۔

سریدیاں تان سر بوگ

شیڈو رپورٹس ۽ دیما ایر کنگ ۽ مہکم جوڑ کنگ ۽ ہاترا یک ہاسیں ہدے ۽ تان سریدیاں سر بوگ الٰہی بیت تاکہ راستی ۽ شاہدیاں بُنیات ۽ پُرمائیں سفارش تیار کنگ بوت بہ کن انت۔ سریدی جم کنگ یک مشکل این کار ۽ بوت کنت، ۽ بازیں دروشماں ہج وڑا نہ بیت، اگان ٹولیاں اُلسی کاگداں تان دزرس مہ بیت یا آہاں سرکاری دلگوش یا کمیٹی دیواناں آگ ۽ اجازت دیگ مہ بیت۔ اگان رسانکدر ۽ سرا بندش بنت ۽ شہری سروے یا انٹرویو ۽ بہر زورگ ۽ چہ تُرس انت، گڈا چوشیں جاوراں ہما سریدیاں اوں جم کنگ جنجال بیت کہ ایشانی سرکار ۽ گون تچک ۽ ہج سیادی مہ بیت۔

ادارگانی تہا بودناکی

بازیں وہداں سرکار ۽ تہا شہریاں سریدی پُجارینگ یا فیصلہ سازی ۽ کار ۽ ہوار بوگ ۽ سیاسی واہشت ہست بوت کنت، بلے ادارگانی تہا ہستیں اڑاند جیڑہ بنت۔ سرکار ۽ گورا شیڈو رپورٹ تیار کنوکیں ٹولیاں سریدی یا کار ۽ تان رَسگ ۽ گزر ۽ سرجم کنگ ۽ بودناکی بوت نہ کنت۔ پہ دَرور ایش کہ، بوت کنت کہ سرکاری کارندہ مہلوک ۽ سریدی دیگ ۽ درگت ۽ قانوداں چہ سرید بہ بنت یا ہندی سرکاری ادارگانی گورا آ نظام ہست مہ بیت کہ ایشی ۽ ذریعہ ۽ مہلوک ۽ سریدی پُجارینگ بوت بہ کنت۔ شیڈو رپورٹ تیار کنوکیں ٹولیاں اے اوں دیما ایر کنگ لوٹیت کہ سرکار ۽ نگہوانی ۽ احوال ۽ سفارشاں منگ ۽ آہانی سراکار کنگ ۽ چنچو بودناکی ہست انت۔ ادارگانی جیڑہ، چوش کہ تہی گل ہراپی یا جماعتی سیاست، ہما سفارشاں سراکار کنگ ۽ سرکاری ادارگانی بودناکی ۽ کم کرت کنت۔ اے دروشم ۽ شہری ۽ ہندی سرکار دوئیں دلپروش بوت کن انت ۽ وتی جُہداں ۽ اثر ۽ ۽ پائڈگی سرید بنت۔ اے وڑیں گمانی این ادارگی نزوریاں چہ سرید بوگ باز الٰہی انت تاکہ ٹولی وتی کار ریبند ۽ پائڈگی این وڑے ۽ جوڑ کرت کنت ۽ جوانیں نگہوانی ۽ وڑے پیمان وتی کنان مزنیں گلی مول ۽ مراداں گپت کرت کن انت۔

شيڏو رپورٽنگ ۽ ديما هستين بيهار (برجاه انت)

زور ۽ بروبري ۽ سياسي سان ۽ اثر

شيڏو رپورٽنگ ۽ سفارشي سراڪار يا ايشاني پله مرزي ۽ يك دگه پهنائڻ ڪه ايشي ۽ ديما ايرڪنگ آلمى انت، آ بازيں شريڪداراني ميان ۽ زور ۽ بروبري ۽ سياسي سان ۽ اثر انت۔ اڳاڻ ڪڄام يك ٿولي ۽ سرڪاري واڪداراني نيمگ ۽ شرب نه رسگ، يا شهري اے به مار انت ڪه آ ٿولي آپاني پانڊگ ۽ جهگيري ۽ نه ڪنت، گڏا ايشي ۽ ڇه جيڙه پيداڪ بوت ڪن انت۔ اے وڙا، اڳاڻ هندي شهري چاگرد ۽ گل (CSOs) يا ميان اُستمانى در سرڪاري گل (INGOs) بهما ٿولي ۽ بهيسه دار يا جائز سرپد نه بنت، گڏا آ شيڏو رپورٽ ۽ سفارشي پله مرزي ۽ نه ڪن انت، ۽ احوال ۽ سان ڪم بنت۔ شيڏو رپورٽ جوڙ ڪنوڪين اتحاد ۽ لوٽيت ڪه آ اے سياسي چاگرد ۽ زور ۽ بروبري ۽ يا ڪساس ۽ سرجمي ۽ سرپد به بنت ڪه اودا آ ڪار ڪنگ ۽ انت، ۽ دراپين سيادي داروڪين فريفاڻ گون جوانين نزىڪي ۽ برجاه به دار انت تاڪه آ نگهوانى ۽ اے ڪار ۽ به من انت ۽ ايشي ۽ ڪم ڪه به ڪن انت۔

يات به دار:

ٿولياں وتي ڪاراني آسر ۽ پيداڪ بوتنگين زدين سان، چوش ڪه سرڪاري چنده يڪجاه ڪنگ ۽ ڪمى، بيهار، تنگ ڪنگ يا ڪردار ڪشي ۽ جُنزاں ڇه رگهگ يا ايشاني مقابله ڪنگ ۽ هاترا اينچو زور پيداڪ ڪنگ لوٽيت۔ دوئين وڙ هست انت ڪه ايشاني ذريعه ۽ تُرساں ڪم ڪنگ بوت به ڪنت: اُلسي اگده داراں بندات ۽ ڇه بهم ڪار ۽ هوار ڪنگ، ۽ وتي احوال ۽ انچين وڙ ۽ آسراں ديما آرگ ڪه سرڪار ۽ سوبمندی ۽ نزورى هر دوئين پڌر به بنت۔

ڪڄام اون دروشم ۽ انچين ڪار بندات ڪنگ ۽ ڇه پيش بهما ڪه سرڪار ۽ ڪار ۽ ڪرد ۽ نگهوانى ۽ درگت ۽ بنت، شهري چاگرد ۽ ٿوليانى درگت ۽ تُرساني سرجمي ۽ سرپد بوگ آلمى بيت۔
تُرى اے ڪار بل ڪه درجانبدارين وڙ ۽ ڪنگ بيت، پدا اون سرڪار نگهوانى ۽ مراد اے بيت ڪه شهري چاگرد ۽ گل (CSOs) ۽ شهريان سرڪار ۽ سرا تچڪ ۽ ايراد گرگ ڪپيت۔

اے وڙين ڪاراں درستان ڇه مسترين بيهار بوت ڪنت اے بيت ڪه اے سڌڪ ڪنگ به بيت ڪه ٿوليانى گورا نه ايوك ۽ انچو سياسي گنجائش بيت ڪه آ اے گامگيجان ۽ ڪاريگي دروشم دات ڪرت به ڪن انت، بلڪين اے دراپينان پهريزي دروشم ۽ اون پيلو ڪرت ڪن انت۔

در نمبر چار: يات دارگی هاسين دانک

- شهري چاگرد سرکار ۽ هاترا يک ارزشتي اين وسيله ۽ بوت کنت، آ شهريان وتي سرکار ۽ گون همگرنج بوگ ۽ سرکار ۽ پلگار ۽ شهرياني گزر ۽ تکانسرياني درگت ۽ جوابده کنگ ۽ هاترا نگهواني ۽ کرد ۽ پيلو کن آنت.
- شهري چاگرد چه رياست ۽ جُتا بيت ۽ آنچين نزيكياں گون همگرنج بوت کنت که آئي ۽ ذريعه ۽ مردم ۽ ثولي، سرکار ۽ يک دومي ۽ کمک کن آنت.
- شهري چاگرد شهري ۽ سياسي معاملهاں اُلسي بهر زورگ ۽ په پديانکے بوت کن آنت، که ايشي ۽ چه جوانين وڙ ۽ ۽ شهرياني بهر زورگ ۽ گيشي بيت.
- شهري چاگرد ۽ گل دو مزنين ذريعههاں راجي ۽ ميان استماني تک ۽ شهرياني گيشتر حق ۽ اگبالاں سدک جوڙ کنگ ۽ جُهد کرت کن آنت.
- تپاڪين راجاني گل ۽ گون شهري چاگرد ۽ سرجمين نزيلي ۽ چار وڙ آنت: سرجمي ۽ چار ۽ گدار کنوک ۽ دروشم ۽، هاسين کار ريبند، انساني حق ۽ اگبالاني کونسل ۽ گلي کاروائي، جهاني تپاس کار.
- اے وڙين دگه ثوليان گون اتحاد جوڙ کنگ که آپاني ليکه، پانديگ ۽ مول ۽ مراد يک هساب آنت، باسکاں اے موھ ۽ دنت که آوتي مڏياں يکجه کنان تهنين جُهداں چه گيش ساندار ۽ زوراک بوت کن آنت.
- اُلسي سريدي ۽ جهگيري ۽ جُنز سرکار ۽ نزورياں پڊر کنگ ۽ کمک کرت کن آنت، ۽ اگاں مناسب بيت گڏا سرکار ۽ جوانين گامگيچ نشان ديگ اوں بوت کن آنت.
- شيڏو رپورٽس سرکار ۽ بهما ميان اُستماني کولبند، کنونشنز ۽ جارانک يا جاراگد ۽ کار ۽ نگهواني ۽ سريدي پُجارينگ ۽ يک ساندارين ذريعه ۽ پُجارين آنت که ايشاني سرا ملک ۽ دَڙزند کرتگ آنت.
- شيڏو رپورٽنگ بهما ثوليان هاترا موھ پُجارينيت که کجام هاسين جيڙه ۽ سرا پيسرا چه کار کنگ ۽ به بنت، تاکه آ اے جيڙه ۽ نيمگ ۽ دلگوش گور کنائينت به کن آنت ۽ راجي ۽ ميان اُستماني تک ۽ سيادي داروڪين باسکاں گون نزيلي برجم کرت به کن آنت.

1. شهری چاگرد ۽ ساڙا چي انت؟
ا. ملڪي ادارگ كه هندی چاگرد ۽ گزرائي جهڳيري ۽ كن انت.
ب. يڪ رضاڪاري ادارگ يا چاگردي ۽ هندی چاگرد ۽ گزرائي جهڳيري مول ۽ مراد ۽ دارايت.
ج. شهرياني رسمي ۽ غير رسمي ٿولي كه هوارين مول ۽ مراد ۽ پائڊگاڻ په يڪجاه بنت.
د. معيشت، قانون ۽ سياست ۽ ميان ۽ نزيلي ۽ اءِ كه بازين چاگردي ۽ معاشي بندوبستا ادارگ چون ديمروئي كن انت.

2. شهری چاگرد وتي ملڪ ۽ انساني حقا گهتري وڙي ۽ چون کمک کرت كن انت؟
ا. مهلوڪ ۽ بنياتي جيڙياني بابت ۽ وانينگ.
ب. هم هيال ۽ شهريان ۽ وتي جهدا هوار کنگ.
ج. سرڪار ۽ نگهواني کنگ تاكه پلگاري ۽ جوابدهي ۽ ديمروئي ديگ بوت به كنت.
د. بُرز ۽ دانگي دراين.

3. شهری چاگرد(سول سوسائٽي) تپاڪي راجاني گل ۽ گون جهل ۽ دانگي وڙا نزيلي کرت كنت:
ا. انساني حقاني کونسل ۽ ديوانان من اٿگي جهڳير ۽ بستار ۽ بهر زورگ.
ب. كجام يڪ كولندي ۽ سرا شيڏو رپورٽ تيار کنگ كه ايشي ۽ را سرڪار ۽ من اٿگ.
ج. انساني حقاني کونسل ۽ گلگ جم كنائينگ.
د. يونيورسل پيرايڊيڪ رپويو (UPR) ۽ وتي ليڪه ۽ به دنت.
ه. بُرز ۽ دانگي دراين.

4. راست يا رد: شهری چاگرد چه وت ۽ تپاڪي راجاني گل ۽ هندی مراگشا بهر زُرت كنت تاكه واڪداراني سرا زور به دنت ۽ سيادي داروڪي هندی مراگشا بهر زُرت به كنت.
ا. راست
ب. رد

5. راست يا رد: يڪ ميان استماني تڪ ۽ دلگوشي انساني حق ۽ اگبالاني جُز ۽ تيار کنگ ۽ هج پائڊگ نيسٽ انت چيا كه ما يڪ كسانين اتحاد ۽ اين ۽ مارا كس نه زانت.
ا. راست
ب. رد

6. انساني حق ۽ اگبالاني كار ۽ شهری چاگرد ۽ هاترا اتحاد هم هاترا پائڊگي بيت چيا كه:
ا. مردماني گيشي كساس ۽ زور ۽ طاقت بيت.
ب. شما بهر گل ۽ مڊيا چه پائڊگ چست کنگ ۽ اتحاد ۽ مول ۽ مرادا پائڊگي جوڙ کرت كن اٿ.
ج. اتحاد ۽ باسڪاني نيٽ ورڪ (نزيلي) ۽ ذريعه ۽ شما وتي نزياكيان گيش کرت كن اٿ.
د. بُرز ۽ دانگي دراين.

نبض ايران: ايران ۽ انساني حق ۽ اگبالاني لگتمالياني بابت ۽ سريدي گيش کنگ ۽ هاترا كنوڪي

www.nabz-iran.com

مارا فيس بُڪ فالو به كن اٿ @ايران نبض

مارا ٿوٿر ۽ فالو به كن اٿ @nabziran

7. راست یا رد: شیڈو رپورٹ شہری چاگرد ء یک میان استمانی کولبندی ء اصول ء اسٹینڈراں کارمرز کنگ ء اجازت دنت تاکہ آوتی سرکار ء ہذمتانی گہتری ء قانود ء پالیسیاں مہکم کنگ ء پابند کرت بہ کنت۔
ا. راست
ب. رد۔

8. جوانیں شیڈو رپورٹ تیار کنگ ء دیما ہستیں بیہاراں ہوار آنت:
ا. سرپدیاں تاں پُجگ یا رسگ
ب. سیاسی گنجائش ء کمی
ج. ادارگان نزدیکی ء بود ء لائیگی تاکہ شیڈورپورٹ ء سفارشاں برجم کنگ بوت بہ کنت
د. بُرز ء دانگیں دُراہین۔

پُشتا

دیما

نبض ایران: ایران ء انسانی حق ء اگبالانی لگتمالیانی بابت ء سرپدی گیش کنگ ء ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ء فالو بہ کن ات @nabziran

مراد بات، شما اے کورس سرجم کرتگ! بلے شیم کار انگت هلاس نه بوتگ۔ نوں وهد ہمیش انت که شما اے هیالان کاریگی رنگے دیما بیار ات۔ اے دروشم ۽ کارانی بابت ۽ درستان چه آرزشتی این هبر ایش انت که اے یک برجائیں کارے، ۽ ایشی ۽ آسر ہما وهداں دیما کائینت وهدیے شما ۽ شیم ہمبراہیں شہری دائمی وڑاں وتی جُہداں برجاہ به دار انت۔

آنچو کہ شمارا یات بیت، انسانی حق ۽ اگبالانی جہانی جارنگ (Universal Declaration of Human Rights) ۽ ردا، بس انسان ۽ دروشم ۽ پیداک بوگ ۽ بُنیات ۽ مارا دراہیناں لہتیں حق ۽ اگبال پیداشی رَسنت، تُری مئے نسل، راج ۽ قوم، جنس، جنسی رُجھان، چاگردی بستار یا سیاسی ہمگرچی ہرچی به بیت۔ ۽ نوں چو کہ شما اے حق ۽ آجوئییاں چه سرپد بوتگ ات، شہری ۽ بستار ۽ شمارا اے بودناکی بوگ لوٹیت کہ شما:

- میان استمانی اسٹینڈر ۽ قانوندانی کمک ۽ چه وتی انسانی حق ۽ اگبال ۽ آجوئیانی لوٹ ۽ به کن ات ۽ ایشانی گرگ ۽ ہاترا دیما بیا ات؛
- ہما مردم یا ادارگان ذمہ وار به کنائیں ات کہ آ اے حق ۽ اگبالانی هلاپ ورزی کن انت؛
- وتی حق ۽ آجوئی ۽ گیش کن ات؛ ۽
- سرکار ۽ آئی ۽ میان استمانی کولانی سرا اوشنگ ۽ به مجبور به کن ات

بس اے کورس ۽ کنگ ۽ چه شما سرکار ۽ آئی ۽ میان استمانی کولانی سرا جوابده جوڑ کنگ ۽ نیمگ ۽ اولی گام زُرَتگ۔ ہما چیژاں کہ شما سرپد بوتگ ات آ شمارا سرپدی ۽ چه کار ۽ نیمگ ۽ روگ ۽ کمک کن انت، تُری آ تپاکیں راجانی گل وڑیں رسمی ذریعہ به بنت، یا کجام اوں سرپدی جُنز مہکم کنگ یا شیڈو رپورٹ ۽ سرا کارک کنگ ۽ ذریعہ۔ یات به دار ات، کجام اوں راہ ۽ شما دستاں زور ات، وتی ۽ وتی ہمبراہیں شہریانی دیمپانی ۽ هیال ۽ به دار ات۔

اے چو ارزانیں کارے نه انت، ۽ هاسیں وڑاں ایران وڑیں زوراکیں ملکہ ۽ کہ ایشی ۽ بیہار سک باز انت۔ اے وڑیں کاراں تُرس اوں هوار بنت۔ ۽ اے تُرسانی ہاترا تیار بوگ الٰہی انت۔ ہمیشکہ کجام اوں منصوبہ ۽ بندات کنگ ۽ چه پیش یک سرجمیں دیمپانی ۽ پھریزی منصوبہ ۽ تیار کنگ الٰہی انت۔ اے منصوبہ ۽ شیم دراہیں کار چوشکہ انسانی حق ۽ اگبالانی هلاپ ورزیانی شاہدی جم کنگ یا گمانی این اتحادیاں گوں نزیکی کنگ، درستانی مرحلہ وار کار ریبند هوار بوگ لوٹیت۔ اے منصوبہ ۽ شمارا دیما ہستیں گمانی این تُرس ۽ شیم جیڑپانی دیما ہستیں تُرسانی تپاس هوار بوگ لوٹیت، ۽ اے کہ شما اے تُرسانی سرا چے دروشم ۽ پد کرد پیش دار ات۔

ہر وهد ۽ یات به دار: شما انسانی حق ۽ اگبالانی پھریز ۽ یک آرزشتی این کردے پیلو کن ات، ۽ میان استمانی اسٹینڈر ۽ بندوبست ۽ سرپد بوگ اے کار ۽ کمک کرت کنت۔ اے اسٹینڈر سرکار ۽ کار ۽ کرد ۽ تپاسگ ۽ انسانی حقانی گرگ ۽ جُہد ۽ یکجاہی ۽ تپاکیں پیداک کنگ ۽ پیمانہ جوڑ بوت کن انت۔ شما سرکار ۽ پلگار ۽ شہریانی گزر ۽ تکانسریانی درگت ۽ جوابده کنائینگ ۽ آرزشتی این کردے پیلو کرت کن ات، هاسیں وڑاں وهدیے گپ چاگردی، معاشی ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی دیمپانی ۽ به بیت۔

چگاس ۽ پَسو

اولی درونت ۽ چگاس:

1. (ج) انسانی حق ۽ اگبالانی ٻما بُنیاتی دروشم که ٻر انسان ۽ ٻس انسان بوگ ۽ بستار ۽ چه هُست آنت (چوشکه انسانی حق ۽ اگبالانی جہانی جارنگ ۽ بیان کنگ بوتگ آنت)
2. (ا) تپاکین راجانی گل ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی ادارگ دو دروشماں ٻہر انت: چارٹر ۽ یدا هستین ۽ کولبندانی یدا هستین ادارگ۔
3. (د) اے دراپین کاگدانی هواری ”انسانی حق ۽ اگبالانی میان اُستمانی دستور“ جوڑ بیت۔
4. (ب) اسلامی کمک گل تپاکین راجانی گل ۽ ید دومی مسترین میان استمانی ادارگ انت۔
5. (ا) کولبند ٻما رسمی کولبند بنت که آ ملکانی میان ۽ ذمہ واریاں ۽ فرضاں پیلو کن آنت۔
6. (ب) کولبندانی سرا دزرنند کنگ ایشانی پلہ مرزی ۽ پڌر کنت، بلے قانوندی دروشم ۽ پابند نہ کنت تاں وهدیکہ ایشی ۽ را منگ نہ بیت۔
7. (ب) کجام اوں ملک کولبند ۽ منگ ۽ وهداں لہتین شقاں چه دزکش بوگ ۽ جار ۽ جت کرت کنت، چوش که ”تکانشری“ گوشگ بیت۔
8. (ا) راست۔ سافت لاء بزاں نرمین قانون وهد ۽ ٻمرائی ۽ میان استمانی عرفی قانوند (بزاں ٻما قانوند که وهد ۽ هساب ۽ رواج گپتگ آنت) جوڑ بوت کن آنت چوشکه UDHR ۽ درور انت۔

دومی درونت ۽ چگاس ۽ پَسو:

1. (ا) کولبند ۽ ردا هستین کمیٹیاں وت واکین یا آجوئین زانتکار هوار بنت که انسانی حق ۽ اگبالانی چار ۽ گدار یا نگہوانی ۽ کن آنت۔
2. (زد) ایران انسانی حق ۽ اگبالانی کونسل ۽ باسک نہ انت ۽ آئی ۽ وتی نامینگ 2010 ۽ 2013 ۽ واتر زرتنگ آنت۔
3. (ب) ایران ۽ نسلی پرک ۽ تپاوت ۽ ٻلاسی ۽ کنونشن (CERD) من انگ، بلے گیشین پروٹوکول ۽ سرا دزرنند نہ کرتگ آنت۔
4. (ج) دراپین 47 باسک، کجام اوں باسک ملک گپ ۽ تران ۽ ٻہر زرت کنت، هاسین وژاں ”تروائیکا“ باسک۔
5. (ا) هاسین واکانی ردا رپورٹرز هاسین ملک یا جیڑیانی نگہوانی ۽ هاترا ایر کنگ بنت۔
6. (د) ٻما دراپین سَوَبانی بُنیات ۽ آبد کولبندی کار ریبند اوں ساندار گمان کنگ بنت۔
7. (ج) اے مردم ذاتی بستار ۽ هذمت پیلو کن آنت ۽ تپاکین راجانی گل ۽ ملازم نہ بنت، نئے که آہاں مُز دیگ بنت۔
8. (ب) آبد کولبندی اسٹینڈر، هاسین وژاں ایران وژین ملکان، اُلسی سریدی ۽ نگہوانی ۽ هاترا هاسین موہ ۽ پُجَارین آنت۔

سیمی در ۽ چگاس ۽ پَسو:

1. (رد) میان اُستمانی کولبند ملکی قانوندانی وژا زانگ بنت، بلے پارلیمان ۽ گارڈین کونسل ۽ منظوری ۽ ید دیمآ آرگ بنت۔
2. (ب) آئین پارلیمان ۽ دراپین قانونداں چه برز ترین بستارے دارایت ۽ آئی ۽ منظوری گارڈین کونسل ۽ شرت ۽ سرا انت۔
3. (د) ایران ۽ آئین ۽ سیمی در ۽ مہلوک ۽ حق بیان کنگ بوتگ آنت، بلے میان استمانی انسانی حقانی اسٹینڈر ۽ دیمی ٻہ دیمی کنگ ۽ بازیں ٻیہار گندگ بنت۔

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ هاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو بہ کن ات @nabziran

4. (ا) گارڈین کونسل اسلامی رہبندانی چارگ ۽ یکن فیصلہ سازی ادارگ انت۔
5. (ا) آئین پارلیمان ۽ دراپین قانونداں چہ بُرز ترین بستارے داریت۔
6. (ب) لہتیں آئینی دفعہ ابید کجام شرت ۽ بُنیاتی آزاتیاں من انت کہ ایشاں میان استمانی قانوندانی کمک ۽ گون مہکم کنگ بوت کنت۔
7. (ب) ملک ۽ بس عیسائی، زرتشتی ۽ یہودیانی مذہبیاں دیمپانی پُجارینگ بیت، ایندگہ کم آبادین مذہبی مردم چوشکہ سنی مسلمان، بہائی، صوفی ۽ بدھ مت ۽ منوگراں قانوندی دیمپانی نیست انت۔
8. (ب) ایران ۽ بازیں قانونداں بدلی کنگ بوتگ، چوش کہ جنینانی سُن ۽ مہر ۽ زہگانی دیگ ۽ حقاں گہتری، ۽ انسانی حقانی بابت ۽ ماسٹر کورس ۽ بندات۔

چارومی درونت ۽ چگاس

1. (ج) اے درونت ۽ مول ۽ مراد ۽ ہاترا "شہری چاگرد" ۽ مراد شہریانی ہما رسمی ۽ غیر رسمی ٹولی انت کہ ہاسین مول ۽ مراد یا ہدوبہنکیانی ہاترا یکجاہ بنت۔
2. (د) شہری چاگرد سرکاراں جوابدہ کن انت، جوانین ہاکمی ۽ سدک جوڑ کنگ ۽ دراپین انسانی حق ۽ اگبال(ہوار معاشی، چاگردی، سیاسی ۽ دود ۽ زبیدی حق ۽ اگبال) آن دیمروئی دیگ ۽ ہاترا یک آرزشتی این بُنیاتی پُجارین انت۔ شہری چاگرد ملک ۽ ملکی دارگاں اے ہبر ۽ پابند جوڑ کنگ ۽ گہترین پوزیشن ۽ بنت کہ آ اے حق ۽ ذمہ واریانی شرب ۽ بہ کن انت، ایشاں بہ من انت ۽ ایشانی سرا کار بہ کن انت کہ ایشانی سرا آہاں ملکی قانوند ۽ میان استمانی کولہندانی ردا کار کنگ ۽ سدکی دانگ۔ شہری چاگرد(سول سوسائٹی) اُلسی ۽ سیاسی معاملہاں جوانی اُلسی بہر زورگ ۽ بُنیات ۽ اوں ایر کرت کن انت۔ اے وژا شہریانی بہر زورگ گیش بیت۔
3. (ہ) ہما دراپین گہاں ہوار، شہری چاگرد تپاکین راجانی گل ۽ یک ذریعہ ۽ وقی انسانی حق ۽ اگبالانی کار ۽ ہنجاہ جوڑ کرت کن انت۔ تپاکین راجانی گل ۽ گون کار کنگ یا ایشی ۽ مڈیاں چہ پائنگ چست کنگ اے جُزانی ہاترا پائنگی بوت کنت کہ آ ملکی یا میان استمانی تک ۽ انسانی حقاں دیمروئی دیگ ۽ ہاترا کنگ بنت۔
4. (ا) تپاکین راجانی گل ۽ درگت ۽ بازیں دیوان ہندی تک ۽ ہرجم دارگ بنت۔ شمارا لوٹیت کہ تپاکین راجانی گل ۽ تند جاہ(ویب سائٹ) ۽ بہ چار ات تاکہ اے زانت بہ کن ات کہ شمع گل ہما انسانی حقانی درگت ۽ جیڑبانی سرا کار کنگ ۽ انت، ایشانی بابت ۽ کجام ہندی مراکش بوگ ۽ انت یا ناں، ایشی ۽ بہر زورگ شمع ہاترا پائنگی بیت۔ گیشتر ہاسین ذمگ(چوش کہ افریقہ، ایشیا پیسفاک، لاطینی امریکہ) ہر سال یا شش ماہ ۽ پد انچیں مراکش ہرجم کنت، کہ ایشاں شمع گل ہوار بوت کنت۔
5. (ب) شمع ملک ۽ دیمہ ہستیں انسانی حق ۽ اگبالانی جیڑبانی ہاترا میان اُستمانی پلہ مرزی گرگ آرزشت داریت۔ میان استمانی براہندگی سرکار ۽ سرا زور دیگ ۽ ہاترا ہاسین طاقت دارایت۔
6. (د) ہما ٹولیاں گون اتحاد جوڑ کنگ کہ آ یک ہسابین قدر، ہدوبہنکی ۽ مول ۽ مراد دار انت۔ باسک وقی مڈیاں یکجاہ کنگ ۽ تہنا کار کنگ ۽ چہ ہواری ۽ کار کنگ ۽ گیشتر طاقتور جوڑ بوت کن انت۔ اے ہاسین وژاں انسانی حقانی جُز ۽ ہاترا راست انت، اودا اے دلیل دیگ بوت کنت کہ بازیں شہری ایشی ۽ پلہ مرزی ۽ کن انت، بلے گیشتر زوراکین سرکاری نیمگ ۽ چہ سکین بیرگیری ۽ تُرس ۽ سَوَب ۽ شہریاں دیمہ آرگ مشکل بیت۔
7. (ا) انسانی حق ۽ اگبالاں گہتر جوڑ کنگ ۽ پہ کارندہانی کار گرگ ۽ یک جوانین "شیڈورپورٹ" ۽ تیار بوت کنت۔ شیڈورپورٹس یک انچیں کار رہبندے پُجارینیت کہ ایش میان استمانی کولہند، کنونشنز ۽ جارجاگدانی ردا کار ۽ نگہوانی کنگ ۽ چہ بوت کنت ۽ ایشی ۽ درگت ۽ سریدی دیمہ آرگ بوت کنت۔
8. (د) کجام اوں انچیں کار کہ سرکار ۽ جوابدہ کنگ ۽ جُہد ۽ ہاترا بہ بنت، وقی ہمرائی ۽ بیہار آؤرت کن انت۔ سرکاری کار ۽ کرد ۽ تپاس گرگ، تُری آ سوہمند بہ بنت یا ۽ سوب، گیشتر ہما مردماں ۽ آرام کنت کہ ہاکمی ۽ بنت۔

نبض ایران: ایران ۽ انسانی حق ۽ اگبالانی لگتمالیانی بابت ۽ سریدی گیش کنگ ۽ ہاترا کنوکیں

www.nabz-iran.com

مارا فیس بُک فالو بہ کن ات @ایران نبض

مارا ٹوئٹر ۽ فالو بہ کن ات @nabziran